

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izhaja vsak dan zvečer izvenšidelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Politično vetrnjastvo.

Štirje meseci so potekali po septembrskih dogodkih. Dandanes živimo hitro, in doba starih mesecev že zadostuje, da se pozabi marsikaj, kar se je svoj čas zdelo važno; septembrski dogodki pa so zarezali tako globoko v živo našemu narodu, posegli tako silno v naše življenje, da nam ne ostanejo neizbrisni samo ti dogodki sami, temveč ravno tako tudi vse ono, kar je bilo v zvezi z njimi.

Tako se živo spominjamo silne razburjenosti in še večjega ogorčenja, ki je zavladalo v »Slovenecih« krogih tedaj proti vsemu, kar je bilo v zvezi z baronom Schwarzom in deželno vlado. Dan za dnevom je tedaj prinašal »Slovenec« članke in notice, polne najtežjih, gotovo upravičenih očitanih proti deželnemu predsedniku in iz vsake vrste »Slovenec« je bilo čitati, da pride čas obračuna, da bo ta obračun tako, ampak že tako temeljit, da bo zvenel baronu Schwarzu ter vsem njegovim svetovalcem in pomagačem še daleč preko njihovega političnega pogreba v usehi.

Prišlo pa je še več: Kot božično darilo je naklonila osrednja vlada Slovenem — Belarja.

Ogorčenje proti tej nezaslišani žalitvi slovenskega naroda je bilo splošno, a »Slovenec« je tedaj naravnost vzkipek srda in ogorčenja. Na čelo članka na uvodnem mestu št. 297. dne 28. decembra m. l. je postavil velekarakteristične besede: »Gospod baron — idite v penzijo!« in pisal dalje: »Mera je polna. Peščica kranjskih Nemcev se sme po krivdi vlade ponašati z uspehom, ki je naravnost nečuten. Za 25.000 kranjskih Nemcev je postavila vlada posebnega deželno-solskega nadzornika... Kje je svet videl kaj podobnega? Prav ima, ki trdi, da je to udarec s pestjo v obraz slovenskega naroda. Moti se pa, kdor misli, da bode slovenski narod ta udarec mirno prenesel. Ne, sedaj je mera predrznosti izvestnih krogov polna, in na udarec treba odgovoriti z udarcem...«

Predvsem treba dobiti krivca, ki je izvršil to zavrtno dejanje... Najbolj sta skrivala svojo nečuten mahinacijo glavna krivca, — deželni predsednik baron Schwarz in bivši naučni minister Marchet. Poslednji je ušel sodbi, prvi se pa nahaja še v službi in baš on, baron Schwarz, ima glavno odgovornost za to, kar se je zgodilo...

Deželni predsednik, ki ni v stanju preprečiti take bistvene izpremembe, ni na svojem mestu. Njegovo mesto je — mirni kotiček v penziji. Toda baron Schwarz po naših informacijah nosi še večjo, osebno krivdo: on je imenovanje nemškega deželno-solskega nadzornika direktno priporočal! On je bil tisti, ki se je direktno uslužil nemškemu »Volksratu.« — Tako je pisal »Slovenec« v članku. Med dnevnimi vestmi v isti številki pa je pisal: »Z bajoneti se namerava vzdržati baron Schwarz. G. Schwarzu pa to ne bo nič pomagalo! Naj pridejo bajoneti ali ne, Ljubljana bo tudi 8. januarja (deželni zbor) močna, saj vsak ve, da imajo ta dan besedo — poslanci, in tem z bajoneti ne bo mogel zapirati ust noben nemški baron! Mera je polna! Faktično predseduje sedaj na Kranjskem nemški »Volksrat«. Takih razmer na deželnem predstvedstvu ne moremo trpeti!«

Prihodnji dan, dne 29. decembra, imenuje »Slovenec« Belarjevo imenovanje »škandal, da mu ni para« ter pravi dalje: »Ko je prvič prišla vest o nameravanem imenovanju v javnost, je »Slovenec« takoj z vso odločnostjo izjavil, da bi bil to casus belli in da bi Slovenska Ljudska Stranka tak udarec morala parirati z najhujšim orožjem. O imenovanju samem pa pravi, da je »to bila Schwarzova inicijativa, po kateri se je izvršilo to imenovanje, s katerim je vlada udarila S. L. S. v lice in jo izzvala, da mora prirediti nov boj, boj, kakršnega je bojevala proti baronu Heinu! Vlada mora dati zadoščenje, ki bo res zadovoljilo slovenski narod. In to zadoščenje ne bo še končano s kako osebno žrtvijo!«

V št. 299., predzadnji lanskega leta, je posvetil »Slovenec« zopet par izredno krepkih baronu Schwarzu, »najnepriljubljenejši osebi na Kranjskem«, obenem pa je rotli občinstvo, naj prepusti vso zadevo izključno poslancem, ki bodo dali baronu Schwarzu dne 8. januarja najkrepkejši odgovor. »Dobiti morata nemški »Volksrat« in bar. Schwarz plačilo, kakršnega sta s svojim delom zaslužila! — Da se Rauchov sistem na Kranjskem ne bo obnesel, za to garantiramo!«

»Slovenec« je vedno veljal za glasilo klerikalne, ali da je ne razžalimo, »Slovenske Ljudske Stranke, in če je pisal tedaj tako, kakor smo doslovno navedli zgoraj, smemo z vso upravičenostjo trditi, da je tudi

v tej zadevi bil glasilo stranke, da je zavzemal in izražal stališče stranke. Zato je tudi vsa slovenska in tudi neslovenska javnost popolnoma upravičeno pričakovala, da se zgodi dne 7. januarja, ali pa vsaj v prihodnjih dneh to, kar je »Slovenec« obetal ali grozil. In da so bili gotovo med prvimi, ki so pričakovali najtemeljitejšega obračuna z baronom Schwarzom in vlado, ravno pristaši »Slovenca« in njegove stranke, menda nihče ne bo dvomil, saj je bilo tiste čase celo zadnjemu statistu v stranki brati tako bojevitost z obrazom, da bi se mu bil baron Schwarz izognil na kilometre daleč, ako bi mu bil prišel na ulici nasproti.

Prišel pa je oni, tako težko pričakovani 8. januar, in vrata deželno-zborske dvorane so se odprla. Galerije so se skoraj šibile razburjene množice, ki se je tresla pričakovanja stvari, ki bi morale priti po vseh onih »Slovenecih« ouverturah. Vstopil je baron Schwarz. Poslanci narodno-napredne stranke so ga sprejeli z burnimi protestnimi klici, poslanci klerikalne stranke pa so napravili okrog Schwarzja kordon, kakor jih je svoj čas od dal napraviti po ljubljanskih ulicah, češ, da bi se mu kaj ne zgodilo, češ, da ne bi imel prilike izveči iz žepa pisma na razpust deželnega zbora ali kaj podobnega.

In mirno, ne da bi bil pokazal le trohico razburjenosti, je sedel mož, katerega »mera predrznosti je bila polna« — glavni krivce nečutenih mahinacij — ki se je direktno uslužil nemškemu »Volksratu« — ki je udaril s pestjo v obraz slovenski narod — udaril v lice Slovensko Ljudsko Stranko — uvedel na Kranjskem Rauchov sistem — tako je sedela »nejnepriljubljenejša oseba na Kranjskem, katere mora dobiti svoje plačilo«, v — »mirnem kotičku«, toda ne v »penziji«, in tudi ne »vzdrževana in varovana z bajoneti«, pač pa s — hrbiti tistih poslancev Slovenske Ljudske Stranke, katerim je bila s pestjo v lice, dobro že naprej vedoč, da bo ta stranka varnejša od bajonetov.

In posegel je »Slovenec« se tisti dan po drugem registru in se »izkašljaj«, da rabimo njegov izraz, na narodno-napredne poslance, bahavo slave »boljše branivce slovenske stvari, ki so s svojimi telesi čuvali Schwarzova ušesa očitanih narodno-naprednih poslancev.

Marsikdo se je tedaj čudil stranki in njenemu glasilu, in to ne samo

statisti! Eden pa je bil, ki se ni, in to je bil — baron Schwarz!

In potem je govoril dr. Šusteršič, in situacija je dobila zopet drugačno lice. Bile so to krogle iz največjega kalibra, ki so letele na barona Schwarzja, kakor na primer: »Imenovanje tretjega deželnega solskega nadzornika je potrata državnega denarja (burni klici na levi: »Skandal!«), zoper katero zapravljanje v imenu davkoplačevalcev najodločneje protestujemo!« (Ploskanje!). — »Naravno je, da slovensko ljudstvo takega krutega žaljenja ne trpi (Klici: Nikdar!) in si nikdar dopusti ne bo pustilo!« (Burno pritrdjevanje na levi!). — To celo imenovanje se je izvršilo zahrbtno, zavrtno!« (Na levi: »Skandal!«) — »Nas pa zanima predvsem vprašanje, če imamo tudi krivca v naši deželi, (Klici: »Gotovo!«) in sicer politično še živečega krivca, ki nam še ni ušel in s katerim lahko tukaj, v tej zbornici obračunamo, obračunamo mirno, stvarno, na parlamentaren način. Ta krivce je naša visoka deželna vlada, oziroma tista oseba, ki stoji na čelu deželne vlade, in to je častiti gospod šef deželne vlade, gospod baron Schwarz! (Levica — molči!). Deželni predsednik nosi politično odgovornost za to imenovanje (Na levi: »Tako je!«), od te politične odgovornosti ga mi, večina deželnega zbora, pod nobenim pogojem ne odvezemo.« (Pritrdjevanje in ploskanje na levi!) — »Mi ne smemo trpeti, da bi deželni šef bil samo kaka metla v rokah kateregakoli ministra!« (Burno odobravanje in ploskanje na levi!) — Govori potem o dolžnosti deželnega predsednika kot predsednika deželnega solskega sveta, s katerim ni stopil v zvezo glede na Belarjevo imenovanje, ter pravi: »To je zakonita dolžnost predsednika deželnega solskega sveta, in če te svoje dolžnosti ni spočil, je gotovo deželni predsednik kršil zakon; kršiti zakonov pa nihče ne sme, zadnji berač tega ne sme, najmanj pa deželni predsednik!« (Burno odobravanje in ploskanje na levi!) S tem sem jaz povedal v tej zadevi ne samo svoje mnenje, ampak tudi mnenje svoje stranke in mi bodemo iz tega svojega mnenja izvajali neizprosne politične konsekvence!« (Levica — molči!).

Ko je šel dr. Janez Ev. Krek izrekel svoj krivdorek nad baronom Schwarzom, je govoril dr. Šusteršič svoj sklepni govor, kateremu je »Slovenec« nadjal značilen nadpis:

»dr. Šusteršič popolnoma ohglavil Schwarzja!« In dr. Šusteršič je rekel: »Ali baronu Schwarzu teorija o politični odgovornosti ugaja ali ne, izvajala se bo in dejansko uveljavila v naši deželi!« (Burno odobravanje!) Pristavil pa še: »Če sme predsednik deželnemu solskemu svetu zmolčati tako imenovanje, potem to ni nikaka najvišja nadzorstvena oblast, potem je to vladna cunjia (Hrupno pritrdjevanje!) in proti temu v imenu cele dežele protestiramo!« (Burno odobravanje!)

Poslanci S. L. S. so celi čas hrupno odobraval izvajanja svojega voditelja, vsakdo je moral spoznati, da so do zadnje pičice z njim istih misli in želja, ko je z vso, le njemu lastno vehemenco metal v obraz deželnemu predsedniku najhujša očitanja, ko mu je očital kršitev zakona, ko ga je imenoval ministrsko metlo in vladno cunjio!

Prišlo pa je zopet drugače. V proračunski debati so razkrinkali poslanci narodno-napredne stranke barona Schwarzja in njegove sodruidne do zadnjega. Padla je marsikatera ostra beseda, a gotovo nič manj mirna, nič manj stvarna in nič manj parlamentarna, kakor dr. Šusteršičeva očitanja z metlo in cunjio vred, ali tedaj je zopet vstal dr. Šusteršič, in iz njegovih ust ni bilo čuti več onih vehementnih očitanih, ne, baron Schwarz ni bil več oni »kršitelj zakonov«, katerega od njegove politične odgovornosti ne odvezemo, proti kateremu protestujemo v imenu cele dežele itd. ne, potem je bil baron Schwarz le »nesrečna oseba na žrtve barona Heina, njegovega sistema in ostankov tega sistema!« Sama »pravdnost« je bila tedaj glavnega govornika Slovenske Ljudske Stranke. Če se že kritikuje deželnega predsednika, naj se vendar ne pretirava na tako nečloveški način, baron Schwarz ni volk, spravil je Heinov duh iz uradov, in kako blagoslovno je deloval ob priliki vevskega štrajka ta prijatelj delavstva, vsa čast in hvala mu! Vsemu je krivo le to, da mora Schwarz gledati skozi očala ljudi, ki jih je zapustil Hein. Tupatam že zadene krivda tudi barona Schwarzja, na primer ta, da je verjel županu Hribarju v septembrskih dneh, druga krivda ga pa v tem tudi ne zadene.

Poslanci »Slovenske Ljudske Stranke« so burno odobraval tudi ta izvajanja svojega vodje.

Govoril je nato še dr. Krek, a ta je udaril na popolnoma drugačno

LISTEK.

Stekli Hektor.

Spisal Juraj Lubič.

Že onemogli starosta vseh lovskih psov v Raški dolini, slavni Kastor se je nekoč premislil ter je to solzno dolino zamenjal z velikim loviščem, kjer ni niti zajca, niti lisice, zapustil je goli spomin na svoje nečloveške uspehe.

Ker pa ta spomin takemu lovci, kakor je bil Mesojedec, ni zadoštoval, mu je bila prva skrb, da dobi svojemu pokojnemu Kastorju vrednega naslednika. Po posredovanju najboljšega mu prijatelja Vodopiveca se mu je kmalu posrečilo iztakniti okraj občinske meje pasjo prikazen, ki je bila vkljub svoji mladosti v svoji stroki od vseh privržencev društva zelencev nepreklicljivo priznana. Mesojedec je tega psa, ki je nosil zgodovinsko ime Hektorja, za drag denar pridobil ter ga osebno pripeljal na svoj dom, kjer je z drugimi psi kmalu sklenil prijateljstvo.

Bila je lovska sezona. Oj, kako je bila vsa lovska družba iznenadena, ko je naš Hektor našel zajca v najtežjih okoliščinah, dočim se drugi

psi niti oglašili niso. Pa kako ga je gonil! Kako lepo je vikal, kakor bi zvonilo. To je slo vedno okrog in okrog po gotovem načrtu in ubogi zajec je moral priti pred smrtonosno puško. Nič boljše se ni godilo lisici, ki niti toliko časa ni mogla dobiti pred psom, da bi si poiskala svojo sigurno luknjo. Hektorjeva slava je dosegla v Raški dolini višek vse slave.

Hektorja je prejšnji gospodar zelo častil. Umevno je torej, da je ravnal z njim kakor s pridnim otrokom. Siba, bič, sta bili Hektorju povsem neznani stvari. Mesojedec pa je bil nagel jeze. Sicer je bil na Hektorja zelo ponosen in je mlo ravnal z njim, nekoč pa ga je v svoji razkakočnosti prav zaradi malenkosti dobro nabrisal. Pravijo sicer, pes je pes, to pa ni res. Tudi pes ima dušo, tudi pes misli. Hektor se je takoj po dobljenih udarcih užaljen potulil in drugi dan ga je Mesojedec zamaš iskal po celi okolici. Aha, si misli, gotovo jo je k svojemu prejšnjemu gospodarju popihal, in tako je tudi bilo.

Hektor je bil, prisiljen po skelečnih progah po životu, primerjal svoje prejšnje življenje s sedanjim in je prišel do zaključka, da je za takega pasjega veleuma njegov sedanji gospodar vendar presirov. Polotilo

se ga je akutno domotožje, katerega konec je bila Hektorjeva dezercija.

Mesojedec je zopet imel svojega Hektorja. Toda kaj se je zgodilo? — V Hektorjevi rodni občini je bil pasji kontumac. Hektor pa je tja pritekel brez nagobčnika. V kritičnih časih so tudi ljudje kritični. Videli so Hektorja s povešeno glavo in s stisnjenim repom okrog laziti, ker ga je bil, pritepenca, prejšnji gospodar z bičem nagnal in kakor ogenj se je po okolici razširil glas, Hektor je stekel. Vsakdo se je čutil poklicanega, da mesto konjača resi zbegano ljudstvo te pasje mreine. Toda psa niso mogli dobiti, bil ga je že Mesojedec domov odpeljal.

Koliko sitnosti, koliko potov je izel Hektorjev prvi gospodar! Toliko, da ga niso kaznovali, ker mu oblasti niso verjele, da Hektor ni več njegov. Ime novega gospodarja je iz ljubezni do bližnika skrbno čuval.

Mesojedec je kmalo izvedel, v kaki nevarnosti je njegov Hektor; da je on sam morebiti v še večji zaradi pasje stekline, to mu niti na misel ni prišlo. Vsak dan je pošiljal koga s Hektorjem v hribe, toda ok pravice je strašno bistro. Neko jutro prilomasti konjač s puško oborožen v Mesojedecovo hišo. Gospodarju pokaže list predpostavljene oblasti,

glasom katerega mu je imel Mesojedec Hektorja takoj izročiti.

Kje je vaš stekli pes? vpraša prav osorno. Sem z njim!

V Mesojedcu je zavrelo, vendar je, uvidevši, da je vsaka obramba odveč, navidezno mirno odgovoril, da je šel pes z očetom v vinograd, naj gre konjač tja, pa naj ga vzame.

Kako daleč pa je ta vinograd? Kdaj pa pridejo oče domov?

V vinograd je dve uri od tod — (v itini pa je bil le pol ure), oče pa pridejo ali epoldne ali pa zvečer domov.

Hm, hm — pridem pozneje pogledat.

Po preteku dveh ur stoji konjska smrt zopet na večnem pragu.

Ali še ni očeta?

Saj sem vam povedal, da ga pred poldne ne bo, če se vam tako mudi, pojdite si psa iskat.

Zarnil je, pa je prošel. Ali potrpljenja ta božji človek ni poznal. Še parkrat je prišel Mesojedcu zaradi psa na vrat, popoldne pa so ga videli Račani, ko je ubogega Hektorja na verigi vlekel iz vasi.

Milovali so pasjega grešnika.

Čez nekaj dni dobi Mesojedec od pristojne oblasti naznanilo, da so izvedenci pri raztelesenju njegovega Hektorja neovrno našli pasjo steklino.

Čast Bognu, velike nesreče smo rešeni, je vzklikalo prebivalstvo.

Štirinajst dni pozneje priredi Mesojedec velik lov ter povabi nanj tudi Vodopiveca, ki je bil vsled tragične usode nepozabnega Hektorja prav v srečo žalosten. Vodopivec je bil namreč pri Mesojedcu večkrat na lovu in prav on je bil tisti, ki mu je Hektor vsako pot divjačino prignal. Tudi danes je imel Vodopivec lovske sreče. Obstrleli je lisice, ki mu jo je pes ujel in zadavil.

Prijatelj Mesojedec! dejal je Vodopivec opoldne pri Košu, ti si pa dobil izvrsten nadomestek za svojega Hektorja. Kako lepo mi je danes tvoj novi Hektor lisice prignil in ujel — ta se be naredil. Močno tako viče, kakor pokojni Hektor, le malo nižji glas ima, pa malo manjši je.

Kaj ne, da je dober, upam, da bom zadovoljen z njim, odgovori Mesojedec.

Po končanem lovu pa pokliče Mesojedec svojega prijatelja zaupno k sebi ter ga vpraša, ako mu njegov novi pes v istini ugaja. Ko Vodopivec temu navdušeno pritrdi, se Mesojedec namuza ter mu izda svojo tajnost, vedoč, da zaupa grobu.

Ie dobro pogled mojega novega Hektorja, mu pripoveduje, to je moj stari Hektor. Se li spominjaš na njegovo dolgo dlako in ščetinasto bra-

strano. »Proč s korupcijo!« je dejal in govoril je, da vlada politično bojkotira Slovence, da pošilja k nam najslabši uradniški material, najslabše, obrabljene birokrate, katerih drugje porabiti ne more, in poslanci Slovenske Ljudske Stranke so — zopet burno odobravalji ta izvajanja tega svojega voditelja!

Mislino, da smo s temi avtentičnimi, iz »Slovenčevih« poročil in stenografičnih zapiskov deželnega zbora povzetimi citati in podatki, dovoljno utemeljili naslov tega članka. Dokazali smo, da se je mišljeneje in delovanje Slovenske Ljudske Stranke, njenih legitimnih zastopnikov in njenega glasila tekom enega meseca izpremenjalo kakor barve na oni živalici, katera je že od nekdaj prototip ljudi, ki danes graja to, kar so včeraj hvalili in bodo jutri zopet hvalili, kar so danes grajali. In če v politiki imenujemo tako postopanje — politično vetrnjaštvo, mislimo, da smo zadeli edino prav!

Italijansko vseučilišče in Slovenci.

(Dopis z Dunaja).

Dne 27. t. m. se je vršil na Dunaju shod slovenskih vseučilišnikov z dnevnim redom: Vlada predloga za italijansko pravno fakulteto in Slovenci. Shoda so se udeležili gg. državni poslanci Hribar, Rybář, Roblek in Strekelj. Referiral je na shodu medicinar Cernič, ki je pokazal v živahnem govoru, kako zahrbitno in neokritosrčno je ravnila vlada s svojo predlogo za italijansko pravno fakulteto s tem, da je izbrala za njeno torišče Dunaj in ji odvzela na ta način že vnaprej življenski pogoj. Neokritosrčnost vlade se kaže tudi v tem, da zahteva od absolventov znanje nemškega jezika, da se bo predavalo na novi fakulteti deloma v nemščini, s čimer je pritisnjen fakulteti na čelo germanski pečat. Na drugi strani pa se pere vlada s trditvijo, da je treba v Avstriji uradnikov, zmognih italijanščine, da zahteva torej državni interes italijansko pravno fakulteto. Jasno je, izvajajo referent dalje, da je vlada storila svoj korak pod pritiskom kraljeve italijanske vlade in pod vtiskom strelca italijanskega dijaštva na dunajski univerzi, za čimer je stal tudi Tittoni. Državni interes torej zahteva laško fakulteto, pravi vlada, a v ustanovitvi univerze za 4 milijone Jugoslovancev ne vidi nikakega državnega interesa. Da podpira vlada težnje Italijanov v tem, ko tišči Slovence k tlom, to govori za dejstvo, da vlada res loči avstrijske narodnosti v tri kategorije, v katerih zadnjo spadajo Slovenci. Mesto da bi vlada po žalostnih septembrskih dogodkih Slovence dala zadoščenja, mesto da bi jim dala plačilo za njih vsikdar le preveč lojalni patriotizem, nas tepe z bičem in obsipuje s kamenjem. Čas je, da postanemo Slovenci polnoletni, da se otresemo za nas tako žaljivega jerobstva. Potuha, ki jo daje vlada nemštvi, se segla že tako daleč, da izganjajo Nemci Slovence iz avstrijskih vseučilišč, da jih mečejo iz stanovanj, da jih hočejo izstradati, vse to z namenom, da uničijo že v kali slovenski uradniški naraščaj in da posedujejo sami med Slovenci mesta, ki pripadajo po vsej pravici izključno le domačinom. Na ta način je seveda mogoče, da se šopirijo na masno plačanih mestih razni Belarji in dru-

gi taki ljudje. Ako bi imeli Slovenci svoje vseučilišče, bi se prihranil velik del narodnega kapitala, ki izginja sedaj leto za letom s tem, da se poizgubi ogromno mladih moči, ki jim je zaprta pot do vseučilišča, po raznih pisarnah v skromnih službah. Slovensko dijaštvo se hoče rešiti pekla, ki biva v njem na Dunaju in v Gradcu in zato zahteva kot minimum pravno fakulteto v Ljubljani, zahteva, da se izpopolni v Zagrebu in v Pragi vseučilišče v toliko, da bo mogoče slovenskim absolventom, ki bi študirali v omenjenih mestih, stopiti v avstrijsko državno službo. Razen tega zahteva kreiranje državnih stipendij za ljudi, ki se hočejo posvetiti docenturi. K sklepu je apeliral referent na slovenske državne poslance, da zastavijo vse moči v doseg gori označenih zahtev, češ, usoda slovenskega dijaštva in vsega slovenskega naroda odvisi danes od njih zastopnikov v državnem zboru. Govornikom izvajanjem je sledilo živahno pritrjevanje.

Govoril je na shodu tudi gosp. državni poslanec Hribar, ki je priznal dijaštvo, da je uvidelo ugoden moment za slovenske vseučiliške zahteve. »Narodna zveza« se je postavila na stališče, da se mora slovensko vseučiliščno vprašanje rešiti paralelno z laškim, odnosno, da nam da vlada ustavnopravno zagotovilo, da se reši vprašanje v najkrajšem času. Pokazal je g. poslanec, da je položaj slovenskega dijaštva docela nasproten z italijanskimi dijaki, ki so dobili iz Rima ukaz — to je danes javna tajnost — naj postopajo tako, kakor so storili. Če bi napravili Slovenci isto, bi vlada pritiskala nanje z najkrutejšimi sredstvi, kakor je to storila pred leti, ko je Lah zadal smrt avstrijski cesarici in so Slovenci hoteli pokazati svojo lojalnost in ljubezen do vladarske hiše s tem, da so nastopili demonstrativno proti Italijanom. G. poslanec vendar upa, da slovenska pravna fakulteta ni daleč, vkljub vsemu temu. Mnogo da je storil v tem oziru tudi vseučiliški odsek v Ljubljani.

Govoril je še g. poslanec Rybář, ki je poudarjal, da je vlada pravzaprav prisiljena, da gre Lahom na roko vsled nesrečne politične konstelacije, ki jo je povzročila aneksija Bosne. Avstrija se boji svojih sedov na desni in levi, in ta strah je vzrok, da ne more preprečiti bojkota na Turškem, da si mora kot velesila pustiti doposti, da se branijo turški fakini izlagati avstrijsko robo, ta strah je vzrok nezasišanemu dejstvu, da trpi velevalst Avstrija, da se vmešava v njene notranje zadeve tuja, laška vlada. Vlada naj pomisli, kako krepko oporo ima v tržaških Slovenceh proti zloglasni iredenti. Saj je celo veleoficiozni »Fremdenblatt«, ki prinaša dopise po intencijah ministra za vnanje zadeve, povedal celemu svetu, da v tržaški okolici ne živi le par slovenskih kmetov, ampak da je okolica slovenska in da je v mestu samem nenavadno krepak slovenski življenjski delovsko organizacija, s 120 društvi, da bo torej vendarle treba Slovence v Trstu upoštevati, kakor se je pokazalo to pri zadnjih državnoborskih volitvah.

Shod je sprejel z velikim odobravanjem sledeče resolucije:

Slovensko akademsko dijaštvo na Dunaju, zbrano na shodu dne 27. prosinca 1909:

1. ogorčeno protestira proti vladni nameri, rešiti italijansko vseučiliško vprašanje, ne da bi istočasno

ugodila tudi slovenskim vseučiliškim zahtevam;

2. izjavlja, da ne bo prej mirovalo, dokler se ne ustanovi popolno slovensko vseučilišče v Ljubljani. Za zdaj pa zahteva, da vlada takoj izpolni sledeči minimum upravičenih zahtev:

a) da takoj ustanovi popolno pravno fakulteto v Ljubljani;

b) da kot provizorij popolnega slovenskega vseučilišča v Ljubljani s takojšnjo ustanovitvijo stipendij omogoči pridnim in talentiranim slovenskim dijakom popolnoma posvetiti se svoji stroki, da se tako usposobijo za proforska mesta na slovenskem vseučilišču v Ljubljani;

c) da reši slovensko dijaštvo neprijaznega Dunaja in Grada s tem, dt prizna študije in izpite na zagrebškem vseučilišču ter izpopolni vseučilišči v Pragi in Zagrebu z onimi stolicami, ki so potrebne, da tam dosežejo naši dijaki popolno usposobljenost za državne službe;

3. prosi in roti slovenske in slovenske državne poslance, da na noben način ne pripuste na dnevni red razprave o italijanski pravni fakulteti, dokler vlada ne ugodí vsaj onim zgornj navedenim minimalnim zahtevam.

Jagičevi častilci in njega sramotilci.

Debelo po gorjansko jo zarobi!

Moto iz Prešernove

»Nove pisarije«.

Obžalovati moramo, da je zavladala novejši čas tudi pri nas Slovenceh neke vrste »nova pisarija«, ki pod krinko neustrašenosti v boju za narodne svetinje spravlja med svet neko nepremišljeno, glupo gorjansko zabavljaštvo. — zabavljaštvo, ki naši narodni stvari gotovo prav nič ne koristi, dvomim celo, da bi moglo imeti trajnih koristi za zmešnjavce same, ki bi morda radi v skaljeni vodi slovenske javnosti ne ravno plemenito ribarili in nabrali deloglave kapeljne na svoje politične rogovilice. — zabavljaštvo, kateremu edini namen utegne biti žalitev zaslužnih, ob pravem narodnem delu osivelih mož, ali pa morda slabo — na njihov rovaš — preračunljivo povzdigovanje manjših korife, gotovo pa beganje nerazsodnih slojev našega naroda, ki dotičnih mož in njihovega delovanja ne poznajo.

Ker se je »Slovenec« z dne 2. januarja l. l. v članku z naslovom »Sramota« mimogrede obregnil tudi nad Jagičevimi častilci, »ki mu (J.) itak radi delajo komplimente«, tedaj mislimo mi nahnjeni njega častilci, da bi bilo pač umestno pogledati samo za pol leta nazaj v preteklost. Ki je praznoval častiti naš starosta slavistike v juliju svojo 70letnico, tedaj se je baš »Slovenec« prav široko vstopil v prvo vrsto njegovih častilcev ter v treh podlistkih od 6. do 8. julija slavil Jagiča »navdušenega Hrvata, Jugoslavana in posebnega prijatelja nas Slovencev«, — še ne pol leta potem ga je pa v svojem paskvilu nvrstil med Südmarkovce ter kričal v tistem pamfletu o »sramotici«, o »škandalu brez primere« in očital možu ne morda samo škodljivost, ampak že skoro naravnost proti Slovincem naperjeno škodovalnost. Kako lepo se ujema kajne tisti mehi linavski »hosana« izza julijskih dni minolega, s tem trdim krščanskim (?) »križaj ga!« januarskih

napadov letošnjega leta! V juliju še »največji slavist«, ki se nas ob vsaki priliki iskreno spominja, ki naš pravi napredek in naše težnje na prosvetnem polju pospešuje itd., — zdaj ob novem letu pa zaostalec, »ki novejšje knjižne slovenščine gotovo ne pozna (!), se zanjo ne zmeni, ki o našem jeziku zaničljivo govori« itd. Tisti list, ki je v juliju še poudarjal, »s kako bistrim očesom in ljubeznivim zanimanjem zasleduje Jagič v svojih poročilih tudi neznatne književne proizvode našega malega naroda«, — zdaj naenkrat prav po židovsko kriči in trobi med slovenski narod svoj »križaj ga! izpusti nam Barabo!«, ker je mož v svojem na kratkost in stisnjeno omejenem sestavku res pozabil nekaj Podravcev in Prekmurcev. — Tam še primerna in dostojna skromnost, tukaj naenkrat neumestna in nedostojna napetost!

Občudovanja vredna vetrnost in nestanovitnost pri tem listu! Ko bi le človek znal pravi vzrok te vetrnosti, tega preobrata! Vemo, da porečje sramotilci: »Vzrok je jase, vzrok temu je zagrešeni narodni greh, uničevanje Slovencev, ogorčenje nad nečuvnim bogateliziranjem našega naroda, naš napad ne velja osebi, mi grajamo samo pregrešek in se ne klanjamo hofratom in profesorjem itd.« (kakor se že pač glase razne tirade, na glupost drugih preračunjenega pretiravanja). — Prav lepo, ko bi vse to le tudi res bilo, kar utegnejo sramotilci ugovarjati, pa žalibog res ni. Glejte gg. Lokar in Ilešič sta tudi grajala ravno isti narodni prekrešek, seveda grajala sta ga stvarno in dostojno, — brez loparja. Pri njih stvarna umerjenost, v »Slov.« sramotilnici pa — kakšen »Charivari«! Pomisliti je vselej: »c'est le ton qui fait la musique.« — Dalje še to: Ko bi le pač mogli izhajati gospoda brez gredega zavijanja in smešnega podtikanja nepoštenih sredstev in zlih namerov! Pa ti pišejo: »Neki gospodje slavisti si hočejo pri Nemcih pridobiti veljavo s tem, da v nič devajo svoje lastne rojake.« Kakšna glupost tiči v tem stavku! Kajne Jagiči si je treba šele pridobivati veljavo? Mislimo, da je ima dovolj pri poštenih in dostojnih Slovanih — in Nemcih, pridobil si je pa ni s paskvili, marveč s poštenim in vztrajnim znanstvenim delom. — Kajne da, če bi mi exempli causa rekli, da si hoče ta ali oni proforski kandidat pred izpizom zagotoviti naklonjenost svojega bodočega eksaminatorja s tem, da v javnih listih pogumno napade njegovega bodisi literarnega, bodisi privatnega antagonist, — tedaj bi bilo to očitjanje, pa če bi še imelo res kaj verjetnosti, vendar le nekoliko žaljivo. Če pa kdo namiguje, da si g. J. išče ugleda in veljave pri Nemcih z vničevanjem Slovencev, tedaj to ni le skrajno žaljivo in hudobno, to je naravnost i glupost i nesramnost!

Pri tem napadu na g. J. pa imamo še o nečem izpregovoriti Gospoda »Slovenčeva« pravijo: »Mi politiki se trudimo in do krvi borimo in pehamo za vsako ped slovenske zemlje, hofrati in profesorji pa uničujejo naše delo.« — Glejte kakšno farizejstvo! — Vi politiki pometajte najpogre pred svojim pragom, skrbite za to, da se ne bo proglašalo Celja za »fremdes Gebiet« in da ne boste ponagali ustanovljati v Ljubljani nemških gimnazij. Storit le vi po dobri, čisti vesti, brez vsake sebičnosti, brez vsake zahrbitosti, brez postranskih, (v farizejskem žargonu

rečeno) političnih, a v istini osebnostankarskih obzirov, — storite le vi vselej in povsod svojo narodno dolžnost, katero ste stopivši v vrsto politikov v eminentnem smislu prevzeli, pa vam hofrati in profesorji, kakor Jagič, prav gotovo ne bodo nič pokvarili. — Bodimo iskreni in pošten! Ne zvrčajmo krivde slabega uspevanja naših prizadevanj vedno na druge, osebnostankarstvo je največ krivo! —

Končno še par besed pro domo častilcev. Povedano bodi, da mi nikomur ne delamo licemerskih komplimentov in tudi g. Jagiču ne. Kot nekdanji slušatelj ali vsaj učenci ga kot priznanega znanstvenika, kot odkritega in dobrohotnega značajnika spoštujemo, tudi morda iščemo tuptam pri njem pojasnila, sveta, pomoči, ob posebnih priložnostih pa, kakor je bilo n. pr. slavljene njegove sedemdesetletnice, mu tudi po spodobnosti lojalno častitamo, — pa gotovo ne s poniglavo mislijo, da bi v prvi priliki potem izrabljali ta svoj poklon za nekako svobodnico (Freibrief), ki naj bi nam dali osigurala pred svetom nekako pravico (!), ga v najbrezobzirnejšem tonu napadati.

»Straži« pa, ki je v svojem zabavljanju še precej stopinj podležje intonirala svoj »charivari«, samo tole: »Majecni ste, prav majekeni, in če mislite s tako pisavo utrditi »Stražo ob Dravi«, se je bati, da ji bo »Die deutsche Wacht« uspešno nasprotovala. — Spas vam je le v utrditvi narodne zavesti pri obmejnikih, ne pa niti v zabavljanju, niti v javkanju. Verax.

Obrambni vestnik.

Hudi časi na Kočevskem.

Zadnjič so pisale »Stimmen aus Krain«, da so za Kočevsko nastopili tako resni časi, kakršnih ni bilo že izza časa turških vojn. Seveda je vse to jadikovanje le preračuneno na »fehtarijo«. Narodna zavest kočevskih Nemcev je baš zadnji dve leti vzplamtela do viška. Vsaka občina skoraj že ima svojo podružnico »Schulvereina« ali pa »Südmarke«, celo potujejo krošnjari se izkazujejo z legitimacijami, da so člani katerega teh društev v domovini, ker na podlagi teh izkaznic delajo dobre kupcije med nacionalci po svetu. Dobro bi bilo, da tudi Slovenci krošnjarije vprašajo za legitimacije. Nemški »Schulvereine« je v zadnjem letu ustanovil na Kočevskem štiri nove šole, podpira pa malodane vse šole, učitelje, šolske in ljudske knjižnice po Kočevskem. »Südmarke« deli polnih rok podpore obrtnikom in pestnikom. Ako so vkljub vsemu temu res napočili za Kočevjarje tako resni časi, je to znamenje, da je narodna probuja Kočevcem le v škodo.

Kakšne dolžnosti ima nemški minister?

Ko so se slovenski poslanci pritožili v državnem zboru, ker se je nemški minister dr. Schreiner udeležil v Gradcu občnega zbora zloglasne »Südmarke«, so nemški časopisi užaljeni, češ, da je ministrova dolžnost, da se pouči v krogu vodilnih mož tega nepolitičnega (?) društva o gospodarskem položaju južnoavstrijskega nemštva ter si dati vsa potrebna navodila. Sedaj vemo, čemu plačuje država Nemcem ministra. Država pa tudi s tem neposredno podpira nemška bojna društva.

(Dalje v prihodnjem)

do, ki mu je zakrivala gobec? Vse to sem odstrigel in pes je zares popolnoma drug.

Saj so ti Hektorja vendar ubili, videl sem, ko ga je konjač gonil, ugovarja Vodopivec začuden.

Niso ga ubili, Hektor živi kakor prej. Znano ti je, da je konjač prišel ponj; ker mu je pa vsled dolgega čakanja pošlo potrpljenje, ni je ta uradni vestnež stavil predlog, naj dobim kakega drugega enakega psa, da on le ne pride prazen domov. A take, sem si mislil, ako je to tako natančno, je meni tudi prav. Brdavsovega psa si poznal. Ta je bil na svetu tak, kakor moj Hektor, le za spoznanje manjši je bil. Stopim k Brdavs, s katerim sva jako dobra ter mu naznamim svoje bolečine. Njegov pes je bil zmerom na dvorišču priklenjen in ni prišel nikdar na prosto. Gospodar ga je imel rad; premišljal je sicer, pes je dober čuvaj, mlad je, zdrav kot riba — no, naposled pa ga je vendar žrtvoval rajnemu prijateljstvu in konjač je bil s svojim uspehom v tako trdi službi prav zadovoljen. Tega psa so potem kot steklega pobili.

Izvrstno, izvrstno! se zakrohoče Vodopivec. Hektor se mi je prav smilil in čestitam ti, da si ga rešil. Sedaj pa le lovimo z dokazano steklim Hektorjem brez skrbi; ko mu bode dlaka zopet zrastle, bo vsa stvar že pozabljena!

V študentskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

Grofica je Heleno najprej predstavila svojemu možu in baronu Spinettiju. Oba sta se lahko, nekako malomarno priklonila in Heleno s hitrimi pogledi premerila od nog do glave.

Helena je barona Spinettija takoj spoznala in obšlo jo je neprijetno čuvstvo, ko je zapazila njegove ostre, motreče in prodirajoče oči. Najraje bi bila zopet odšla.

Toda grofica Lici jo je hitro rešila iz tega mučnega položaja ter jo peljala v drugo nadstropje, kjer je s svojo guvernanto prebival njen pohabljeni sin. Helena je bila prav vesela in grofici hvaležna, da jo je tako kmalu odpeljala.

V svetli, prostorni sobi, kjer je prebil mali grof Emil tužne dni svojega uničenega življenja, je grofica začela razlagati Heleni, kako zdravi svojega otroka in kako z njim ravna. A pripovedovanje ni bilo posebno gladko, ker grofica sama ni prav dobro vedela, kaj mora povedati. Zato je kmalu utihnila in prepustila guvernanti, naj s pripovedovanjem nadaljuje. Razumna guvernanta je kajpak začela popolnoma iznova vse pojasnjevati in razložila je vsako

stvar tako umljivo, da bi bila Helena lahko povedala svoje mnenje, če bi bila pozorno poslušala. Toda Helena se je samo ozirala po sobi. Z vročimi pogledi je premerila vsako najmanjšo stvar, da bi si jo bolje zapomnila in da bi jo mogla kar mogoče natančno popisati bratu Franeku, ki je s toliko nepotrpežljivostjo čakal njenega povratka. Ko je naposled zagledala brezštevilne igrače, razmetane po vseh kotih, je kar zardela radovednosti. Njeni začudeni pogledi so švigali od ene igrače do druge in smehljala se jim je kakor otrok. Z nekim bojazljivim občudovanjem je vzela to in ono igračo v roke in jo je težko zopet odložila iz rok. Grofica Lici je to zabavalo, mali Emil pa je strmel, da se tako veliki gospodični vredno zdi, baviti se z njegovimi igračami, ki ga že davno niso veselile in se jih včasih kar po več tednov ni dotaknil.

Grofica Lici je uganila misli svojega sinka.

»Veš, Emil,« je rekla in se nagnila k njemu, »ta gospodična ima brata, ki je le malo starejši kakor si ti in je ravno tako bolan. kakor ti moj ljubček. Zdaj, ko gleda tvoje igrače, se spominja svojega brata. Prosi gospodično, naj si jih nekaj izbere in naj jih v tvojem imenu daruje svojemu bratu.«

»Ah, naj jih vzame vse,« je vzkliknil dečko z izrazom silnega za-

ničevanja do svojih igrač. Ni mu šlo v glavo, da more sploh komu kaj biti do teh lepih in dragih reči, ki jih je bil do grla sit.

Toda Helena ni hotela ničesar sprejeti. Nikakor ne. Ne samo iz neke sramežljivosti, nego tudi iz nekega ponosa. Sodila je, da bi se moglo misliti, da je prišla z namenom, dobiti kako darilo ali celo kako miloščino in zato se ni dala pregovoriti.

Grofici Lici je to jako ugajalo, in lepo dekle jo je začelo zanimati. To zanimanje je bilo toliko večje, ker res ni vedela, kaj bi počela ves popoldan. Namesto da bi pustila Heleno oditi, jo je povabila na kavo in jo odpeljala iz otročje sobe zopet v prvo nadstropje.

Na hodniku je grofica Lici na svoje začudenje našla barona Spinettija.

»Kaj — vi ste še tu, gospod baron?« je vzkliknila grofica. »In kje je moj mož?«

»Grof je odšel na sprehod in pojde potem v kazinsko kavarno,« je odgovoril baron Spinetti, »jaz pa sem ostal, ker brez slovesa od vas vendar ne morem oditi iz hiše, kjer sem deležen tako izredne gostoljubnosti.«

»No, prav, to je res srečen slučaj,« je rekla grofica in se baronu prešerno nasmehnila. »Povabim torej še vas na kavo. Pomagali mi bode, zabavati to gospodično.«

Grofica Lici je imela trden namen, pridobiti si posebno naklonjenost Helene, ker je bila ta lepa, pa vendar vse drugače lepote, kakor grofica sama. Kontrast med njima je še povzdignil čar in kras vsega posebe. To je izkušeni baron Spinetti takoj spoznal in uganil je tudi, da se tega zaveda grofica. Nič se torej ni čudil, da je bila grofica izredno ljubezniva s Heleno. Izpraševala jo je previdno in z očitno rahločutnostjo za vsakovrstne stvari in pripovedovala potem vsakovrstne vesele stvari, da se je morala Helena od sreče smejati. Marsičesa Helena niti razumela ni, a bila je tako srečna, da se je samega zadovoljstva smejala. Krasna, svetla soba, lepa oprema, ljubeznivost grofice, galantna pozornost in spoštljiva vljudnost barona Spinettija, vse to jo je navdalo s čuti sreče, tako, da je kar pozabila na svoj dom in na bojnega brata, pozabila na ves svet in se samo radovala, da sedi s tako imenitnimi ljudmi pri isti mizi in pije kavo iz ličnih skodelic ter sluša prijazne besede, ki jo silijo na smeh. Vse je bilo zanj tako novo, še nikdar si ni predstavljala kaj takega in zdaj je to doživela, ona, Helena Knific, hči ubožnega policijskega kancelista Martina Knifica, stanujočega v plesnivih, zadelih sobah starodavne hiše v študentskih ulicah.

(Dalje v prihodnjem)

struno. »Proč s korupcijo!« je dejal in govoril, da vladna politično bojkotira Slovence, da pošilja k nam najslabši uradniški material, najslabše, obrabljene birokrate, katerih drugje porabi ne more, in poslanci Slovenske Ljudske Stranke so — zopet burno odobravalni ta izvajanja tega svojega voditelja!

Mislimo, da smo s temi avtentičnimi, iz »Slovenčevih« poročil in stenografskih zapisov deželnega zbora povzetimi citati in podatki, dovoljno utemeljili naslov tega članka. Dokazali smo, da se je misljeneje in delovanje Slovenske Ljudske Stranke, njenih legitimnih zastopnikov in njenega glasila tekoma enega meseca izpreminjalo kakor barve na oni živalici, katera je že od nekdaj prototip ljudi, ki danes grajajo to, kar so včeraj hvalili in bodo jutri zopet hvalili, kar so danes grajali. In če v politiki imenujemo tako postopanje — politično vetrnjaštvo, mislimo, da smo zadeli edino prav!

Italijansko vseučilišče in Slovenci.

(Dopis z Dumaja).

Dne 27. t. m. se je vršil na Dunaju shod slovenskih vseučiliščnikov z dnevnim redom: Vladna predloga za italijansko pravno fakulteto in Slovenci. Shoda so se udeležili gg. državni poslanci Hribar, Rybař, Roblek in Strekelj. Referiral je na shodu medicince Černič, ki je pokazal v živahnem govoru, kako zahrbiti in neodkritosrčno je ravnala vlada s svojo predlogo za italijansko pravno fakulteto s tem, da je izbrala za njeno torišče Dunaj in ji odvzela na ta način že vnaprej življenski pogoj. Neodkritosrčnost vlade se kaže tudi v tem, da zahteva od absolventov znanje nemškega jezika, da se bo predavalo na novi fakulteti deloma v nemščini, s čimer je pritisnjen fakulteti na čelo germanski pečat. Na drugi strani pa se pere vlada s trditvijo, da je treba v Avstriji uradnikov, zmognih italijanščine, da zahteva torej državni interes italijansko pravno fakulteto. Jasnje je, izvaja referent dalje, da je vlada storila svoj korak pod pritiskom kraljeve italijanske vlade in pod vtiskom strelav italijanskega dijaštva na dunajski univerzi, za čimer je stal tudi Tittoni. Državni interes torej zahteva laško fakulteto, pravi vlada, a v ustanovitvi univerze za 4 milijone Jugoslovancev ne vidi nikakega državnega interesa. Da podpira vlada težnje Italijanov v tem, ko tišči Slovence k tlom, to govori za dejstvo, da vlada res loči avstrijske narodnosti v tri kategorije, v katerih zadnjo spadajo Slovenci. Mesto da bi vlada po žalostnih septembrskih dogodkih Slovence dala zadoščenja, mesto da bi jim dala plačilo za njih vsikdar le preveč lojalni patriotizem, nas tepe z bičem in obsiplje s kamenjem. Čas je, da postanemo Slovenci polnoletni, da se otresemo za nas tako žaljivega jerobstva. Potuha, ki jo daje vlada nemstvu, je segla že tako daleč, da izganjajo Nemci Slovence iz avstrijskih vseučilišč, da jih mečejo iz stanovanj, da jih hočejo izstradati, vse to z namenom, da uničijo že v kali slovenski uradniški naraščaj in da posedajo sami med Slovenci mesta, ki pripadajo po vsej pravici izključno le domačinom. Na ta način je seveda mogoče, da se šopirijo na mastno plačanih mestih razni Belarji in dru-

gi taki ljudje. Ako bi imeli Slovenci svoje vseučilišče, bi se prihranil velik del narodnega kapitala, ki izginja sedaj leto za letom s tem, da se poizgubi ogromno mladih moči, ki jim je zaprta pot do vseučilišča, po raznih pisarnah v skromnih službi- cah. Slovensko dijaštvo se hoče rešiti pekla, ki biva v njem na Dunaju in v Graecu in zato zahteva kot minimum pravno fakulteto v Ljubljani takoj, zahteva, da se izpopolni v Zagrebu in v Pragi vseučilišče v toliko, da bo mogoče slovenskim absolventom, ki bi študirali v omenjenih mestih, stopiti v avstrijsko državno službo. Razen tega zahteva kreiranje državnih štipendij za ljudi, ki se hočejo posvetiti docenturi. K sklepu je apeliral referent na slovenske državne poslance, da zastavijo vse moči v dosego gori označenih zahtev, češ, usoda slovenskega dijaštva in vsega slovenskega naroda odvisi danes od njih zastopnikov v državnem zboru. Govornikovim izvajanjem je sledilo živahno pritrjevanje.

Govoril je na shodu tudi gosp. državni poslanec Hribar, ki je priznal dijaštvu, da je uvidelo ugoden moment za slovenske vseučiliške zahteve. »Narodna zveza« se je postavila na stališče, da se mora slovensko vseučiliščno vprašanje rešiti paralelno z laškim, odnosno, da nam da vlada ustavnopravno zagotovilo, da se reši vprašanje v najkrajšem času. Pokazal je g. poslanec, da je položaj slovenskega dijaštva docela nasproten z italijanskimi dijaki, ki so dobili iz Rima ukaz — to je danes javna tajnost — naj postopajo tako, kakor so storili. Če bi napravili Slovenci isto, bi vlada pritislila nanje z najkrutejšimi sredstvi, kakor je to storila pred leti, ko je Lah zadal smrt avstrijski cesarici in so Slovenci hoteli pokazati svojo lojalnost in ljubezen do vladarske hiše s tem, da so nastopili demonstrativno proti Italijanom. G. poslanec vendar upa, da slovenska pravna fakulteta ni daleč, vključ vsemu temu. Mnogo da je storil v tem oziru tudi vseučiliški odsek v Ljubljani.

Govoril je še g. poslanec Rybař, ki je poudarjal, da je vlada pravzaprav prisiljena, da gre Lahom na roko vsled nesrečne politične konstelacije, ki jo je povzročila aneksija Bosne. Avstrija se boji svojih sedov na desni in levi, in ta strah je vzrok, da ne more preprečiti bajkote na Turškem, da si mora kot velesila pustiti dopasti, da se branijo turški fakini izlagati avstrijsko robo, ta strah je vzrok nezasišanemu dejstvu, da trpi veleavstria, da se vmešava v njene notranje zadeve tuja, laška vlada. Vlada naj pomisli, kako krepko oporo ima v tržaških Slovenceh proti zloglasni iredenti. Saj je celo veleoficiozni »Fremdenblatt«, ki prinaša dopise po intencijah ministra za vnanje zadeve, povedal celemu svetu, da v tržaški okolici ne živi le par slovenskih kmetov, ampak da je okolica slovenska in da je v mestu samem nenavadno krepak slovenski življenj iz obzorno delavsko organizacijo, s 120 društvi, da bo torej vendarle treba Slovence v Trstu upoštevati, kakor se je pokazalo to pri zadnjih državnozbornskih volitvah.

Shod je sprejel z velikim odobravanjem sledeče resolucije: Slovensko akademsko dijaštvo na Dunaju, zbrano na shodu dne 27. prosinca 1909:

1. ogorčeno protestira proti vladni nameri, rešiti italijansko vseučiliško vprašanje, ne da bi istočasno

ugodila tudi slovenskim vseučiliškim zahtevam;

2. izjavlja, da ne bo prej mirovalo, dokler se ne ustanovi popolno slovensko vseučilišče v Ljubljani. Za zdaj pa zahteva, da vlada takoj izpolni sledeči minimum upravičenih zahtev:

a) da takoj ustanovi popolno pravno fakulteto v Ljubljani;

b) da kot provizorij popolnega slovenskega vseučilišča v Ljubljani s takojšnjo ustanovitvijo štipendij omogoči pridnim in talentiranim slovenskim dijakom popolnoma posvetiti se svoji stroki, da se tako usposobijo za profesorska mesta na slovenskem vseučilišču v Ljubljani;

c) da reši slovensko dijaštvo neprijaznega Dunaja in Graeca s tem, d) prizna študije in izpite na zagrebškem vseučilišču ter izpopolni vseučilišči v Pragi in Zagrebu z onimi stolicami, ki so potrebne, da tam dosežejo naši dijaki popolno usposobljenost za državne službe;

3. prosi in roti slovenske in slovenske državne poslance, da na noben način ne pripuste na dnevni red razprave o italijanski pravni fakulteti, dokler vlada ne ugodí vsaj onim zgoraj navedenim minimalnim zahtevam.

Jagičevi častilci in njega sramotilci.

Debelo po gorjansko jo zarobi!

Moto iz Prešernove »Nove pisarije«.

Obžalovati moramo, da je zavladala novejši čas tudi pri nas Slovenceh neke vrste »nova pisarija«, ki pod krinko neustrašenosti v boju za narodne svetinje spravlja med svet neko nepremišljeno, glupo gorjansko zabavljaštvo, — zabavljaštvo, ki naši narodni stvari gotovo prav nič ne koristi, dvomim celo, da bi moglo imeti trajnih koristi za zmešnjave same, ki bi morda radi v skaljeni vodi slovenske javnosti ne ravno plemenito ribarili in nabadali deloglave kapeljne na svoje politične rogovilice, — zabavljaštvo, kateremu edini namen utegne biti žalitev zaslužnih, ob pravem narodnem delu osivelih mož, ali pa morda slabo — na njihov rovaš — preračunjeno povzdigovanje manjših korifej, gotovo pa beganje nerazsodnih slojev našega naroda, ki dotičnih mož in njihovega delovanja ne poznajo.

Ker se je »Slovenec« z dne 2. januarja l. l. v članku z naslovom »Sramota« mimogrede obregnil tudi nad Jagičevimi častilci, »ki mu (J.) itak radi delajo komplimente«, tedaj mislimo mi nahlujeni njega častilci, da bi bilo pač umestno pogledati samo za pol leta nazaj v preteklost. Ko je praznoval častiti naš starosta slavistike v juliju svojo 70letnico, tedaj se je baš »Slovenec« prav široko vstopil v prvo vrsto njegovih častilcev ter v treh podlistkih od 6. do 8. julija slavil Jagića »navdušenega Hrvata, Jugoslovana in posebnega prijatelja naš Slovencev«, — še ne pol leta potem ga je pa v svojem paskvilu uvrstil med »Südmärkove« ter kričal v tistem pamfletu o »sramoti«, o »škandalu brez primere« in očital možu ne morda samo škodljivost, ampak že skoro naravnost proti Slovenceem naperjeno škodovalnost. Kako lepo se ujema kajne tisti mehi hinavski »hosana« izza juljskih dni minolega, s tem trdim krščanskim (?) »križaj ga!« januarskih

napadev letošnjega leta! V juliju še »največji slavisti«, ki se nas ob vsaki priliki iskreno spominja, ki naš pravi napredek in naše težnje na prosvetnem polju pospešuje itd., — zdaj ob novem letu pa zaostalec, »ki novejšje knjižne slovenščine gotovo ne pozna (!), se zanjo ne zmeni, ki o našem jeziku zaničljivo govori« itd. Tisti list, ki je v juliju še podarjal, »s kako bistrim očesom in ljubeznivim zanimanjem zasleduje Jagić v svojih poročilih tudi neznatne književne proizvode našega malega naroda«, — zdaj naenkrat prav po židovsko kriči in trobi med slovenski narod svoj »križaj ga! izpusti nam Barabo!«, ker je mož v svojem na kratkost in stisnjenost omejenem sestavku res pozabil nekaj Podravec in Prekmurce. — Tam se primerna in dostojna skromnost, tukaj naenkrat neumestna in nedostojna napetost!

Občudovanja vredna vetrnost in nestanovitnost pri tem listu! Ko bi le človek znal pravi vzrok le vetrnosti, tega preobrta! Vemo, da porečje sramotilci: »Vzrok je jasen, vzrok temu je zagrešeni narodni greh, uničevanje Slovencev, ogorčenje nad nečuvnim bagateliziranjem našega naroda, naš napad ne velja osebi, mi grajamo samo pregrešek in se ne klanjamo hofratom in profesorjem itd.« (kakor se že pač glase razne tirade, na glupost drugih preračunjenega pretiravanja). — Prav lepo, ko bi vse to le tudi res bilo, kar utegnejo sramotilci ugovarjati, pa žalibog res ni. Glejte gg. Lokar in Flešič sta tudi grajala ravno isti narodni prekršek, seveda grajala sta ga stvarno in dostojno, — brez loparja. Pri njih stvarna umerjenost, v »Slov.« sramotilnici pa — kakšen »Charivari«! Pomisliti je vselej: »č« est le ton qui fait la musique.« — Dalje še to: Ko bi le pač mogli izhajati gospoda brez grdega zavijanja in smešnega podtikanja nepoštenih sredstev in zlih namenov! Pa ti pišejo: »Neki gospodje slavisti si hočejo pri Nemcih pridobiti veljavo s tem, da v nič devajo svoje lastne rojake.« Kakšna glupost tiči v tem stavku! Kajne Jagiću si je treba šele pridobivati veljavo? Mislimo, da je ima devolj pri poštenih in dostojnih Slovanih — in Nemcih, pridobil si je pa ni s paskvili, marveč s poštenim in vztrajnim znanstvenim delom. — Kajne da, če bi mi exempli causa rekli, da si hoče ta ali oni proforski kandidat pred izpitom zagotoviti naklonjenost svojega bodočega eksaminatorja s tem, da v javnih listih pogumno napade njegovega bodisi literarnega, bodisi privatnega antagonist, — tedaj bi bilo to očitnanje, pa če bi še imelo res kaj verjetnosti, vendar le nekoliko žaljivo. Če pa kdo namigava, da si g. J. išče ugleda in veljave pri Nemcih z vničevanjem Slovencev, tedaj to ni le skrajno žaljivo in hučno, to je naravnost i glupost i nesramnost!

Pri tem napadu na g. J. pa imamo še o nečem izpregovoriti. Gospoda »Slovenčeva« pravijo: »Mi politiki se trudimo in do krvi borimo in pelame za vsako ped slovenske zenlje, hofrati in profesorji pa uničujejo naše delo.« — Glejte kakšno farizejstvo! — Vi politiki pomajte najpoprej pred svojim pragom, skrbite za to, da se ne bo proglašalo Celja za »Fremdes Gebiet« in da ne boste pomagali ustanavljati v Ljubljani nemških gimnazij. Storite le vi po dobri, čisti vesti, brez vsake sebičnosti, brez vsake zahrbtnosti, brez postranskih, (v farizejskem žargonu

rečeno) političnih, a v istini osebnostarskih obzirov, — storite le vi vselej in povsod svojo narodno dolžnost, katero ste stopivši v vrsto politikov v eminentnem smislu prevzeli, pa vam hofrati in profesorji, kakor Jagić, prav gotovo ne bodo nič pokvarili. — Bodimo iskreni in pošten! Ne zvrčujemo krivde slabega uspevanja naših prizadevanj vedno na druge, osebnostarsko strankarstvo je največ krivo! —

Končno še par besed pro domo častilcev. Povedano bodi, da mi nikomur ne delamo licemerskih komplimentov in tudi g. Jagiću ne. Kot nekdanji slušatelj ali vsaj učenci ga kot priznanega znanstvenika, kot odkritega in dobrohotnega značajnika spoštujemo, tudi morda iščemo tuptam pri njem pojasnila, sveta, pomoči, ob posebnih priložnostih pa, kakor je bilo n. pr. slavljene njegove sedemdesetletnice, mu tudi po spodobnosti lojalno častitamo, — pa gotovo ne s poniglavo mislijo, da bi c prvi priliki potem izrabljali ta svoj poklon za nekako svobodnico (Freibrief), ki naj bi nam kali osigurala pred svetom nekako pravico (!), ga v najbrezobzirnejšem tonu napadati.

»Straži« pa, ki je v svojem zabavljanju še precej stopinj podležje intrinjala svoj »charivari«, samo tole: »Majeeni ste, prav majčkeni, in če mislite s tako pisavo utrditi »Stražo ob Dravi«, se je bati, da ji bo »Die deutsche Wacht« uspešno nasprotovala. — Spas vam je le v utrditvi narodne zavesti pri obmejnikih, ne pa niti v zabavljanju, niti v javkanju. Verax.

Obrambni vestnik.

Hudi časi na Kočevskem.

Zadnjič so pisale »Stimmen aus Krain«, da so za Kočevsko nastopili tako resni časi, kakršnih ni bilo že izza časa turških vojn. Seveda je vse to jadtikovanje le preračunjeno na »fehtarijo«. Narodna zavest kočevskih Nemcev je baš zadnji dve leti vzplajala de viška. Vsaka občina skoraj že ima svojo podružnico »Schulvereine« ali pa »Südmärke«, celo potujoči krošnjari se izkazujejo z legitimacijami, da so člani katerega teh društev v domovini, ker na podlagi teh izkaznic delajo dobre kupčije med nacionalci po svetu. Dobro bi bilo, da tudi Slovenci krošnjarije vprašajo za legitimacije. Nemški »Schulvereine« je v zadnjem letu ustanovil na Kočevskem štiri nove šole, podpira pa malodane vse šole, učitelje, šolske in ljudske knjižnice po Kočevskem. »Südmärke« deli polni rok podpore obrtnikom in posetnikom. Ako so vključ vsemu temu res napočili za Kočevarje tako resni časi, to je znamenje, da je narodna probuja Kočevcem le v škodo.

Kakšne dolžnosti ima nemški minister?

Ko so se slovenski poslanci pritožili v državnem zboru, ker se je nemški minister dr. Schreiner udeležil v Graecu obnega zbora zloglasne »Südmärke«, so nemški časopisi užaljeni, češ, da je ministrova dolžnost, da se pouči v krogu vodilnih mož tega nepolitičnega (?) društva o gospodarskem položaju južnoavstrijskega nemstva ter si dati vsa potrebna navodila. Sedaj vemo, čemu plačuje država Nemcem ministra. Država pa tudi s tem neposredno podpira nemška bojna društva,

(Dalje v wringt)

do, ki mu je zakrivala gobec? Vse to sem odtrigel in pes je zares popolnoma drug.

Saj so ti Hektorja vendar ubili, videl sem, ko ga je konjač gonil, ugovarja Vodopivec začuden.

Niso ga ubili, Hektor živi kakor prej. Znano ti je, da je konjač prišel ponj; ker mu je pa vsled predloga čakunja pošlo potrpljenje, ni je ta uradni vestnež stavil predlog, naj dobim kakega drugega enakega psa, da on le ne pride prazen domov. A tako, sem si mislil, ako je to tako natančno, je meni tudi prav. Brdavsovega psa si poznal. Ta je bil na svetu tak, kakor moj Hektor, le za spoznanje manjši je bil. Stopim k Brdavs, s katerim sva jako dobra ter mu naznamim svoje bolečine. Njegov pes je bil zmerom na dvorišču priklenjen in ni prišel nikdar na prosto. Gospodar ga je imel rad; premišljal je sicer, pes je dober čuvaj, mlad je, zdrav kot riba — no, naposled pa ga je vendar žrtvoval rajnemu prijateljstvu in konjač je bil s svojim uspehom v tako trdi službi prav zadovoljen. Tega psa so potem kot steklega pobili.

Izvrstno, izvrstno! se zakrohoče Vodopivec. Hektor se mi je prav smilil in čestitam ti, da si ga rešil. Sedaj pa le lovimo z dokazano steklim Hektorjem brez skrbi; ko mu bode dlaka zopet zrastle, bo vsa stvar že pozabljena!

V študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

Grofica je Heleno najprej predstavila svojemu možu in baronu Spinettiju. Oba sta se lahko, nekako malomarno priklonila in Heleno s hitrimi pogledi premerila od nog do glave.

Helena je barona Spinettija takoj spoznala in obšlo jo je neprijetno čustvo, ko je zapazila njegove ostre, motreče in prodirajoče oči. Najraje bi bila zopet odšla.

Toda grofica Lici je hitro rešila iz tega mučnega položaja ter jo peljala v drugo nadstropje, kjer je s svojo guvernanto prebival njen pohabljeni sin. Helena je bila prav vesela in grofici hvaležna, da jo je tako kmalu odpeljala.

V svetli, prostorni sobi, kjer je prebil mali grof Emil tužne dni svojega uničenega življenja, je grofica začela razlagati Heleni, kako zdravi svojega otroka in kako z njim ravna. A pripovedovanje ni bilo posebno gladko, ker grofica sama ni prav dobro vedela, kaj mora povedati. Zato je kmalu utihnila in prepustila guvernanti, naj s pripovedovanjem nadaljuje. Razumna guvernanta je kajpak začela popolnoma iznova vse pojasnjevati in razložila je vsako

stvar tako umljivo, da bi bila Helena lahko povedala svoje mnenje, če bi bila pozorno poslušala. Toda Helena se je samo ozirala po sobi. Z vročimi pogledi je premetirala vsako najmanjšo stvar, da bi si jo bolje zapomnila in da bi jo mogla kar mogoče natančno popisati bratu Franku, ki je s toliko nepotrpežljivostjo čakal njenega povratka. Ko je naposled zagledala brezštevilne igrače, razmetane po vseh kotih, je kar zardela radovednosti. Njeni začudeni pogledi so švigali od ene igrače do druge in smešljala se jim je kakor otrok. Z nekim bojazljivim občudovanjem je vzela to in ono igračo v roke in jo je težko zopet odložila iz rok. Grofica Lici je to zabavalo, mali Emil pa je strmel, da se tako veliki gospodični vredno zdi, baviti se z njegovimi igračami, ki ga že davno niso veselile in se jih včasih kar po več tednov ni dotaknil.

Grofica Lici je uganila misli svojega sinka. »Veš, Emil«, je rekla in se nagnila k njemu, »ta gospodična ima brata, ki je le malo starejši kakor si ti in je ravno tako bolan, kakor ti moj ljubček. Zdaj, ko gleda tvoje igrače, se spominja svojega brata. Prosi gospodično, naj si jih nekaj izbere in naj jih v tvojem imenu daruje svojemu bratu.«

»Ah, naj jih vzame vse,« je vzkliknil dečko z izrazom silnega za-

ničevanja do svojih igrač. Ni mu slo v glavo, da more sploh komu kaj biti do teh lepih in dragih reči, ki jih je bil do grla sit.

Toda Helena ni hotela ničesar sprejeti. Nikakor ne. Ne samo iz neke sramežljivosti, nego tudi iz nekega ponosa. Sodila je, da bi se moglo misliti, da je prišla z namenom, dobiti kako darilo ali celo kako miloščino in zato se ni dala pregovoriti.

Grofici Lici je to jako ugajalo, in lepo dekle jo je začelo zanimati. To zanimanje je bilo toliko večje, ker res ni vedela, kaj bi počela ves popoldan. Namesto da bi pustila Heleno oditi, jo je povabila na kavo in jo odpeljala iz otročje sobe zopet v prvo nadstropje.

Na hodniku je grofica Lici na svoje začudenje našla barona Spinettija.

»Kaj — vi ste se tu, gospod baron?« je vzkliknila grofica. »In kje je moj mož?«

»Grof je odšel na sprehod in pojde potem v kazinsko kavarno,« je odgovoril baron Spinetti, »jaz pa sem ostal, ker brez slovesa od vas vendar ne morem oditi iz hiše, kjer sem deležen tako izredne gostoljubnosti.«

»No, prav, to je res srečen slučaj,« je rekla grofica in se baronu prešerno nasmešnila. »Povabim torej še vas na kavo. Pomagali mi bode, zabavati to gospodično.«

Grofica Lici je imela trden namen, pridobiti si posebno naklonjenost Heleno, ker je bila ta lepa, pa vendar vse drugačne lepote, kakor grofica sama. Kontrast med njima je še povzdignil čar in kras vsega posebe. To je izkušeni baron Spinetti takoj spoznal in uganil je tudi, da se tega zaveda grofica. Nič se torej ni čudil, da je bila grofica izredno ljubezna s Heleno. Izpraševala jo je previdno in z očitno rahlostnostjo za vsakovrstne stvari in pripovedovala potem vsakovrstne vesele stvari, da se je morala Helena od sra smejeti. Marsičesa Helena niti razumela ni, a bila je tako srečna, da se je samega zadovoljstva smejala. Krasna, svetla soba, lepa oprema, ljubeznivost grofice, galantna pozornost in spoštljiva vladnost barona Spinettija, vse to jo je navdalo s čuti sreče, tako, da je kar pozabila na svoj dom in na bolnega brata, pozabila na ves svet in se samo radovale, da sedi s tako imenitnimi ljudmi pri isti mizi in pije kavo iz ličnih skodelic ter sluša prijazne besede, ki jo silijo na smeh. Vse je bilo zanjo tako novo, še nikdar si ni predstavljala kaj takega in zdaj je to doživela, ona, Helena Knific, heč ubožnega policijskega kancelista Martina Knifica, stanujočega v plesnih, zadelih sobah starodavne hiše v študentovskih ulicah. (Dalje prihodnje.)

er daje minister dr. Schreiner
statutativno velik del svoje ministr-
stve plače mesečno v enakih delih
Schulvereinu in »Südmarki«.

Kranjski deželni odbor, posnemaj
štajerskega!

Štajerski deželni odbor je naka-
nemškemu »Schulvereinu« 400
letne podpore. O kranjskem de-
želni odboru, oziroma zboru, dose-
ga se ni bilo slišati, da bi se bil
mno spomnil naše obrambne šolske
držbe sv. Cirila in Metoda.

Nemška poštvalnost v nacionalne
namene.

Na Slovenskem so po vrsti več-
občine, da, celo trgi, kjer še vedno
podružnice našega edinega vseslo-
venskega obrambnega društva druž-
be sv. Cirila in Metoda. Na Koro-
skem pa že skoraj ni več občine, ki
ni imela enega ali celo
nemških bojnih društev. Ne-
matna občina Ravnice si je ustano-
vila nedavno podružnico »Schulve-
reina«, in takoj se je vpisalo 150
članov, med njimi več takih, ki so
plačali 20 do 40 K. Občina Prohl pri
Mostu na Češkem ima le 51 hiš, a k
njeni podružnici »Schulvereina« je
pristopilo 70 članov. V Storeh pri
Celju imajo tudi tako podružnico, in
tudi so prebivalci večinoma sloven-
ski tovarniški delavci, šteje podruž-
nica 106 članov. Ti ljudje seveda ni-
so pristopali toliko vsled navdušenja
za nemško stvar, kakor na pritisk
delodajalcev. Sramotno bi bilo za
vsako večjo slovensko občino, ako bi
se med njenimi prebivalci ne dalo
zbuditi zanimanje za naše obrambno
delo.

Prečitane časopise na mejo.

Koliko prečitanih časopisov se
zavže, na primer v naših mestih
Ljubljani, Celju, Trstu, Gorici itd.!
In vendar bi lahko rodili še stoterne
sadeve za narodno probujo obmejnih
Slovencev. Naj bi se lotilo dela ka-
tero prosvetno društvo, na primer
»Prosveta« ali »Akademija«, ki bi
izdalo okle v naših časopisih, naj bi
rodeljubi oddajali prečitane časopise
v določenih trgovinah in trafikah,
kjer bi se vsak petek pobrali ter od-
poslali v obmejne kraje. Gotovo bi
se pridružila tudi naša uredništva
ter prepustila nekatere časopise, ki
jih dobivajo v zameno. Pisarni druž-
be sv. Cirila in Metoda je znan ro-
dodjub, ki bi prevzel stroške pošilja-
nja. »Narodna Jednota Severočeška«
je lani izdala za časopise v take na-
mene 11.232 K. In blagodejne posled-
dice vidimo po celem severnem Če-
škem.

Nove podružnice »Družbe sv. Cirila
in Metoda«.

Nove podružnice se snujejo: 1.
Za Škofljičco, Laverco, Rudnik in Pi-
javo gorico s sedežem na Škofljiči.
2. Za Domžale-Stob. 3. Za Jarše-
Mengeš. 4. Za Homec-Radomlje. Za
domžalsko podružnico je nabranih
še precej članov. Oživi se v najkraj-
šem času moška podružnica na Vrhi-
niku.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 29. januarja. Začetko
današnje seje so poslanci Marek-
hel in tovariši interpellirali vodjo tr-
govinskega ministrstva radi jezikov-
ne uporabe pri poštnem in brzojav-
nem uradu v Ljubljani. Interpelaci-
ja pravi med drugim: Nemške brzo-
javke, ki jih dostavlja poštni in br-
zojavni urad v Ljubljani, so skoro
brez izjeme jezikovno nepravilne in
napačne, iz česar se da sklepati, da je
dotični uradnik nevede nemškega je-
zika. Razen tega navaja, s štampiljo
vtisnjeni takozvani linijski zazna-
mek skoro brez izjeme ime kraja v
slovenskem jeziku. Če se tako samo-
vlastno postopa vsled vpliva poštnih
razmer na Češkem ali vsled odredbe
pristojne oblasti, podpisanim ni zna-
no. Vsekakor je to postopanje, ki se
ne ujema z dosedanjim, interesom ure-
jene poštne in brzojavne službe od-
govarjajočo navado in ki pripravlja
pot slovenskemu jeziku v notranjo
službo.

Poslanec Roblek je interpelliral
vodjo justičnega ministrstva radi
pristranskega postopanja državnih
pravdnistev v slovenskih deželah
proti slovenskemu in proti nemške-
mu časopisju.

Nato se je nadaljevala debata o
nujnih predlogih, tičočih se razmer
na Češkem. Imeli so končno besedo
posamni predlagatelji. Med govorom
češkega radikalnega poslanca Frelsa
je prišlo do burnih prizorov med če-
škimi radikali in slovenskimi kleri-
kalc. Frel je rekel med drugim v
svojem govoru, da se sestavlja nova
protejska koalicija, katero podpira-
jo tudi Jugoslovani, zlasti pa dr. Su-
steršič. Po tej izjavi je nastal silen
hrup med Čehi. Na medklave s česke
strani so razjarjeno odgovarjali dr.
Šusteršič in njegovi ožji somišljeni-
ki. V največjem hrupu se je dr. Su-
steršič zakadil s dvignjenimi rokami
v Frelsa in klical: Lažnivec, vi ve-
doma lažete. Hrup je trajal dlje ča-

sa. Ko je nastal deloma mir, je Frel
nadaljeval: Tisti slovenski posl., ki
stavljajo, četudi so klerikali, svojo
konfesionalno prepričanje nad inte-
rese slovenskega naroda, so izdajali
slovanstva, drugače bi se ne mogli
vezati z največjimi sovražniki češke-
ga naroda, z Luegerjem, Gessman-
nom, Pattajem, Axmannom in to-
variši: Dr. Šusteršič: Mi smo Slova-
ni sami med sabo. Ne lažite! K nam
prihajate za naše podpise in sedaj se
drznete lagati!

Frel: Saj lahko v časopisih po-
pravite, ti so poročali! Dr. Šusteršič:
Ne! Preključite, zakaj vi niste govo-
rili resnice; to je dolžnost poštenega
človeka.

Za Frelom je govoril Choc.
Med govorom grofa Sternberga
je prišlo do ljutega spopada med
njim in Nemci, ker jim je očital, da
so vlomili na Češkem. Mir je šele
nastal, ko je podpredsednik Zazvor-
ka poklical Sternberga radi dotične-
ga izraza k redu. Zbornica je kon-
čno odklonila vse nujne predloge.

Prihodnja seja bo v sredo ob 11.
dopoludne.

Slovanski centum.

Dunaj, 29. januarja. Slovan-
ski centum se je danes konstituiral.
Dogovorila se je posebna organizaci-
ja skupine ter se izvolilo predsed-
stvo, obstoječe iz treh članov, in si-
cer dr. Ivčević, dr. Šusteršič in dr.
Hruban. Slovanski centum šteje 58
članov, in sicer ga tvorijo Jugoslovani,
češki klerikali in Starorusini.

Kriza v vojnem ministrstvu.

Dunaj, 29. januarja. V parla-
mentarnih krogih se širi vest, da je
odstop vojnega ministra Schönhaicha
gotova stvar. Na njegovo mesto pri-
de domobranski minister Georgi.

Dunaj, 29. januarja. Z avten-
tične strani se javlja, da je vest o de-
misiji ministra Schönhaicha brez vsa-
ke podlage.

Jezikovna predloga.

Praga, 29. januarja. Po vlad-
ni jezikovni predlogi se Češko raz-
deli v 20 okrožij. Izmed teh okrožij
bo 10 čeških, 6 nemških in 4 dvoje-
zičnih. Pri enojezičnih sodiščih se
sprejemajo vloge tudi v drugega de-
želnem jeziku in se morajo tudi re-
ševati v tem jeziku. Uradni jezik je
jezik dotičnega okraja. Vknjižbe se
imajo izvršiti v uradnem jeziku, na
zahtevo stranke pa je pridejati tudi
prevod za vpis v zemljiško knjigo.
Pri dvojezičnih sodiščih se imajo vsi
spisi rešiti v jeziku vloge.

Z Balkana.

Belgrad, 29. januarja. Govo-
ri se, da je vlada poslaniku v Cari-
gradu in generalnemu konzulu v
Skoplju nakazala 5 milijonov, da
prepreči v turškem parlamentu
sprejem vladne predloge glede spo-
razuma z Avstro-Ogrsko.

Belgrad, 29. januarja. Srb-
ska spomenica se po odobrenju v
Petrogradu in Cetinju odpošlje si-
gnatarnim silam razen Avstro-Ogr-
ske. V spomenici se utemeljuje, za-
kaj se Srbija ne more zadovoljiti s
teritorialno kompenzacijo in zakaj
mora zahtevati avtonomijo Bosne.

Belgrad, 29. januarja. Govo-
ri se, da sta Anglija in Rusija pri
turški vladi intervenirali, da bi pre-
pustila sandžak Novi pazar Srbiji
in Črni gori. V zvezi s tem načrtom
so baje opetovane konference angle-
škega poslanika z ministrom Milova-
novićem.

Cari grad, 29. januarja. Voj-
ni minister je ukazal, da se imajo v
najkrajšem času popraviti vse utrd-
be pri Drinopolju.

V turških diplomatskih krogih
zahtevajo, da mora Bolgarska odsto-
piti Turčiji vse čisto mohamedanske
vase ob meji.

Sofija, 29. januarja. Turški
diplomatski agent je obvestil vlado,
da je Turčija pripravljena zopet pri-
četi pogajanja radi odškodnine.

XX. glavna skupščina društva „Pravnik.“

Ob dostojni udeležbi je bila sno-
či v čitalniški dvorani »Narodnega
doma« letošnja glavna skupščina
»Pravnikov«. Predsednik gosp. dr.
Majaron je otvoril zborovanje
pozdravil vse skupščinarje prav
iskreno, zlasti mlade gospode ter
vnanja člana gg. dr. Volčiča in Go-
lio. 20. leto obstanka društva se ob-
haja letos, 26. januarja 1889 e bila
prva skupščina. To je mal jubilej.
Ko bo koncem leta društveni list
»Slovenski Pravnik« obhajal 25let-
nico svojega izhajanja, se bosta oba
jubileja skupno proslavila, ker sta
društvo in list v ozki zvezi med se-
boj. Pričakovati je, da se letos raz-
širi krog sodelujočih »Slovenskega
Pravnika«, ki se naj odlikuje s tem-
eljito in primerno vsebino. S tem
se bo najlepše obhajal jubilej. Go-
vornik apelira na mlada rojake, ki
se pripravljajo za docenturo na vse-

učiliščih, da bi postali »Pravnikovi«
sotrudniki. Doslej jih pogreša med
njimi, dasi bi bili najbolj poklicani,
da skrbijo za našo pravno literaturo.
Očitane, da nimamo Slovenci svoje
pravne literature, zadene nje. Ali
naj bi imeli slovensko vseučilišče v
tu namen, da bi ti rojaki bogatili
tute literature? Obžaluje, da ne sto-
re nič. Namen »Pravnika« je, da
razganja zmote, ki znajo biti nam
Slovincem usodopolne. »Pravnik«
naj tudi v prihodnjem letu razvije
krepko delovanje. Intenzivnejše bo
treba stremeti za cilji, ki si jih je
postavil. Jezikovno vprašanje je dan-
danes na dnevnem redu in ne vemo,
kdo je je kompetenten reševati. Priti
mora do javne rešitve v tem oziru.

Vse obravnavanje o krivicah, ki se
nam gode in pritožbe naših poslanc-
ev preteklo leto glede tega niso po-
magale nič, ker jezikovno vprašanje
je vprašanje brezobzirne premoči.
Gre zato, da dobimo naše pravice
pravilno uzakonjene. Ako se jezikov-
no vprašanje reši na Češkem, se mo-
ra istočasno tudi pri nas. Z velikim
veseljem pozdravljamo akcijo naših
poslancev, da izposlujejo jezikovni
zakon tudi za naše dežele istočasno
z onim za severne. Načrt je že pri-
pravljen in bi bil velikanskega po-
mena za nas, če se izpelje. Na proš-
no, naj se izrazim o tem, sem obljub-
bil, da bom deloval pri tej akciji,
kot se bo dalo. Prihodnji mesec se
snidejo z nami poslanci na razgovor
o načrtu jezikovnega zakona za naše
dežele. Naj se prepusti prihodnjemu
odboru, da sestavi odsek, ki naj pro-
uči primeren načrt in ga zastopa pri
tistem razgovoru. Jezikovno vpraša-
nje se ne sme rešiti brez nas in pre-
ko nas. Naj višji faktorji vedo, kaj
zahtevamo. V široko javnost naj se
zanese naše zahteve, kar bodi naloga
naših političnih društev.

Preteklo leto so umrli trije čla-
ni, Roman Trstenjak, dr. Ivan Deč-
ko in dr. Gertseher. Govornik se jih
toplo spominja in v znak sožalja so
zborovalci vstali s sedežev.

Novoimenovanemu ministerial-
nemu svetniku dr. Babniku se pošlje
brzojavna čestitka.

Tajniško poročilo je podal g. dr.
Stojan.

Tudi v preteklem letu je dru-
štvo zvesto svojemu programu nada-
ljevalo z vidnim napredkom svojo
kulturno nalogo.

Društvo je pridobilo 10 novih
članov in 14 naročnikov lista. Dru-
štvo je štelu torej 175 članov (7 več
nego lani), 1 častnega člana in 173
naročnikov lista, (torej 9 več od l.
1907.). List se razpošilja v 370 iz-
vodih.

Odbor je imel 8 sej.

Društvo je izdalo v tem letu
XXIV. letnik svojega glasila »Slo-
venski Pravnik«, ki ga urejuje dr.
Majaron s pomočjo dr. Šviglja. Mno-
govrstna vsebina njegova obsega
enako prejšnjim bogato gradivo slo-
venskega pravnega slostva: zani-
mive izvirne razprave, najvažnejše,
po večini iz domačih pravnih raz-
mer izvirajoče praktične slučaje, vse
važnejše pojave v širšem pravem
življenju. List se je jel ozirati tudi
na politično upravo ter prinesel v
tem letniku zanimivo, po tvarini ure-
jeno zbirko političnih normalij in
najvažnejših odločb upravnega so-
dišča.

Društvena zbirka avstrijskih za-
konov v slovenskem jeziku se je v
minoletem letu pomnožila s V. zvez-
kom. Ta zvezek je uredil in založil
sodni svetnik dr. Volčič in obsega
zakone o javnih knjigah v I. in II.
delu z vsemi tozadevnimi predpisi in
odločbami. Graško nadsodišče je na-
ročilo 51, tržaško pa 24 izvodov tega
zvezka.

V tisku se nahaja tudi že dr.
Volčičeva hrvaška priredba zemlje-
knjižnega zakona, to je I. del zaka-
nov o javnih knjigah. Društvo založi
v lastni režiji to delo.

Dovršil je g. dr. Volčič hkratu
tudi gradivo za II. zvezek društvene
zbirke, ki bo obsegal zakone o izven-
spornem postopanju z notarskim re-
dom.

Dr. Volčič je priredil k svojemu
IV. zvezku (civ. pravd. zakoni) zbir-
ko novejših tozadevnih predpisov in
odločb z naslovom »Dopolnek I.«

Poljudna pravna knjižnica, ki
jo prireja v društveni izdaji dr. Vol-
čič, je izšla že v II. zvezkih, v kate-
rih zasluži posebnega uvaževanja
prireditelj predpisov o razdelbi
in uvedbi in zložbi zemljišč. Na odbo-
rovo prošnjo je naročil kranjski de-
želni odbor nekaj zvezkov te knjiž-
ice. Poljudna pravna knjižnica vzbu-
ja ne samo med pravniki, temveč
tudi v izvenpravnih slojih živo
zanimanje.

Ogromno delo, ki je izvršuje g.
sodni svetnik dr. Volčič v prosep
društvene zbirke zakonov, zasluži
posebnega priznanja, odbor mu izre-
ka iskreno zahvalo. Odbor se je že
bavil tudi s priredbo trgovinskega
zakona, ki bo morebiti izšel že v te-
kočem letu. Nadejati se je, da izide
letos tudi prepotrebni državljanski
zakonik.

Da more društvo trudu in delo-
vanju primerno podpirati svoje so-
trodnike, je odbor vložil na deželni
zbor kranjski prošnjo za letni pri-
spevek 1000 K v olajšanje izdaje
društvene zbirke. Pričakuje se ugod-
ne rešitve. Tudi pri mestni občini
ljubljanjski se hoče zaprositi, ker do-
sedanja podpora ne zadošča.

Odbor se je po odposlanih ude-
leževal sej vseučiliškega odseka.

K poročilu je pripomnil g. dr.
Majaron, da glede trgovskega za-
konika še ni izjave dr. Škrlija. Do-
menilo se je z njim, da bi bil on le
koreferent, da bi le dopolnjeval delo.

Poročilo se je nato odobrilo.

Blagajniško poročilo gospoda dr.
Šviglja izkazuje tele postavke:
dohodki 7688 K 86 vin. (prebitek iz
leta 1907. 2822 K 23 vin., članarina
s plačanimi zaostanki vred 3027 K
50 vin., vrnjeno posojilo 1082 K 59
vin.), izdatki 4992 K 32 vin. (tisk
»Pravnika« 1644 K, uredniški in so-
trodniški honorarji 1206 K 25 vin.,
dano posojilo 1007 K 28 vin.), torej
2696 K 54 vin. prebitka. Društveno
premoženje izkazuje 6600 K aktiv in
2958 K 85 vin. pasiv, torej 3641 K
69 vin. čistega premoženja poleg
knjižnice. Aktiva izvršilnega reda
znašajo 2283 K 23 vin., pasiv ni. Po-
sojilo mesta Ljubljane znaša z ob-
restmi vred 2405 K 31 vin.

Ker sta preglednika gg. nad-
svetnik Polec in dr. Munda na-
šla vse knjige in račune v redu, se
je predlagani absolutorij odboru
sprejel.

Poročilo knjižničarja g. Škar-
je pravi, da se je iz knjižnice škar-
tiral pol knjig kot nepotrebnih. Na-
kupilo se je 24 zvezkov ter več stro-
kovnih revij. Za prihodnje leto naj
se dovoli 300 K za nabavo knjižni-
ce. Okrajni glavar g. Lapajne
želi, naj se nabavijo judikati držav-
nega sodišča, ker jih v Ljubljani ni
nikjer dobiti kot pri deželni vladi, in
se bodo zelo rabili. — Dr. Volčič
je želel, naj se v »Pravniku« objavi-
jo vse knjige knjižnice, da vedo zu-
nanji člani zanje. — G. predsednik
je obljubil to storiti sukcesivno,
vprašanje glede prostorov knjižnice
se je pa prepustilo odboru v preso-
dek. — Poročilo se je odobrilo.

Pri volitvah je bil soglasno iz-
voljen za predsednika g. dr. Maja-
ron, v odbor pa iz Ljubljane gg.:
Lapajne, dr. Mohorič, dr. Pa-
pež, dr. Stojan, Škarja, dr.
Švigelj in Toplak, ter zuna-
nji gg.: dr. Babnik, dr. Hrašo-
vec in dr. Zucco. Preglednika
računov sta gg. Polec in dr.
Munda.

Pri slučajnostih je predlagal dr.
Volčič, naj se pozovejo pravniški
krogi na naročbo lista in naj bi
»Pravnik« izhajal vsakih 14 dni na
1½ poli. O stvari se je obširno de-
batiralo. Sprejet je bil predlog glede
poziva na naročbo.

Ko se je še okrajni glavar gosp.
Lapajne zahvalil predsedniku, da
je tako mirno vodil zborovanje, za-
ključil je je ta danes zjutraj ob polu
1. uri.

Muzejsko društvo za Kranjsko

je imelo snoči v deželnem muzeju le-
tošnji redni občni zbor ob izredno
lepi udeležbi. Otvoril ga je predse-
dni deželni šolski nadzornik gospod
Levec, ki je izrazil veselje nad to-
liko neobičajno udeležbo in upanje,
da bo to zanimanje za društvo ostalo,
da bo moglo to uspešnejše dosegati
svoje cilje. Število članov se je pre-
teklo leto znatno povečalo. Društvo
je navezano na podporo, ki jo dobiva
od naučne uprave. Izreče se tej zato
odkritosrčna zahvala. Dežela je
prejšnja leta redno izplačevala svojo
podporo, zadnja tri leta je pa ni bilo
nič. Upati je, da se razmere v dežel-
nem zboru uredijo in da dobi društvo
tako potrebno subvencijo dežele.
»Kranjska hranilnica« je lani sicer
dala podporo, v prihodnje je pa naj-
brž ne bo. Društvene publikacije so
se povzdignile in našle povsod pri-
znanje. V kolo sotrudnikov, ki so so-
delovali pri publikacijah pret. leto,
je vstopilo lepo število znanstvenikov
ki jih govornik navede. Tem vsem,
kakor tudi urednikom publikacij
gg. Koblarju in dr. Šmidu se izreče
zahvala. Naj bi vztrajali pri tem de-
lovanju. Posebna hvala gre dr.
Zmavcu, ki je urejeval in imel v
evidenci znanstvene publikacije, ki
jih društvo dobiva v zameno s svojimi.

Tajniško poročilo je podal taj-
nik g. Steska. Odbor je imel 4
seje. Društveni glasili »Izvestja« in
»Carniola« sta izšla na 170 oziroma
229 straneh. Članov je imelo društvo
3 častne in 199 rednih. Letos je pri-
stopilo že 53 novih članov. Umrli so
4 člani: Šuman, Peter Majdič, Fran
Kollmann in župnik Porenta. V znak
sožalja so zborovalci vstali s sede-
žev. Društvo je zamenjalo publi-
kacije s 100 društvi. Zveza z Zgod-
društvom v Mariboru se je pretrgala,

da bi ondotni člani dobivali publika-
cije za polovično ceno, ker je finan-
čno stanje društva preslabo. To po-
ročilo se je odobrilo.

Blagajnik g. Pajk je poročal,
da je imelo društvo preteklo leto
3052 K 35 vin. dohodkov, stroškov
pa 5811 K, torej 2758 K 45 vin. pri-
manjkljaja. Govornik izreče zahvalo
podpredsedniku poslanske zbornice
Pogačniku, ki se je že opetovano po-
tegnil za društvo in pravkar zopet
izposloval 300 K izredne državne
podpore. Da se zmanjša deficit, bo
treba obseg publikacij skrajšati in gle-
dati, da se zviša državna in dobi de-
želna podpora. Brez primanjkljaja
pa v najugodnejšem slučaju ne pojde
še par let ne.

Računska preglednika gg. Ivan
Vrhovnik in Franc Podkraj-
šek sta našla vse knjige v redu, za-
to se je na predlog g. Podkrajškega dal
vsemu odboru in blagajniku absolu-
torij, odboru pa še posebej zahvala
za poštvalnost v delu.

Pri sledečih volitvah je bil za
predsednika izvoljen deželni šolski
nadzornik g. Fran Levec, v odbor
pa gg.: dr. Josip Cerk, dr. Josip
Gruden, Milan Pajk, Luka Pi-
ntar, dr. Gvidon Sajovic, Viktor
Steska, dr. Valter Šmid in dr.
Jakob Zmavec.

Ko je g. predsednik še želel, da
bi se društveno delovanje še bolj po-
živilo in da bi prišlo v boljši gnotni
položaj in se priporočil navzočemu
deželnemu odborniku g. Jarcu, je bi-
lo zborovanje končano.

Shod zaupnikov narodno-napredne stranke

se vrši

v torek, na Svečnico, 2. februarja
ob 10. dopoldne

v veliki dvorani »Mestnega doma«.

P. n. gospode zaupnike pro-
simo, da se radi važnosti udeležijo
tega shoda polnoštevilno.

One gg. zaupnike, ki bi slu-
čajno ne dobili vabila, prosimo,
da pridejo vseeno na shod. Blago-
volijo naj se javiti kakemu
članu »Izvrševalnega odbora«, ki
jih bo nato vpeljal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. januarja.

— Slovenski državni poslanci
in tretji deželni šolski nadzornik
na Kranjskem. »Narodni dnevnik«
je te dni v uvodnem članku ostro
prijel slovenske državne poslance,
češ, da so oni pravzaprav krivi, da
je nameščen Albin Belar za tretjega
deželnega šolskega nadzornika na
Kranjskem, ker so glasovali za pro-
vizorij, ne da bi pregledali proračun,
v katerem je bila dotična postavka.
Mi sicer nimamo navade jemati po-
slancev v zaščito, ali v tem slučaju
se nam zdi vendar, da se jim krivica
godi. Poslanci so namreč dobili pra-
račun v roke v tem, ko se je že raz-
prava o provizoriju vršila, in umevno
je, da dvajset precej obsežnih zvezkov
ni bilo mogoče proučiti. Vsak je se-
veda pogledal, če je v proračunu ono,
kar njega zanima: nikomur pa ni niti
izdaleč moglo priti na um, da je
vlada vtihotapila postavko za tretjega
deželnega šolskega nadzornika na
Kranjskem v proračun naučnega mi-
nistertva. Minister Beck je namreč
svoječasno obljubil, da se v vpra-
šanjih, ki pomenijo kako spremembo
v posestnem stanju narodov, ne bode
ničesar ukrenilo brez predloženega spo-
razuma s poslanci dotičnega naroda.
Ravno isti minister pa je potem sam
dal dovoljenje za ustanovitev tretjega
nadzorniškega mesta na Kranjskem,
ter se tedaj po vsej pravici reči za-
more, da je vlada furtim imenovala
deželnega šolskega nadzornika za nem-
ške šole. To se nam je zdelo potrebno
konstatovati, da se ne bode poslan-
cem delalo kake krivice. Pripominjamo
pa obenem, da jim ne bomo nikdar
dajali pardona, kadar izprevidimo, da
so kaj zgrešili ali opustili.

— Val na ljudski shod N. D. O.,
ki se vrši jutri dopoldne ob polu
11. uri v veliki dvorani »Mestnega
doma«. Na dnevnem redu je položaj
mitničarjev v Ljubljani in razmere
pri ljubljanski električni železnici.
Shod je sicer namenjen v prvi vrsti
narodnemu delavstvu, vendar pa je
dolžnost ostalega narodnega občin-
stva, da podpre moralno socialne
težnje slovenskega delavstva s tem,
da pride polnoštevilno na shod.

— Kako »ljudstvo« — govori.
Ko so prišli volilni listi za trgovsko
in obrtno zbornico v št. Vid nad
Ljubljano in jih je pismonoša začel
raznašati, mu je za petami sledil —

— "Indski shod v Biblič" —

— **Klavsovi popravki.** Gospod Alojzij Klavs popravlja našo notico, trdeč, da ni slabomnemu starčku izvalil iz žepa 2400 K, ampak da mu je ta znesek „podaril duševno popolnoma zdrav“ moč. Dokazano je tedaj: Boštjan ni goljufan, Lojze je pošten. Sicer nam bode pa g. Lojze, ki sam priznava, da je brez dela in truda spravil v žep 2400 K, s popravkom ali brez popravka dovolil dvomiti o tem, da je pri pravem „brihtu“ ali „duševno popolnoma zdrav“ blizo 80 let star kmečki kotar, ki si je za žuljavimi rokami pri službi in pristradal nekaj denarja in kateri ima dovolj revnih sorodnikov, daruje razmerno visoko vsoto 2400 K tujemu, trikrat mlajšemu človeku, ki podpore tudi ni potreben. Obdarovalec se je preje skopemu starcu izkazal tudi hvaležnega s tem, da zagovarja še druga tako dvomljiva da rila, zaželjene mlade in zale neveste mu pa ni preskrbel. Vidimo tedaj, da naš pregovor: „šenk je umrl, Bog ga je pa pokopal“, dela izjeme. Pokopana je pa morala. Priznati moramo, da smo razoroženi in da nam Lojzetov popravek imponira!

— **Klerikalno volilno sleparstvo v Idriji in o kr. okrajno glavarstvo v Logatcu.** Z razsodbo z dne 24. t. m., št. 1213, je okrajno glavarstvo v Logatcu zavrnilo priziv proti nezakonitemu vpisu klerikalcev, ki ne plačujejo še leto dni davka, z razlogom, ker po § 17. t 4 pristojni pritožba na o. kr. okrajno glavarstvo le tedaj, če se je zahtevani popravek zabil, ne pa, kakor v zgornji označenem slučaju, če se je zahtevanemu popravku ugodilo. Konstatujemo pred vsem, da je za izdajo te razsodbe rabilo o. kr. okrajno glavarstvo celih 10 dni, ki tako pomaga klerikalnemu gerentu Zazuli zavračevati nove občinske volitve. Vedeli smo v naprej, da je katehet Oswald s pomočjo gerenta na slepinski način spravil nekaj klerikalcev v volilni imenik Ker pa je o. kr. vlada nastavila gerenta, smo upali, da bo na naš priziv prepovedala gerenta vršiti nezakonitosti in razveljavila njegovo protipostavno postopanje. To se ni zgodilo. V razsodbi glavarstva je pisano, da je reklamacijska komisija razsodila, da se imajo v volilni imenik vpisati kot volilci klerikalci, ki ne plačujejo še leto dni davka. To vendar ni resnično, saj gerent ni postavil nobene reklamacijske komisije, namreč je kar sam reševal reklamacije, da tako lažje in nemoteno pomaga klerikalni volilni slepariji. Ali vlada še vedno ne previdi, da je postavila za gerenta človeka, ki je v svoji nebrzdani strankarski strasti zmožen na očividni način kršiti zakon! Če je vladi prav, da z vzdrževanjem takega človeka na gerentskem mestu izgublja vse spoštovanje in ugled, je nam tudi. Oswaldu pa povemo, da se tudi s sleparskimi glasovi ne bo preprečil klerikalnega poraza v Idriji.

— **Kranjska hranilnica** raz pošila v tisočih izvodih neko tiskovino, v kateri se sama hvali. Seveda je ta tiskovina hranilničnih nemških tarjev spisana v slovenskem jeziku. Odgovorili bi lahko prav temeljito na to tiskovino, toda nam so usta zamašili, nas zaplenijo za vsako najmanjšo stvarco in zato se ne moremo ganiti.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes se poje prvič Masenetova lirska opera „Werther“. — V torek, dne 2. febr. pop. ob 3 se igra ob znižanih cenah igrokaz „Simone“, — zvečer se poje četrtič opereta „Giroflé-Giroflá“ in sicer za par abonente. — Z ozirom na poročilo v „Sl. Narodu“ z dne 28. t. m. o Parmovi najnovejši operi „Hram Venere“ izjavlja ravnateljstvo, da bi se bila ta izvirna opereta uprizorila na našem odru še v tekoči sezoni, ako bi ne imela cenzura resnih pomislekov zaradi teksta. Ker uvideva tudi ravnateljstvo, da je sedanjí tekst — vsaj mestoma — za slovenske razmere neprimeren, bo treba predvsem tekst korenito popraviti. Potem ne bo za uprizoritev te operete nikahih zadržkov.

Dva oratorijska koncerta. Glasbena Matica priredi v sredo, dne 3. februarja in v četrtek, dne 4. februarja 1909, vsakokrat ob polu osmih zvečer v veliki dvorani hotela „Union“ **dva velika koncerta** pod vodstvom gospoda koncertnega vodje Mateja Hubada. — Izvajale se bode prvič v Avstriji oratoriji v dveh delih: „Rojstvo Izveličarjevo“ (Il natale del Redentore) Za soli, mešan zbor in orkester zložil Don Lorenzo Perosi — Sodelujejo: Gospa Lili Nordgartova, primadona slovenskega gledališča (soprano — Marija), gosa. Marija Perslova, operna pevka slovenskega gledališča (alt) g. Ferdinand Soeser, koncertni pevec z Dunaja (tenor — angeli), g. Bogdan pl. Vulaković, operni pevec sov. gledališča (bariton — pripovedovalec), pevski zbor „Glasbene Maticae“, oddelek šolskega zbora „Glasbene Maticae“ in orkester „Slovenske Filharmonije“, pomnožen s učitelji in člani „Glasbene Maticae“. Vseh sodelujočih 240. Z četrtek vsakokrat točno ob pol osmih. Cene prostorom: Sedeži po 6 5 4 3 in 2 K., stojišča po K 120 za dijak po 60 h se dobivajo v trafiki ge. Č. Šarkove v Selenburgovih ulicah in na večer koncertov pri blagajni. Besedilo oratorija s prevodom, poljudno razlag in z biografskimi podatki o slavnem skladatelju se dobiva isrotam brezplačno.

Skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev“. Upravni odbor „Zveze slovenskih pevskih društev“ je bil iz tehtnih razlogov, kateri so se vsem v „Zvezi“ stojčim pevskim društvom pisмено naznanili prisiljen preločiti na 4. februarja t. l. določeno skupščino odposlancev na nedeljo, dne 14. marca t. l. ob 10 dopoldne v „Glasbeno Matico“. Sl. pevska društva se tem potem še enkrat vljudno naprošajo, da vpošljejo pravočasno izpolnjene vprašalne pole. Dosedaj je došlo samo 14 vprašalnih pol. Gg odposlanec, zlasti gg povodjem se že danes javlja da boede tudi 14. marca koncert „Glasbene Matice“, na katerem jim bo dana prilika slišati pevski zbor, orkester „Slovenske filharmonije“ in umetnico „Slovenko s prakega konservatorija“.

Družba sv. Cirila in Metoda
je pridobila zadnje dni dva nova po-
krovitelja: „Stalno omizje“ pri „Be-
lem volku“ v Ljubljani in gosp. Jak.
Zadravec, veleposesestnik v Sedišču.
Tema se pridruži kmalu tretji tovariš:
trgovina gosp. Fr. Kollmanna v Ljub-
ljani, k. je v svoj, v ta namen izpo-
stavljeni nabiralnik dobila družbi v
zadnjih štirih mesecih ž 100 K. Hvala
zavednim in požrtvovalnim rodolju-
bam! Trgovine, ki pospešujejo našo
družbo, zaslužijo, da jih posebno uva-
žujemo.

Družbi sv. Cirila in Metoda
korist zahtevali, kdor uporablja Fockovo
(iz Kranjske) ali Gabrščekovo (iz Go-
rice) milo. S tega tvornicama je skle-
nila družba zvezo, ki je slovenstvu
toliko v korist, ki cenimo vrednost,
da ohranimo čez 50 slovenskih otrok
našemu narodu v tistih pokrajinah,
kjer bi izgubili mladino, ako bi je ne
branila naša družba Torej, gospo
dinje, pozor!

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela za rabljene poštna znamke 80 K. Vrednost nekaterih znamk bi bila prav znatna, ako bi ne bili na biralo odstrigli zobastih robov. Iz Radovljice je prejela družba večje število znamk v posameznih ovitkih lepo sortiranih in ohranjenih. S takimi znamkami se družbi resnično gmetno koristi: Na delo, prosimo!

**Plačilne listke v prid Ciril-
Metodovi družbi so nadalje naročile**
sledenče p. t. tvrdeke a) v Ljubljani:
Artur Seydl, Babnik, Vodmat; rest.
„Narodni dom“; rest. „Lipa“; restav.
„Roža“; restav. Tratnik; g. stila
Marčan; restav. „Union“; gostilna
Krisch; hotel „Lloyd“; hotel „Ili-
rija“; kavarna „Evropa“; gostilna pri

Kolovratu; Črnetova gostilna; gost Zupan; slaščičarna Zalaznik; hotel Štrukelj; restav. „Švicarija“; restav. „Novi svet“; a) iz dežele: Anton Šinkovec, Kranj; Josip Vidrih, rest. Ajdovščina; Jos Kőnig Vransko; Ivan Malešič gost Metlika; Martin Mastnak, Gorica; hotel Kramar, Logatec; Ančka Lajevic, Litija; Marija Samrak, Vel. Lašče; Milka Klun, Krško; Ludvik Ševar, Rakek; grst. „Pri Lipi“, Radovljica; hotel „Razor“ — dr. Tičar, Kranjska gora; Franja Stepičnik, Zagorje ob Savi; Ivan Bončina, Stari trg, Rakek; M. Berlzig, gost. Žrctale, Sp. Štajersko; I. Rabič, Mojstrana; gost. I. Škrli, Mirna; Leopold Derganc plač. natekar, Trst; Franc Pišek za gost. Klaužer, Brežice.

Predavanje pod policijskim nadzorstvom. Gosp. Teodor Schwarz se je jel poleg drugih strahov, kakor se kaže, bati tudi — „veleizdajalcev“. K snočnjemu predavanju urednika R. Pustoslemška o temi „Bosansko vprašanje“ v „Mestnem domu“ je namreč poslal policijskega zastopnika, ki je predavatelju sporočil, da ima strog ukaz od deželne vlade, da takoj zabrani predavanje, ako bi se predava-

telj v svojih izvajanjih le oddalč dotaknil kaknega političnega vra-
šanja. Vsekakor je baron Schwara
mislil, da bo predavanje imelo vse-
skosi „veleizdajalsko“ tendenco, ker
je dal namigovati, da bi eventualno
prišlo proti predavatelju postopati
celo državno pravdnistvo. Seveda je
gospod Schwarz kakor povsod videl
tudi tukaj prazne strahove, sajaj na-
vzoči policijski zastopnik ni našel v
izvajanju prav nobenega povoda, da
bi se mu zdelo potrebno, predavanje
prekiniti ali celo zabraniti.

IV. planinski ples je neposredno pred durmi, zato opozarjamo še enkrat vse slovenske planince in prijatelje slovenskega planinskega društva, naj se ga v najobilnejšem številu udeležijo. Vsak naj vzame s seboj nekaj dobre volje, in naj z mirnim srcem prepusti vse drugo planinskemu razpoloženju, ki ga bo otelo dne 1. februarja zvečer v svoje omamljajoče naročje. Vsakdo pa naj ima tudi pred oči, da je prireditelj popolnoma domača, brez velikolepija in brez grandeze. Čutil se boš prestavljenega sredi pisane prirode, in tu lahko daš duška svojim čutom prostosti, ki te navadno zavzamejo, kadar zapustiš tesno mestno zidovje. — Čisti dobiček te prireditve je namenjen v pokritje stavbinskih stroškov za povečanje triglavske koče na Kredarici. Ta je sedaj naša najvažnejša postojanka v Julskih Alpah. Inorodno planinsko društvo oblega to slovensko trdnjavo od vseh strani. Zato je treba slovenskemu planinskemu društvu največje podpore, da si to najlepšo kočo ohrani v dosedanjem prospanju. Kdor torej prideš dne 1. februarja zvečer v »Narodni dom«, dobiš sebi prijetno domačo zabavo, koristiš pa tudi najvitalnejšim interesom slovenske zemlje. Naj ne bo torej zaman naš klic, ki ga danes zadnjikrat ponavljamo: dne 1. februarja zvečer vsi v »Narodni dom« na IV. planinski ples.

Dekorativni predmeti, kakor smerke, smerečje, venoi iz smerečja, bršljan, ki jih bo rabilo Slov. plan. društvo na svojem planinskem plesu, so narodnim društvom ali prirediteljem narodnih veselil proti primerni odškodnini po planinskem plesu na razpolaganje. Pojasnila daje odbor v Ljubljani

**Vabila na plesni venček pev-
skega zbora "Glasbene Matica"**
ki se vsi 6 svedca v "Narodnem
domu" so se pričela razpošiljati. Vsi
on, katerim bi se pomotoma ne bilo
o'salo vabila in kateri na njega re-
fi ktirajo, se najvišje naprošajo,
da se oglašajo v pisarni "Glasbene
Maticе", kjer se jim vabilo vroči.

Velika Slavčeva maskarada. Kakor blisk se je raznesla novica, da bode letos na pustno nedeljo dne 21. svečanav Ljubljani "Svetovni karneval", in vse odobrava izborni idejo te prireditve. Ako je že v našem človeškem življenju našla ta misel toliko odmeva da se pripravljajo najraznovrstnejše skupine, posamezne maske in drugi na poset tega "Svetovnega karnevala" se moramo tembolj čuditi, da je prišel ta glas tudi do sicer kosmatih ušes našega in tujega živalstva. Kakor nekdanj na Noetovi "barki", tako se bodo te "nežne" živalice kakor n. pr. sloni, medvedi, levi, osli, opice, itd. zbrale na "Svetovnem karnevalu" pod še bolj "nežnim" naslovom: "Nastop in zborovanje salonskih zverin." No, to bode smeha, ako se pomisliti, iz vseh delov sveta bodo te zverine skupaj prišle in vsaka bode v "svojem jeziku" predloge stavila. Sicer pa bodo dokazale, da so resnično sposobne za salon in so v vsaki oziiru napredovale, le v "jezikovnem" oziiru so ostale pri starem, zato že v naprej povemo, da bode to zborovanje precej glasno in burno. Dovoljeno pa bode tudi nam navadnim zemljanom v njih "debate" posegati, brez bojazni, da bi bilo potrebno galerije izprazniti.

Rajski večer! Kaj je to? To je naslov prvi maskaradi, ki jo priredi pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ malo pustno nedeljo, t. j. dne 14. februarja t. l. v veliki dvorani in vseh stranskih prostorih „Mestnega doma“. Odbor dela za ta večer obsežne priprave, kateri naj bode res pravi raj za vse udeležene, ne pa samo kričeča rekama. Oglasilo se je že dosedaj mnogo skupin in krasnih mask obojega spola. Ker je pa maskam vstop dovoljen le proti izkazu vabila, torej prosimo vse one častite dame in gospe, ki se žele udeležiti tega večera kot maske in ki bi pomotoma ne pre-jeli vabila, da se zanje zglaste po dopisnici ali pa v društveni sobi (Narodni dom, I. nadst., desno) in sicer se lahko zglasti, kakor tudi razne informacije glede mask dobi vsak večer od 8. naprej ali pa ob nedeljah in praznikih od 3. do 7. zvečer. Vabila, ki so res okusno in naslovu primerno izvršena, se prično prihodnji teden razpošiljati. Naj nihče ne zamudi ter vsakdo skuša, če le nima prevelicega smrtnega greha, priti proti majhni vstopnini za en večer v raj!

I. velika veselica narodnega delavstva bo, kakor že namanjeno, 20. februarja v vseh gornjih prostorih "Narodnega doma". Priprave so vse v najboljšem teku in kakor je razvideti iz njih, bo ta veselica res nekaj izrednega in posebnega. Opozorjamo na to prireditve vsakogar, kdor čuti s slovenskim delavcem. Vsak bo dobrodošel, pa bodi to uradnik, meščan ali trgovec. Veselica slovenskega delavstva bodi prava vseslovenska veselica, na kateri se bo vsak prav dobro imel, saj bo na njej vladala splošna zavest, da smo si vsi enaki. Natančnejši vpored se objavi pozneje. Danes opozarjamo na prav originalnih in privlačnih točk, ki morajo spraviti vsakogar v dobro voljo. Ker je čisti dobiček namenjen za podpori sklad podpore potrebnim delavcem, upamo, da se veselice udeležijo vsak zavedno misleč Slovenec in Slovenka iz Ljubljane in okolice.

Politično, gospodarsko in izobraževalne društvo za "vodmatski okraj" priredi tudi letos dne 6. svečana v gostilniških prostorih gosp. Pavška svojo predpustno veselico pod naslovom "Vodmat privkrat v maškarah." Priredbe tega društva sploh slovijo, ker so priznано zelo zabavne. Za ta večer se je priglasilo že mnogo krasnih mask ter originalna domača godba na pihala, katera boe med odmorji svirala svetovnoznane koncertne točke! Kapelnik te godbe, g. Gerbačemilovič, komponiral je krasno koračnico ki jo je posvetil najpriodnejšemu vodmatskemu krokarju Danimaniču Dominoviču ter bode na ta večer proizvajana prvi-krat. Že oseba gosp. kapelnika nam jamči, da bode to nekaj posebnega. Toliko nam je znano dosedaj.

Členjeze članice „Splošnega slovenskega ženskega društva“ opozarjamo vnovič na občni zbor, ki bo jutri, v nedeljo, 31. t. m. ob 5. popoldne v društvenih prostorih. Članice naj se udeležijo občnega zbora po možnosti polnočestvilno.

Opozarjamo na „Slavčev“
pevsko-zabavni večer, ki se vrši
jutri v restavraciji „Narodoega doma“.
Začetek ob 8. Vstop prost.

**Četrtnetna članarina „Slove-
nske Filharmonije“.** Pobiratelj članarine za „Slovensko Filharmonijo“ prične to pot točno začetkom meseca svoj posel „nadlegovanja“. V interesu p. n. članov samih je nujno žaleti, da plačujejo — če neže celo alil pol — vsaj pa četrtletno. Saj je znesek tako skromen, da ga pač lahko vsakdo vtрпи. Tako si p. n. člani sami sebi prihranijo vsakome- sečno „nadlegovanje“, prihranijo pa tudi upravi društva mnogo nepotrebnega dela in stroškov. In tako p. n. člani darujejo nevede še posebej marsikatero kronco v prid „Sloven- ski Filharmoniji“.

Slovensko pevsko društvo
„Lipa“ opozarja še enkrat slavno občinstvo na veliko predpustno veselico, ki se vrši danes v soboto 30. t. m. v gostilniških prostorih gosp. Pavška pri Tonetu na Martinovi cesti št. 36.

Plesni venček osobja tverdke
Tónnes se vrši v soboto, 6. svečanost v veliki dvorani „Mestnega doma“. Sodeluje slav „Slov. Filharmonija“. Vstopnina za osebo 1 K. Za dobro je in pijačo skrbel bude dobroznani gostilničar g. Plankar. Slavno občinstvo se vjudno vsbi, da poseti priredbo v največjem številu.

Izžrebani ljubljanski porotniki za prvo porotniško zasedanje, ki se prične dne 1. marca t. l. Ažman Mihael, posestnik in drž. železnice strojnik v p.; Belič Franjo, posestnik in kjučevničar; Belič Ivan, posestnik in gostilničar, vsi trije v Ljubljani; Bonač Anton, trgovec, posestnik in gostilničar v Begunjah pri Cuknici; Brenčič Josip, kmetovalec v Medvedjem brdu; Blenk Pavel, posestnik in lesni trgovec v Kranjski gori; Čik Franjo, posestnik v Ljubljani; Flerin Josip, posestnik v Zgor. Domžalah; Gorše Anton, posestnik in Grošelj Franjo, posestnik in trgovec oba v Ljubljani; Grašek Ivan, trgovec v Kamniku.

Jan Vinko, trgovec v Ljubljani; Jan Vinco, trgovec v Spod. Gorjah; Košir Alojzij, posestnik in Krenner Alojzij, učitelj v pokoju, oba v Ljubljani; Kobal Matevž, posestnik in gostilničar v Spodnj. Idriji; Kotnik Karel, veleposestnik in tovarnar na Verdu; Lovšin Fr., posestnik; Marčan Andrej, posestnik, mesar in gostilničar in Miklavc Ivan, trgovec, vsi trije v Ljubljani; Pintach Josip, posestnik v Ratečah pri Krajski gori; Robavs Iv., posestnik in gostilničar v Šmartnem pri Litiji; Resman Josip, posestnik in pek v Zgošah; Repe Karel, trgovec na Milnem pri Bledu; Ruttner Rudolf, trgovec na Vrhniki; Samassa Franjo, posestnik in tovarnar in Spreitzer Matjaž, trgovec, oba v Ljubljani; Schwaiger Josip, posestnik in o. kr. policijski oficalj v pokoju v Zagorju; Šturm Valentin, veleposestnik v Radovljici; Stare Feliks, veleposestnik na gradu Kolovec pri Brdu; Večaj Alojzij,

posestnik in lončar v Ljubljani; Weiss Ivan, posestnik in krtačar; Kamnik; Zupančič Filip, posestnik in podjetnik; Žužek Franjo, kr. višji inženir v pokoju, oba v Ljubljani; Žagar Franjo, posestnik in veletržec v Markovcu; Maks Jeronim, zasebnik v Ljubljani; Nadežda mestniki: Drganc Albert, brivec; Froelich Filip, posestnik; Marčič Jurij, posestnik in trgovec; Podboj Ivan, posestnik in trgovec; Podkrajšek Matija, brivec; Salobakar Maks, izdelovalec drož; Steiner Anton, posestnik, gostilničar; Topolir; Treo Simon, po estnik in podjetnik; Weiss Mihael, podk. knežev in posestnik, vsi v Ljubljani.

Ljudski koncert „Slovenska Filharmonija“ se vrši jutri, v nedeljo, dne 31. t. m. v veliki dvorani hotela „Union“ pod vodstvom koncertnega mojstra g. Markuccija. Začetek ob 8 zvečer. Vstopnina 60 v. Koncert, kakor običajno, pri pogledu na njihove mizah. Ker je to (z ozirom na druge veselice) zadnji koncert v predpustu, je pričakovati obilo udeležbe.

Ljubljanska cestna električna železnica. V našem listu smo že opetovano pisali o škandaloznih razmerah pri cestni železnici Prater. Umetnost pa je, da sklicuje N. D. O. za jutri v „Mestni dom“ shod, na katerem se hoče javnosti pojasniti kako ravna ta železnica s svojimi uslužbenici in kako stalnišče zavzema v narodnem oziru. Pokazalo se bo, da se marsikdo vozi po električni železnici, ki se mu niti sanja ne, da je v socialnem in narodnem oziru za Ljubljano madež. Želeti je, da se shoda čim v največjem številu udeležimo!

Občini zbor društva odveto-
ških in notarskih uradnikov m.
Kranjskem, s sedežem v Ljubljani
se je vršil v soboto 23. t. m. v re-
stavraciji g. Seidla. Društvo je imelo
1 ustanovnika, 117 rednih in 6 po-
dpornih članov. Društveno premoženje
znaša K 521-68. Izvoljen je bil no-
votodbor, ki se je v seji 27. t. m. kon-
stituiral sledeče: predsednik: Ivan
Kocmur; podpredsednik: Josip
Christof; tajnik: Edvard Muc-
tajnikov namestnik: Josip Habe-
blagajnik; Fran Štor; odborniki:
Milan Cimerman, Henrik La-
vrenčak, Rik Tavčar; name-
stnik: Fran Pupis in Iv. Rozman
(Kranj); preglednik: Matej Čadež
in Alojzij Kocmur. Natančnejše
poročilo priobli. "Slov. Pisarna".

Pogrebno podporno društvo c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani priredi zabavni večer spojen s plesnim venčkom v soboto, dne 6. februarja v vseh prostorih restavracije pri "Levu" na Marija Terezija cesti ob 8 zvečer. Pri plesu udarja tamburaški klub "Šiška".

Slovenskega osrednjega čebelarstva društva za Kranjsko, Stajersko in Primorsko občni zbor bo na Svečnico, dne 2. februarja ob pol 10 dopoldne vsled shoda zaupnikov narodne napredne stranke v **mestni posvetovalnici na magi stratu** in ne kakor je bilo prvotno določeno v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Običajni letni doneski po 2 K,
pobirali se bodo od članov pogreb-
nega društva Marijine bratovščine,
jutri, dne 31. januarja, potem 1. in
2. svečana od 8. do 12. ure dopol-
ne in od 2 do 6. ure popoldne —
pri načelniku Franju Majerju.

„Slovenskega lovskega k'uba“
 letošnji občni zbor se vrši dne 17.
 sušca ob 8. zvečer v „Iliriji“. Takrat
 se tudi otvori razstava rogov na
 Kranjskem ustreljenih srnakov, divjih
 koz in jelenov. Podrobnosti sporoči
 odbor članom pismeno.

Gospod Pammer — vsled indirektne pomoči hotelu „Union“ v veleobrti voljeni svetnik trgovske in obrtne zbornice kranjske — bo pripeljal — v zahvalo temu hotelu — na jutrišnji ljudski koncert v hotel „Union“ vse ljubljanske „Heil-in G'frettbrüderje“. Petkratni „Heil“!

Izjava. Gosp. Rudolf Primec, o. št. davčni asistent v Ljubljani nas prosi za objavo, da ni bil on tisti tolmač pri sodniku Krausenecku, ki ki je omenjen v sobotnem članku.

Nov zasebni učni zavod. Deželna vlada je dovolila odvetniškemu sollicitatorju Josipu Christofu poleg njegovega že obstoječega učnega zavoda tudi še učni zavod za matematiko in kaligrafijo. Na tem slovenskem zavodu, ki se otvori s 1. oktobrom, poučevali bodo strokovni učitelji med drugim tudi obrtno in trgovsko računstvo ter kaligrafijo v vseh znanih pisavah, kakor: angleško ležečo, francosko okroglo, gotsko in kladašto pisavo in tudi strojeopisje.

Novoustanovljena podružnica
družbe sv. Cirila in Metoda ob-
čine Vlač priredi v nedelji 7. febr.
svojo prvo predpusno veselico v go-
stilni Končana v Rožni dolini, na ka-

(Dalje v prilogi.)

tero se vsi prijatelji in podporniki družbe najljubše vabijo. Natančni spored se pravčasno objavi.

Prosvolnina gasilno društvo Vih. Glince priredi jutri v nedeljo 31. t. m. predpustno veselico in prostorno salono g. I. Jelačina (prej Traun), pri kateri sodeluje tamburaški klub „Zarja“ z Rožne doline. Začetek ob 7 zvečer. Vstopnina 20 vin. za osebo. Ker je čisti dobiček namenjen društvenemu podpornemu skladu za obolenje članov, in bode kakor vsaka priredba imevanega društva tudi ta nudila občinstvu dovolj zabave, vabi k mnogobrojni uleželji najljubše odbo.

Veteransko društvo v Mostah ima jutri, dne 31. t. m. svojo veselico v Mostah pri Trčku, p. d. pod Lipo. Na dnevnem redu je domača godba, ki bo svirala vesele poskočnice in privzdigovala pete mladim in starim. Lovili bomo tudi srečo. Začetek ob 8 popoldne. Pridite!

Telovadno društvo „Sokol“ na Vrhniki priredi v nedeljo, 14. svečana 1909 v prostorih „Čitalnice“ plesni venček. Obleda promenadna. Začetek ob 8 zvečer. Vstopnina: za člana v kroju po 1 K, za druge po 2 K. Sodeluje slavni ljubljanski sekstet.

Iz Kamnika. Politično in gospodarsko društvo „Zora“ v Kamniku priredi v nedeljo dne 31. t. m. ob pol 11. dop. v „Gasilnem domu“ v Kamniku javen shod na katerem bode govoril g. dr. Žerjav „O slovenskem vseučilišču v Ljubljani“ — deželni poslanec g. dr. Janko Vilfan pa bode poročal o preteklem zasedanju deželnega zbora kranjskega. B.

Z Bleda. V nedeljo, dne 31. januarja 1909 se vrši popoldne ob 3. v dvorani „Blejskega doma“ občni zbor „Bralnega društva na Bledu“ s tem sporedom: 1. Volitev odbora 2. Slučajnosti.

V Dražgošah pri Železnikih je umrla 27. t. m. ga. Marija Fajfar v visoki starosti 84 let. Pokopnica je bila mati gosp. Jurja Fajfarja, c. kr. okrajnega sodnika in sodnega predstojnika v Črnomlju.

Veseliča podružnica Ciril-Metodove rožske družbe v Velikih Laščah, ki se je kot orfej uprizorila zadnje nedelje v prostornem zadržnem domu, je zopet sijajno uspešna. Spored je bil zelo bogat. Za naše razmere skoraj predrzen izid pa je pokazal, da se z živlo marljivostjo, katere nobena disharmonija ne moti, tudi kaj izrednega doseže. In doseglo se je, da so vse točke sporeda iz vrstno izvedle; doseglo se je, da so bili vsi prostori nabito polni in se je občinstvo navzlic gneči nad vse dobro zabavalo. Občudovati je, da so tudi teje in resnejše skladbe naše toliko umevanja med občinstvom. Solo-točke za sopran je pela gđ. Tomšičeva. Kako je pela, se itak ve, saj je znana kot „dolenjski slavček“. Pesem „Nezakonska mati“ je marsikoga ganila do solz. Niso je pustili z odra in morala je dodati še več pesmi. Ribničani, kateri so se poleg ljubljancev in Dobropoljčanov veselice udeležili v največjem številu, so lahko ponosni nanjo. Gđ. Pickova je izvajala solo-točko za klavir ter je spremljala opereto in vse druge pevke točke. Pokazala je pri tem izreden talent, izvrstno šolo in vajo. Poseben užitek so nudile solo-točke za violino, katere je z globokim čutom, znano in priznano spretnostjo izvajal g. Fink. Z lepim uspehom je nastopil tudi kot tenorist. S svojim polnim glasom prednašal je Nedvedovo pesem „Pred durmi“ tako mehko in izrazito, da je moral dodati še eno. G. Pucelj je v Stritarjevem „Orestu“ nadkrilil vsako pričakovanje, dasiravno je nam znano, da kot igralec že davno ni več ailetant. Njegova umetniško-realistična igra je pretresla vsakega. Gđ. Garbajs je bila drážestna „Elektra“, ki je svojo nemo vlogo izvrstno pogodila. G. Urbančiča, ki je nastopil v komičnem prizoru kot hipnotizer, ni treba hvaliti posebi. Rečemo kratko, da je ostal izvrsten komik. Obžalovali smo le, da ni dodal nekaj kupletov. V opereti „kofetarice“ vir se odlikovale g. in gđ. Tomšič, Virk, Hočevar, Garbajs in Keržan. Mnogo smeha sta v igri „Stric Jaka“ vzbujala gđ. Somrak kot „Urška“ in gosp. Pucelj kot „Lipče“. Izvrsten v maski in izviren v igri je bil g. Hočevar kot „Stric Jaka“. Spored so zaključile žive slike, ki so bile izredno lepe. Med odmorom so neumorno stregle in razpečavale šopke članice podružnice. Dosegla se je nova pokroviteljica, peta v tem letu. Zahvala onim, ki so s sodelovanjem ali darili pripomogli k temu uspehu. Zahvala predsedstvu izobraž. društva, ki je brezplačno prepustilo dvorano. Vrlemu odboru pa vse priznanje za njegovo narodno požrtvovalnost!

Poljudna predavanja prireja novomeška čitalnica v letošnji sezoni članom in nečlanom, kakor je namenjena tudi javna knjižnica članom in nečlanom. Predavali so do sedaj gg.: Dr. Šegula o občinski upravi 2 večera, dr. Volčič o ustnem po-

stopanju v civilnopravnih zadevah 1 večer, profesor Majcen o kulturnih odnosih na Slovenskem in o razvoju slovenskega slovstva 2 večera in sodnik Kuder o ra voju in pomenu trgovine in depozitnega prometa 2 večera. Predavanja so bila le srednje dobro obiskana, vendar pa število poslušalcev nobenkrat ni bilo pod 50; začetek je s tem storjen in uspehi se bodo gotovo pokazali, treba je le vztrajnosti in potrpežljivosti in tudi oni sloji prebivalstva, ki se še sedaj ne zanimajo za take stvari, se bodo prebudili in spregledali. Čitalnica bo prirejala, ko bodo njeni prostori prenovljeni, tudi razstave slik, kakor se prirejajo v Simon G. egoričevi knjižnici v Ljubljani.

Javna knjižnica novomeške čitalnice lepo napreduje. Iz letnega poročila posnemamo te podatke: Koncem leta 1908. je imela knjižnica 616 vezanih, 1130 nevezanih knjig in snopičev ter 57 prepisov iger in rokopisov v vrednosti 4339-91 kron. Knjige so se izdajale redno vsako sredo in soboto od 6—7. ure zvečer. Izposodilo se je na 77 članskih in 169 nečlanskih izkaznic 3851 knjig. Knjižnica je podpirala slavna „Mestna hranilnica“, ki je s tem pokazala razumevanje naših kulturnih potreb, kar ji je gotovo v veliko čast. Tudi „Združenje prijateljev čitanja“ je doseglo ne baš neznamenit uspeh s tem, da si je nabavilo 40 knjig iz najnovejše svetovne literature, ki se podare javni knjižnici. Kdor je Slovenec, poštenjak in izobražen človek, mora priznati, da je bila javna knjižnica za Novo mesto skrajno nujna duševna potreba.

II. lantovski ples v Idriji Piše se nam: Dne 23. prosinca t. l. se je vršil v lepo okinčani pivarni pri „Črnem orlu“ II lantovski ples. Lepo je bilo videti mladeniče in mladenke, ko so se vrtili po plesni dvorani. Še večje veselje pa so imeli fantje-prireditelji videč, kako se vsak, ki stopi v dvorano, začudi povsem uspehi dekoraciji. Vsakdo si je mislil, da je nemogoče, da bi se iz pivarne dalo napraviti kaj takega, kakor se je ta večer kazalo očem obiskovalcev plesa. Delo je bilo veliko, pa tudi zahvala je bila obila. Pri težkem delu prebite noči so bile obilo plačane ta večer. Največja zahvala gre sveda voditelju dekoracije, g. Zdravku Jurmanu, kojega trudu in izbranemu okusu se je posrečilo izpremeniti klet-pivarno v lepo plesno dvorano. Ples je otvoril predsednik prirediteljev g. Vekoslav Kobal z gđ. pl. Premiersteinovo. Sledili so mu drugi fantje z neutrudljivimi plesalkami. Zahvala gre tudi „Narodni čitalnici“, ki je blagohotno posodila za ta večer svojo opravlo. Na srečno svidenje drugo leto!

Kmetijski tečaj v Semiču. Deželni odbor priredi na Svečnico 2. februarja in v sredo 3. februarja kmetijski tečaj v Semiču s sledečim sporedom: Dne 2. februarja od 2. do 5. popoldne pouk o gnojenju in umetnih gnojilih (predavatelj vodja Rohman) in o sadjarstvu (predavatelj adjunkt Z dolšek); v sredo 3. februarja od 9. do 11. popoldne pouk o kletarstvu (predavatelj nadzornik Skalicky in od 2. do 4. popoldne pouk o kmetijskem združništvu (predavatelj tajnik Kralj).

Obrtni shod v Postojni se ne bode vršil v nedeljo, dne 31. januarja, kakor je bilo prvotno naznanjeno, marveč šele v nedeljo, dne 7. februarja in to na željo tamošnjih obrtnikov. Poleg že objavljenega dnevnega reda pride na vrsto še poročilo o starostnem zavarovanju obrtnikov. Cenjene obrtnike postojnskega okraja so vnovič opozarja na ta shod in se z ozirom na važnost dnevnega reda pričakuje mnogobrojne udeležbe. Shod priredi „Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani“.

Gasilno društvo v Senožečah priredi 2. februarja v restavraciji g. Mlakarja veselico s tombolo, licitacijo in plesom.

Prostovoljno gasilno društvo „Hrušica“ pri Jesenicah, Gorenjsko, priredi v nedeljo, dne 7. febr. v prostorih g. M. Robiča na Hrušici društveni plesni venček, h kateremu vljudo vabi odbor. Začetek ob treh popoldne.

Iz Zagorja. Fantovski izobraževalni klub (oddelek „Bralnega društva“) v Zagorju priredi na Svečnico zabavo z veseligror: „V Ljubljano jo dajmo“, petjem in plesom. Igro predstavljajo domači fantje. Začetek ob 4. popoldne.

Slovenščina v Ptuj. Neka mlada gospa, katere oče le za najhujšo silo lomi nemško, se je pritožila svoji drugi mlekarici sledeče: „Jaz smo imel mlhfraubo, pa baba niso nič povedali, da bodo krava za tri dni valili; pa so moj otrok tisto mleko pili in zato čisto zboleti.“ Tako srarmote otroci jezik svojih starišev, če jim ti ne znajo v prvi mladosti vepiti v srca spoštovanja do sebe in svojega jezika.

Vinska zadruga v Celju počne v kratkem poslovati. Svojo zalogo

bode imela v „Sokolskem domu“ v Gaberjih pri Celju.

Iz Celja. Trda zima je letos. Mraz hudo pritiska in januarja ga iz pod 12° skoraj da nimamo; imeli smo ga pa že tudi 16°—20°!

Razkruhula se je pri smučenju hci nekega mariborskega profesorja, ko se je zletela v neko drevo. Spodnji del telesa se ji je grozovito rastrgal. Poškodbe ima smrtonovarne.

„Ptujski Sokol“ priredi na dan 6. februarja prvi s kolski venček v prostorih „Narodnega doma“ v Ptuj v prid zgraabe tukajšnje sokolske telovadnice. Slava društva naj se blagovolijo na to prepotrebno prireditve ozirati. Ker bode ta večer nudil res imenitno zabavo, se vabijo tem potom vsi prijatelji plesa, da se v največjem številu odzovejo temu vabilu. P. n. občinstvo pa se prosi že sedaj, da blagovolijo oprostiti, če bi se prihodnji teden pri razpošiljanju vabil koga pomotoma prezrlo, kar pri tolikem številu gotovo ni izključeno. Toaletta je promenadna. Vstopnina za osebo 1 K, za obitelj 2 K.

V Savinski dolini, zlasti v občini Št. Pavel pri Prebodu, jela se je pojavljati med otroci disterija.

Slovenska čitalnica v Mariboru priredi 13. svečana samski ples v veliki dvorani „Narodnega doma“.

Iz ljubosumnosti. 26letna Marjeta Melin je omožena v Radgoni. Ko je šla te dni z možem domov na bližnje Ogrsko na neki ples, dala se je objemati od prisotnih oiganov. To je moža tako razjezilo, da ji je zabodel nož v vrat. Težko ranjeno so prepeljali v radgonsko bolnišnico.

Rimski studenec. Na Hajdini pri Ptuj je starinski kopač Martin Vnuč, ki koplje sedaj za mariborski muzej, našel na G. Hajdini ob Pragerski okrajni cesti rimski studenec. Pod zemljo je 80 cm, notranji premer znaša 85 cm, zid je debel 45 cm. V studencu stoji marmornata ploča. Žal, da vse obile naše izkopine romajo v nemške muzeje.

Občinske volitve v Slovenski Bistrici se vrše prihodnji mesec. Umetnost je, da se jih udeleže tudi Slovenci; Nemci se že bojda boje za 3 razred. — Istotako se vrše v Konjicah v kratkem volitve, in tudi tu svetujejo štajerski listi, naj bi Sloveni vsaj v 3 razredu postavili svoje kandidate. Počasi, počasi gre to naše narodno gibanje.

Od Sv. Miklavža pri Ormožu. Zgorela je žena nekega posestnika. Mož je šel po opravkih, ženi pa se je pri peči vnela obleka. Reva je zapustila 3 mesece starega otroka.

Iz Žalca. Plesni venček trgovskih sodrudnikov se vrši dne 7. svečana v restavracijskih prostorih g. Kukeca. Začetek ob pol 9 uri zvečer. Svirala bode slav. Soštanska narodna godba na lok pod osobnim vodstvom g. kapelnika J. Mazej. Vabila so se ta teden razposlala. Med drugim se bode tudi plesala prvikat „Česka beseda“.

Kobilu dal za dekleta. Na Hrvaskem se je dogodil ta-le slučaj. Več kmetov je pilo skupaj. Gostitelj kakor tudi vsi gostje so bili že precej trdi. Tu obljubi neki kmet gostitelju, da mu da kobilu, če mu da hčer za gotove namene. Kupčija je bila takoj z odobravanjem sprejeta. Kmet je pripeljal kobilu, domov pa peljal gostiteljevo hčer, s katero se je zabaval v hlevu na listju. Veliko je po bilu začudenje kmetove žene, ko je zjutraj prišla v hlev ter našla mesto dveh kobil samo eno in poleg moža tujo žensko. Ker je bila ženska odločna, je moralo iti dekletakoj proč, mož pa po kobilu. Gostitelj mu je pa ni hotel dati, dokler ni oni prijavil stvari oblastu. Prodajalca hčere bode zdaj naučili, kaj se sme oziroma, kaj se ne sme.

Prvi planinski ples v Gorici bode 1. februarja v „Trgovskem domu“. Dvorana bo v ta namen spremenjena v planinsko pokrajino s tremi kočami. V spodnjih prostorih v „Dantejevi jami“ bo ta večer restavracija. Začetek ob 8 zvečer. Vstopnina 2 K za osebo. Drugi dan (2. februarja) je skupni izlet gorjskih in tržaških planincev Bohinjsko Bistrico na sankaljšče.

Šolska podružnica S. P. D. Smrtna nesreča V Gorici je padel mizar Konstantin Marega iz Stradič z okna pri delu. Pobil se je tako, da je umrl.

Tihotapstvo v vinom v Trstu. Poročali smo, da je bil v Trstu aretiran vinotržec Matevž Malus. Da ne bo zmot, konstatujemo, da ni identičen z g. Ivanom Malusom na Bizeljskem.

Pogreša se 22letni Iv. Klun z Trsta.

Nesreča. Na postaji v Trstu je padel 52letni železniški mojster Jakob Vihtelič in se nevarno poškodoval na glavi. Moral je v bolnišnico.

Kap je zadela 68letnega penzionista Antona Berusa v Trstu.

Cesarske orle so pokradli neznanzi slikovci na gimnaziji in učiteljsku v Kopru. Takoj so odredili, da se povrnajo novi.

Akademično društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju. Uvažujoči vsestransko slabe svoje razmere so si ustanovili slovenski veterinarji na ustanovnem občnem zboru 20. januarja svoje društvo. Že lega živinozdravniške visoke šole jih je prisilila stopiti v tesnejšo medsebojno zvezo, ker so preveč oddaljeni od obstoječih akademičnih društev, v kateri bi lahko redno sahalji in bili v soku s tovarišaji drugih visokih šol. Tudi gimnazij položaj bo treba korenito izboljšati. Potrebna pa je takšna strokovna organizacija že sama na sebi, zlasti pri nas Slovenci, kjer ima dosedaj le par ljudi nekaj pojma o veterini. Ta študij se je smatral ne le med občinstvom, ampak tudi med ostalimi visokošolci infirornim, kar se še lahko žalibog tudi danes opazi. Prva naloga društva bo, skrbeti za vsestransko strokovno izobražbo članov, zlasti natančno proučevanje razmer v domovini; gojila se bodo torej predavanja in izleti v razna gospodarska podjetja, ki nam jih nudita dunajska okolica in mesto v prav obilni meri. Vodio bo tudi statistiko slov. živinozdravnikov. Skrbeti bi trebalo za primeren naraščaj — letos je prvoletnik le eden — saj bo v kratkem zopet mnogo mest praznih in zasedli jih bodo Nemci, ker bo manjkalo Slovencev.

— Odbor se je izvolil sledeče: Predsednik: Joško Šink, podpredsednik: Anton Peršuh, tajnik: Fr. Ks. Zavruik, blagajnik: Lojze Škof, knjižničar in gospodar: Nace Šlajpah, nam: I. Kodre in P. Škofič, preglednika: V. Večaj in T. Sok. Občnega zbora se je udeležil in posrvalil novo društvo v lepih besedah živinozdravnik g. Lampret.

O nezakonskem očetu. Na Dunaju je nezakonska hči N. tožila svojo mater, da ji pove ime in prebivališče njenega nezakonskega očeta. Ker sta prvi dve instanci tožbeni zahtevek odbili, je prišla stvar pred najvišje sodišče. Tudi najvišji sodni dvor je tožbo zavnil, češ, da ni zakonitega predpisa, s katerim bi se moglo mater nezakonskega otroka prisiliti, da pove ime očeta.

Pismo „veleizdajalca“. Graška „Tagespost“ poroča: Takajšnja veletrgovina je dobila od svojega zastopnika v Zagrebu iz ječe razglednico, na kateri je poleg kupčijskega obvestila čitati tudi ta-le dostavek: „Že štiri mesece sedim kot „veleizdajalec“ v ječi v Zagrebu in lahko pri izveličanju svoje duše zagotavljam, da sem nedolžen. Tudi to bo prešlo. Če je človek pošten, se mu ni treba bati slabega. Z velespoštovanjem L. V. (Lukač Vaso). Pod pismom je visum sodnega dvora v Zagrebu.

Iz politične zdravniške službe. Uradno zdravniških mest je sistemiziranih v sanitetnem oddelku ministrstva za notranja dela 9, na Nižje Avstrijskem 31, Gornje Avstrijskem 17, Solnograškem 8, Stajerskem 28, Koroškem 10, Kranjskem 14, Primorskem 19, Tirolskem in Predarliskem 33, Češkem 115, Moravskem 41, Šleziji 12, Galiciji 97, Bukovini 15 in Dalmaciji 20. Skupna potrebščina za plače zdravniškega osebja znaša 1,873 575 K, torej 2559 K več od lani. Stroški za posamezne kategorije fiksnih uradno-zdravniških plač znašajo v posameznih kronovinah za sanitetni oddetek notranjega ministrstva 64.090 K, za Nižje Avstrijsko 128 000 K, za Gornje Avstrijsko 67.628 K, Solnograško 32 563, Stajersko 113 283 K, Koroško 47.263 K, Kranjsko 59.964, Primorsko 70 709 K, Tirolsko in Predarlško 124.992 K, Češko 439.663 K, Moravsko 165 649 K, Šlezijo 48 771 K, Galicijo 369 919 K, Bukovino 61 866 K in za Dalmacijo 78.410 K.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od danes do vseheta torka ta-le spored: Strogi tast. (Komično) IV. in zadnja serija strašnega potresa v Kalabriji. Skioptične slike. (3 slike). Pot življenja. (Realistična projekcija) Na maskaradi. (Krasna projekcija v barvah) Mali telegrafist. (Jako komično) Priporočamo!

Prošnja na usmiljena srca! Na Trnovskem Pristanu šte. 56 živi bedna družina, katere oče je šel pred letom v Ameriko, a je svojo družino pustil v največji bedi. Žena s petirimi majhnimi otroci se nahaja brez vsega zaslужka in brez vseh sredstev. Prav lepo prosi usmiljene ljudi, da bi ji dali kako primerno delo, ali ji denarno ali pa materialno pomagali v tej hudi stiski. Prosi, da bi se ji darovi poslali na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Kaj je vzgoja? Pred leti je umrla v Zgornjem Kašlju žena tovarniškega delavca neka Avšič, katere je zapustila 11 otrok, med temi tudi hčerko Apolonijo, ki ima sedaj že 21 let. Ker po smrti svoje matere dekletu vsled ubožstva ni imelo potrebne nadzorstva, je padlo od stop-

nje do stopnje in slednjič postala — tatica. Komaj stara 21 let, je bila zaradi tega delikta kaznovana že osemkrat, nazadnje s trinajstmesečno ječo ter se je stavila tudi pod policijsko nadzorstvo. Toda tudi to nč ne pomaga. Nesrečna žrtev nadaljuje svoj sramotni posel. Tako je zopet padla predvčeršnjim. Neki ženski je v Zgornjem Kašlju ukradla 3 ženske naglavne robce, bluzo in molitvenik in jo potem popihala v Ljubljano, kjer jo je včeraj dopoldne policija zalotila in aretovala. Oddali so jo sodišču, kjer jo zopet čaka občutna kazen. In kdo bo še ugovarjal, da ni društvo „Otrok“ najhumanitarnejše društvo?

Pogreša se soproga vpokoje-nega na Karloški cesti št. 20 stanujočega stotnika Elizabeta Schwaiz pl. Schiwitchhoffen roj. Sakellario. Navedenka je rojena 23. novembra 1858 v Bukarešti in pristojna v Št. Vid pri Postojni. Ga. Schiwitchhoffenova je odšla v noči od 27. na 28. t. m. od doma ter se še do danes ni povrnila. Pogrešanka je velike, močne postave, suhljatega obraza, rjavih že nekoliko sivih las, velikih, modrih oči ter je bila pri odhodu dozdnevno oblečena v sivo krilo, črno jopico in je imela čevlje na zadrgo na glavi pa siv šal. Ker se ji je brzokone omračil um, ni izključeno, da bi si sama ne bila vzela življenja. Kdor bi o njej kaj vedel, naj blagovolijo nemudoma sporočiti mestni policiji. Dotičnik dobi nagrado 50 K.

Na tla podri je v sredo zvečer hlapec Fran Vidic 52letno samsko strežnico Terezijo Liščevco, ko je peljal proti Zeleni jami pivo in jo tako poškodoval, da jo je stražnik moral spremiti v deželno bolnišnico. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker so se konji vstrašili z voza padlega zaboja ter se hoteli splašiti, a jih je Vidic le še vdrlal, vkljub temu, da je sam padel z voza.

Dela iščete dva strojna ključavničarja. Gresta tudi na d. želo. Vprašanja na „Narodno delavsko organizacijo“. — Išče se za takojšnji nastop kuharica za na deželo. Pogoji se zvedo pri „Narodni delavski organizaciji“ v Selenburgovih ulicah št. 6, I. nadstropje, od 4. do 7. zvečer.

Za potujoče občinstvo je važno vedeti, da je ravnateljstvo Cunard Linie ustanovilo na izseliških ladjah med Trstom in New Yorkom, ki se ustavljajo tudi na Reki, v Palermu, Neaplu in Gibraltaru dobro izurjene godbe in sicer med temle časom: D. „Carpathia“ od odhoda iz Liverpoola 16. februarja do prihoda v New York, D. „Slavonia“ od odhoda iz Liverpoola 3. marca do prihoda v New York in D. „Pannonia“ od odhoda iz Liverpoola 25. marca do prihoda v New York.

Uradne vesti. Vpis firme. V register oddelak A pri deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je vpisalo: Radomlje, Ivan Potokar, izdelovanje opeke. — Dodatek k že vpisani firmi. V register za firme posameznih trgovcev pri deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je vpisalo, da ima Anton Kobi na Bregu pri Borovnici odslej tudi še mlinarsko in žagarsko obrt v Borovnici št. 55. — Vpis firme. Pri deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani se je vpisala v zadržni register firma „Živinorejska zadruga v Cerkjah za občino in župnijo Cerklje reg. zadr. z om. poroštvom.“ — Dražbeni oklic. 16. marca 1909 ob 11. dop. bo pri okr. sodišču v Mokronogu dražba zemljišča vl. št. 1054 kat. o. St. Rupert, ki sestoji iz parcele št. 62 hiša št. 43 v St. Rupertu. Nepremičnini je določena vrednost na 4400 K, najmanjši ponudek znaša 2200 K. — Obrtno-oblastvena pomožniška izpraševalna komisija za Kranjsko. Za tekoče leto so pri tej komisiji določeni ti-le štirje termini: 8. marca, 7. junija, 20. septembra in 6. decembra. Prošnje je vlagati najmanj 4 tedne pred vsakim terminom.

Narodna del. organizacija v Ljubljani priredi v nedeljo, 31. januarja ob polu 11. dopoldne v vel. dvorani „Mestnega doma“ ljudski shod.

DNEVNI RED: Položaj mitničarjev v Ljubljani, govori podpredsed. N. D. O. Juvan. Mestna cestna elektr. železnica, govori preds. N. D. O. Ribnikar. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od danes do vseheta torka ta-le spored: Strogi tast. (Komično) IV. in zadnja serija strašnega potresa v Kalabriji. Skioptične slike. (3 slike). Pot življenja. (Realistična projekcija) Na maskaradi. (Krasna projekcija v barvah) Mali telegrafist. (Jako komično) Priporočamo!

Prošnja na usmiljena srca! Na Trnovskem Pristanu šte. 56 živi bedna družina, katere oče je šel pred letom v Ameriko, a je svojo družino pustil v največji bedi. Žena s petirimi majhnimi otroci se nahaja brez vsega zaslужka in brez vseh sredstev. Prav lepo prosi usmiljene ljudi, da bi ji dali kako primerno delo, ali ji denarno ali pa materialno pomagali v tej hudi stiski. Prosi, da bi se ji darovi poslali na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Kaj je vzgoja? Pred leti je umrla v Zgornjem Kašlju žena tovarniškega delavca neka Avšič, katere je zapustila 11 otrok, med temi tudi hčerko Apolonijo, ki ima sedaj že 21 let. Ker po smrti svoje matere dekletu vsled ubožstva ni imelo potrebne nadzorstva, je padlo od stop-

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od danes do vseheta torka ta-le spored: Strogi tast. (Komično) IV. in zadnja serija strašnega potresa v Kalabriji. Skioptične slike. (3 slike). Pot življenja. (Realistična projekcija) Na maskaradi. (Krasna projekcija v barvah) Mali telegrafist. (Jako komično) Priporočamo!

Prošnja na usmiljena srca! Na Trnovskem Pristanu šte. 56 živi bedna družina, katere oče je šel pred letom v Ameriko, a je svojo družino pustil v največji bedi. Žena s petirimi majhnimi otroci se nahaja brez vsega zaslужka in brez vseh sredstev. Prav lepo prosi usmiljene ljudi, da bi ji dali kako primerno delo, ali ji denarno ali pa materialno pomagali v tej hudi stiski. Prosi, da bi se ji darovi poslali na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Kaj je vzgoja? Pred leti je umrla v Zgornjem Kašlju žena tovarniškega delavca neka Avšič, katere je zapustila 11 otrok, med temi tudi hčerko Apolonijo, ki ima sedaj že 21 let. Ker po smrti svoje matere dekletu vsled ubožstva ni imelo potrebne nadzorstva, je padlo od stop-

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edison“ na Dunajski cesti nasproti kavarni „Europe“ ima od danes do vseheta torka ta-le spored: Strogi tast. (Komično) IV. in zadnja serija strašnega potresa v Kalabriji. Skioptične slike. (3 slike). Pot življenja. (Realistična projekcija) Na maskaradi. (Krasna projekcija v barvah) Mali telegrafist. (Jako komično) Priporočamo!

Prošnja na usmiljena srca! Na Trnovskem Pristanu šte. 56 živi bedna družina, katere oče je šel pred letom v Ameriko, a je svojo družino pustil v največji bedi. Žena s petirimi majhnimi otroci se nahaja brez vsega zaslужka in brez vseh sredstev. Prav lepo prosi usmiljene ljudi, da bi ji dali kako primerno delo, ali ji denarno ali pa materialno pomagali v tej hudi stiski. Prosi, da bi se ji darovi poslali na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Kaj je vzgoja? Pred leti je umrla v Zgornjem Kašlju žena tovarniškega delavca neka Avšič, katere je zapustila 11 otrok, med temi tudi hčerko Apolonijo, ki ima sedaj že 21 let. Ker po smrti svoje matere dekletu vsled ubožstva ni imelo potrebne nadzorstva, je padlo od stop-

Cesarske orle so pokradli neznanzi slikovci na gimnaziji in učiteljsku v Kopru. Takoj so odredili, da se povrnajo novi.

Akademično društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju. Uvažujoči vsestransko slabe svoje razmere so si ustanovili slovenski veterinarji na ustanovnem občnem zboru 20. januarja svoje društvo. Že lega živinozdravniške visoke šole jih je prisilila stopiti v tesnejšo medsebojno zvezo, ker so preveč oddaljeni od obstoječih akademičnih društev, v kateri bi lahko redno sahalji in bili v soku s tovarišaji drugih visokih šol. Tudi gimnazij položaj bo treba korenito izboljšati. Potrebna pa je takšna strokovna organizacija že sama na sebi, zlasti pri nas Slovenci, kjer ima dosedaj le par ljudi nekaj pojma o veterini. Ta študij se je smatral ne le med občinstvom, ampak tudi med ostalimi visokošolci infirornim, kar se še lahko žalibog tudi danes opazi. Prva naloga društva bo, skrbeti za vsestransko strokovno izobražbo članov, zlasti natančno proučevanje razmer v domovini; gojila se bodo torej predavanja in izleti v razna gospodarska podjetja, ki nam jih nudita dunajska okolica in mesto v prav obilni meri. Vodio bo tudi statistiko slov. živinozdravnikov. Skrbeti bi trebalo za primeren naraščaj — letos je prvoletnik le eden — saj bo v kratkem zopet mnogo mest praznih in zasedli jih bodo Nemci, ker bo manjkalo Slovencev.

— Odbor se je izvolil sledeče: Predsednik: Joško Šink, podpredsednik: Anton Peršuh, tajnik: Fr. Ks. Zavruik, blagajnik: Lojze Škof, knjižničar in gospodar: Nace Šlajpah, nam: I. Kodre in P. Škofič, preglednika: V. Večaj in T. Sok. Občnega zbora se je udeležil in posrvalil novo društvo v lepih besedah živinozdravnik g. Lampret.

O nezakonskem očetu. Na Dunaju je nezakonska hči N. tožila svojo mater, da ji pove ime in prebivališče njenega nezakonskega očeta. Ker sta prvi dve instanci tožbeni

Drobne novice.

— Papeževa čestitka nemškemu cesarju. Papež Pij X. je poslal cesarju Viljemu povodno njegove 50letnice svojeručno pismo, v katerem mu čestita k 50letnici in izraža nado, da bodo med Vatikanom in cesarsko vlado vedno vladali najboljši odnosi.

— Oropana pošta. Iz Ašabada javljajo, da so roparji vlomili v poštne voze in odnesli 469.000 rubljev.

— Prva promocija na živinozdravniški visoki šoli bo v soboto 6. februarja. Promoviranih bo 6 slušateljev za doktorje živinozdravništva.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Zaradi plesa, ali kaznovana ljubosumnost. »Ljubezen božji dar« poje z mojim prijateljem Jakcem marsikdo, ki je navdušen za ta »božji dar«, in kot tak »božji dar« je smatrala ljubezen gotovo tudi Polonica a tedaj, ko se ni bila stara 43 let, kakor jih je sedaj, tedaj namreč, ko je bila sicer že prav lahko delavka v tobačni tovarni, pa se vendar še ni pisala Zor, ker je »božji dar« se ni združil s sedanjim njenim »delavcem« — tako namreč imenuje svojega ljubljenež moški, odkar se ta noče »poboljšati«, odkar se je božji »izpremenil« — v »vražji dar«. Rada ga pa le še ima, čeprav ga je spodila, kajti pred sodiščem je rekla, da bi ga vzela k sebi nazaj, če bi se le poboljšal, ne pa hodil na »bala«, kakor je to storil dne 9. t. m. v »Unionus«, kjer se je celo parkrat zavrtel z Ančko Narobetovo, ki pa je tri leta starejša in tudi precej težja, kakor Polonica, pri tem pa vdova in po Polonici mnenju gotovo kot taka, če ne ravno upravičena, pač pa zelo željna — »božjega daru«. Zato pa jo je Polonica pri zajtrku v tobačni tovarni pogledala nekoliko bolj ludo, kakor ponavadi, ter rekla, da je pač prav, da je zapodila svojega dedca, da vsaj druge babe lahko gredo z njim na bal. In govorila je potem tudi o nekih domačih živalcah, »svinjah in kuzelcah«, kar pa seveda ni bilo ravno prav, kakor tudi to ne, ko je rekla, da stare babe hodijo dedcev iskat po gostilnah, s čimer je seveda mislila Ančko, kateri je še celo očitala, da se je z njenim, Polonici, možem lani okrog Sv. treh kraljev celo noč vlačila okrog. Ančka je bila lahko huda, bog pomagaj, saj je komaj tri leta starejša od Polonice, torej ni stara babica, in »fest« je pa tudi še, in kdo bi sploh govoril o kakem »vlačenju«. To je vendar grdo! Polonica huda, Ančka huda, mož nepoboljšljiv, torej le pred sodišče po — »božji dar«! Ker je Jevnikarjeva Francka tudi slišala tiste hude besede in je Črnetova Metka dejala, da je sicer raztresene glave, a to se pa vendar spominja, da »so kuzlee b'le«, je sodnik bil mnenja, da Polonica prav nič ne škodovala, ako bi kake tri dni v samoti premišljevala, kako je hudo, če »njega ni«, in ker polen zelodec ne vpliva dobro na možgane, ji je sodnik olajšal premišljevanje z enim postom. Seveda, malo nerodno je takole v lepem predpustu delati pokoro, ko je zunaj toliko zapeljivih balov in toliko »božjega daru« željnih plesalk — kaj bo tačas z njima? — zato pa je Polonica sklenila, če je le še kaj pravice na vetu, iskati to pravico, in bo vložila »prtožengo«.

Kazenske razprave pred deželnim sodiščem. Pomagati mu je hotel. Pri postnem uradu v Smledniku je bil nemški napis s črno barvo premazan. Zaradi tega dejanja je bil osumljen Jakob Dolinar ter za krivega spoznan in pri okr. sodišču v Kranju obsojen po § 468. k. z. Obsodba se je opirala na okolnost, da je Dolinar nekaj dni poprej postnemu selu Žumru natančno popisal, kateri deli table se morajo z barvo počrniti in kateri ne. Kot priča zaslišani poštni sel France Žumer je pa dne 27. oktobra m. l. v Kranju kot priča zaslišani trdil, da mu je Dolinar pravil, da na Kranjskem nemške napise mažejo, da bi bilo pa dobro, če bi se tudi v Smledniku kaj takega naredilo. Odločno je pa zanikal, da bi mu bil Dolinar rekel, da se mora poštna tabla namazati. Ko pa je bil Žumer 3. novembra t. l. pod prisego zaslišan, je priznal, da je dne 27. oktobra vedoma neresnico govoril, »ker ni hotel Dolinarja noter tlačiti. Pa tudi poštariča Pavla Čuha izpoveduje, da ji je Žumer glede Dolinarja vse natančno povedal in da je na podlagi te izjave slednjega ovadila sodišču. Sodni dvor je na to Žumra radi krivega pričevanja obsodilo na 14 dni ječe.

Sirov mož. Janez Žagar, gostač v Gor. Bitnju, črti svojo ženo in

svoje otroke. Obdolženec je nepoboljšljiv pijanec, ki vse zapije, med tem ko mora žena petero otrok preživljati. Že večkrat ji je zagrozil, da jo bode razsekal. Dne 27. decembra m. l. je prišel zopet pijan domov. Takoj je začel svoji ženi in hčerki groziti, da ju bo razsekal, končno pa začel ženo tepsti. Ta je iz strahu pobegnila z otroci k sosedu in tam prenočila. Ko je bil drugi dan aretiran, je orožnikom rekel, da bo ženo umoril in da morajo vsi erkniti. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

V Ameriko sta jo hotela popihati, da bi se bila odtegnila vojaški dolžnosti France Mohar, posest. sin iz Prigorice, in Valentin Seljak, čevljar iz Stare vasi, a se jima ni posrečilo, ker ju je policija zalotila. Obsojena sta bila vsak na 10 dni strogega zapora in vsak na 10 K denarne globe.

Po Gradiški se mu je zljubilo. Zloglasni prisiljenec Janez Kržišnik iz Žirov se je nekoč izrazil, da kadar bode prost, bo enega zabodel, samo zato, da pride v Gradiško. Ker se je menda že tukajšnje prisilne delavnice naveličal, je o priliki, ko je prišel paznik v njegovo sobo, izrazil na sirov način jako žaljive besede na cesarja in njegovo mater, potem pa še jel Boga in Mater božjo preklinjati, to pa vse tako glasno, da so zamogli njegove besede tudi drugi prisiljenici slišati. Obsojen je bil na 3 leta težke ječe.

Pretep pri plesu. V Ajdovčevi krčmi v Predvoru so se fantje pri plesni veselici stepli. Zlasti sta se spopadla Jožef Krč, drvjarja sin iz Predoselj, in Janez Likar ter se obdelavala z noži. Med tem, ko je bil prvi le lako pokodovan, urezal je Krč Likarja v levo roko in mu prizadejal težko okvaro. Krč svojo krivdo na druge zavrže, a Likar z vso odločnostjo trdi, da mu je Krč prizadejal težko okvaro. Obsojen je bil na 4 mesece ječe.

Sirova šala. Med tem, ko je sedel hlapec Juri Prebiv v hlevu pri Virantu pri večerji, je prišel izvošček Janez Kočmur ter mu z nogo brenil par konjskih fig v večerjo. Prebiv je v svoji nevolji vrget krožnik v Kočmura, a ta je pograbil vilo in je Prebiva večkrat z njimi po glavi udaril, kar je povzročilo prelom leve stranske kosti. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Pretep med brati. Bratje Rudolf, Andrej in Janez Reme so se dne 29. avgusta m. l. popoldne v družbi drugih fantov nekaj vinjeni vračali iz Ljubljane domov v Vevče. Ko so prišli na Selo, so se med seboj sporekli, potem se pa stepli. Rudolf Reme je z nožem sunil svojega brata Andreja Remca v trebuh ter mu prizadejal težko okvaro. Obdolženec, ki svojega dejanja ne taji, je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Zaradi motenja vere s tem, da je Boga proklinjal, je bil čevljar France Likar že enkrat obsojen kaznovan; a to ga ni poboljšalo. Dne 29. novembra l. l. je prišel v svoje stanovanje — in tu je začel zopet Boga in Marijo preklinjati. Sodišče ga je obsodilo na 2 1/2 meseca strogega zapora.

Orožniku je grozil. Delavec Alojzij Zupan v Senčurju ima že dalj časa neko jezo na orožnika Ivana Broliha, ki je bil na dopustu v Senčurju. Ko je bil Brolih v Stupicevi gostilni, prišel je tja tudi Zupan, in se zagrozil, da bo orožnik še tisti dan erknul. Ni čuda, če je bil Brolih istodobno v kritičnem položaju, zlasti ker je vedel, da je Zupan zloglasen pretepač, zato se tudi ni takoj upal iz gostilne temveč čakal, da so Senčurski fantje odšli. Ti pa niso odšli, temveč čakali na Broliha. Komaj pa da se je ta prikazal na cesto v družbi Basaja, že pridušaje se zaklical Zupan: »Sušani so že tukaj in žandar je pri njih«. Janez Golob je mahal z ročico proti njim, a Brolih je napad odbil s sabljo. Drugi fantje so metali na orožnika in njegove tovariše kamenje. Vsi tri razun Zupana so bili kaznovani že dne 11. decembra 1908. Glavni krivce Zupan je bil sedaj obsojen na 1 leto težke ječe.

Nepošten postiljon. Poštar Lorene Pintar v Sorici je za poštnega voznika sprejel v službo 24 let starega Petra Pröliha iz Stare Loke. Fant je bil preje posten, a se je kmalu vdal pijančevanju in to je bil tudi povod, da je zašel na kriva pota. V več slučajih si je pridržal zaupani mu denar, ki bi ga bil moral po naročilih lastnikom oddati. Izkazalo se je, da je za časa svojega službovanja pri Pintarju pomeveril 247 K 90 v. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

Gospodarstvo.

Ljubljanska borza.

Marsikdo se bo pač nasmehnil pri tem naslovu, češ saj borze vendar nimamo; kdo je kdaj kaj čul o njej? Jaz pa pravim: v Ljubljani imamo svojo borzo, seveda je znana

samo nekaterim, vsi drugi pa še nikdar niso čuli o njej. »Ljubljanska borza« imenuje trgovski svet sejem predv. Pavlom, ali sedaj ko ni več letnih sejmov, tisti običajni shod kranjskih krznarjev s prodajalci in prodajali in prekupci krzna in sploh kož, ki jih dežela premora. Ta sejem, ki pa se ne vrši kakor drugi sejmi na v to določenih krajih in trgih, ampak v posameznih gostilnah, poznajo krznarji in kupci od blizu in daleč. Redni gostje na njem so trgovci iz Ogrske in iz Lipskega, ki določajo cene krznu za tisto leto in ki so potem podlaga tudi vsem drugim sejmom za to blago. Sredi februarja se namreč vrši sličen sejem v Gradcu, o sv. Jožefu v Pašti, kjer imajo znamenita skladišča za to vrsto blaga; kakih 14 dni po Veliki noči je veliki sejem za krzno in kožuhovino v Lipskem, kamor prihajajo Američani kar trumoma, in kjer pokupijo silne množice tega blaga. Še večji tak sejem je v Londonu, največji in najimennejši pa brez dvoma v Nižjem Novgorodu, kamor pride najodličnejši trgovski svet iz Evrope, Azije in Amerike in kjer je največja izber najcnejšega krzna in najlepše in najdražje kožuhovine.

V Lipskem, kjer se pečajo z eksportom kožuhovine v večjem obsegu, smatrajo Ljubljano za važno mesto v kupčiji s tem blagom, ker se ravno v Ljubljani pričenja sezona s kožuhovino in ker velja ravno kranjsko krzno za izborno blago. Po tem in pa po zahtevi iz Amerike se ravna cene na »Ljubljanski borzi«, kjer so tudi velika presenečenja mogoča, kakor se je to zgodilo predlanskim, ko so lisiče in kunine kože tekom sejma silno padle. Prekupi prvih so imeli vsled tega prav znatne izgube.

Trgovci in prekupovalci tega blaga se začno shajati že dan pred sv. Pavlom v običajnih gostilnah, kamor pridejo s kmetov velike množine kož. Najbolj znane gostilne v Ljubljani za to blago so »Pri belem Kranjcu« poleg šentjakobske šole, pri Česnovarju v Kolodvorskih ulicah in pri Figovcu na Dunajski cesti, ter še nekatere druge. Razen tega se o tej priliki kupujejo in prodajajo tudi surove goveje, koštrunove, kozlove in druge take kože pri Ebenspangerju na Dunajski cesti. Proti večeru se razvije živahna kupčija, ki traja po nekodi celo noč in celo do drugega dopoldne. Zanimivo je gledati sesušenega starčka iz ribniških hrbov, ki mirno a ponosno sedi s kupom lepih kun v naročju in čaka, da se oglasi pravi kupec, nekaj jih je bil že odgnal, ker se ni mogel pogoditi za ceno. Čaka in čaka toda z zavestjo, da bo dobro blago tudi dobro prodano. Poleg njega se tišči tudi sedemnajstletni mladenič, nekaj jazbečevih kož ima pred seboj in pogled mu plaho uhaja na vrata, če končno vendar le še pride kupec za njegovo blago. Danes je prvič prišel na ta mikavi sejem, o katerem so mu toliko pravili razni prekupi, ki so povpraševali po kunah in lisicah ter sličnih živalih.

Letos je prišlo na »Ljubljansko borzo«, kakor jo imenujejo, do 30 vnanjih kupcev in od teh jih je bila dobra polovica iz Lipskega. Blago je bilo dokaj lepo, a tudi cene niso zaostajale, kakor se razvidi iz sledečih seštave: Včasih so bile lisičje kože po 4, zadnja leta po 7, in letos po 12 do 14 K. Najdražje so zagorelo rdeče Kune zlatice so prej plačevali po 10 K, zdaj pa so po 38 do 42 K. Kune belice so nekoliko cenejše, a vendar jih plačujejo po 28 do 30 kron. Dihurji se plačujejo po 4 do 5 K. Divje mačke so bile včasih 2 do 3 K, danes so po 4 do 5 K. Jazbeci včasih po 2 do 260 K, so danes po 5 K. Vidre so včasih plačevali po 16 do 18 K, zdaj pa po 36 do 38 K, tuintam tudi dražje. Drugih kož za kožuhovino ne pride mnogo na tukajšnje »borzo«.

Domači in tuji kupci pokupijo na ta dan za kakih 30.000 K te kožuhovine, kar je tudi nekaj, s čemer se mora računati. Taka je torej »Ljubljanska borza«, o kateri se sploh ne ve, da je na svetu, ki pa je vzlic temu marsikomu vir znatnih dohodkov.

Vinski sejm v Zagrebu. Na Hrvaškem se je v poslednjih letih vedno več in več ukrenilo za povzdigo vinogradov. Kakor po vsej monarhiji so tudi na Hrvaškem urejali vinograde tako, kakor najstarejši ljuje ne pomnijo. Posledica tega je, da je kapljica večidel dobra in da se tudi dobra vina dobe po nenavadno nizki ceni. Hrvaško slavonsko gospodarsko društvo v Zagrebu priredi v prostorih trgovskega muzeja v Zagrebu dne 13. 14 in 15. febr. tega leta vinski sejm v namen, da oživi vinsko trgovino in da daje tujim trgovcem priliko spoznavati hrvaška vina, o katerih obstoje predhodki zlosti v nekaterih tujih trgovskih krogih. Ti predhodki so nastali za časa, ko na Hrvaškem niti za domače potrebe niso imeli dovolj vina, valed

česar se vinski zakon ni s tako neusmiljeno strogostjo vrtil kakor se to godi danes. Od 1. januarja l. 1909 obstoji na Hrvaškem in v Slavoniji novi še strožji vinski zakon, na katerega izvršitev pasijo posebni v to svrhu postavljeni organi; torej so interesi kupcev ščiteni kakor malokje. Za kupce bo tu prilika, da se informirajo o najboljših vinih vseh hrvaško-slavonskih vinogradov, in jim je omogočeno od posameznih vzorcev naročiti po več sto in tisoče hektol. Kdor se za ta sejem zanima, naj se obrne na upravo Hrvaškega slavonskega gospodarskega društva, ki je središče zadruga v Zagrebu. Ta mu bo podala najbolj zanesljive informacije in mu tudi sicer v tej zadevi šla na roko. Prvi in drugi dan predpoldne imajo le kupci pristop na vinski sejem.

Superfosfat najboljši in najbolj dobičkanosno fosforokisloto gnojilo. Ob porabi fosforokislili gnojil je posebno pri spomladnjih setvah, katerih vegetacijska doba je primeroma kratka, nepogojno potrebno, da se dosežejo zaželjeni rezultati, da dobi rastlina fosforovo kislino v zemlji v lahko topilji zvezi in zadostni množini. Temu pogoju odgovarja samo in edino superfosfat, katerega fosforovo kislino topi že deževnica in se torej lahko in enakomerno razdeli po zemlji. Superfosfat učinkuje torej hitro in izdatno, med tem ko v vodi netopljiva fosforova kislina postane rastlini dostopna šele po učinku humusovih kislin v tleh, kar pa se godi počasi in v tako majhni meri, da velik del takih fosforovih kislin ploh ne pride do veljave. Zato je za pomladansko gnojenje superfosfat neuporaben in se ne da nadomestiti z nobenim drugim fosforokislino gnojilom. Centralna pisarna društva avstrijskih superfosfatnih tvornic v Pragi, Prikop 17 razpolaga vsakomur drage volje koledar za kmetovalce z bogato vsebino gratis in franko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovanski centum.

Dunaj, 30. januarja. Slovanski centum bo imel v sredo sejo, v kateri bo razpravljalo o organizaciji. Obenem se gre za to, da bodo vse skupine v vseh narodnih vprašanjih nastopale strogo solidarno.

Kritičen položaj.

Dunaj, 30. januarja. Položaj je vedno bolj kritičen. Do sedaj se ministrstvo še ni odločilo, če bo jezikovno predlogo predložilo parlamentu že prihodnjo sredo. Najbrže niti v današnjem ministrskem svetu še ne bo padla odločitev v tem oziru.

Skupna seja slovanskih članov aneksijskega odseka.

Dunaj, 30. januarja. Vseh 22 slovanskih članov aneksijskega odseka ima v četrtek dopoldne skupno sejo, da se posvetujejo o solidarnem postopanju napram aneksijski predlogi.

Velesile o turško - bolgarskem konfliktu.

Dunaj, 30. januarja. Avstro-Ogrska vlada je sprejela predlog Rusije, naj vse velevalsti intervenirajo v Carigradu in Sofiji za sporazum med Bolgarsko in Turčijo. Velevalsti bodo turško in bolgarsko vlado svarile, naj odnehate od nadaljnjih vojnih priprav, ter izjavile, da ne more biti govora o kakšni rektifikaciji bolgarsko - turške meje.

Tri cirkularne note.

Dunaj, 30. januarja. Velevalsti so sprejele tri cirkularne note: eno od Turčije, eno od Bolgarske in eno od Rusije.

Ruski poslanik na Dunaju.

Pariz, 30. januarja. »Matin« javlja, da bo imenovan za ruskega veleposlanika na Dunaju dosedanji poslanik v Bruslju Giers.

Ridi krive prisega.

Zagreb, 30. januarja. Zaprti »veleizdajnik« Nikola Rebrača je ovadil od državnega pravdnštva imenovanega svedoka Bižara radi hudodelstva krive prisega, ker je leta izpovedal, da je Rebrača na nekem shodu naglašal, da je poslanec Pribečević v direktni zvezi s kraljem Petrom.

Spomenica srbskih časnikarjev.

Belgrad, 30. januarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Društvo srbskih časnikarjev sestavi te dni povodom zagrebskega »veleizdajniškega« procesa obširen memorandum, ki ga pošlje vsem časniškarskim društvom v Evropi s pozivom, naj časnikarji kulturnih narodov pridejo na razpravo v Zagreb in se prepričajo, kako so avstro - ogrski Srbi brez vsakega povoda preganjani in zatirani.

Srbija in Bolgarska.

Belgrad, 30. januarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Časopisje odgo-

varja sofijskemu »Dnevniku«, ki je izrazil bojazn, da bi se Srbija skušala s položajem okoristiti v slučaju bolgarsko - turške vojne, da Srbija ne mara igrati vloge kot l. 1885. Srbija ima samo enega sovražnika, Avstro - Ogrsko, proti kateremu zbere vso svojo moč. Radi kneza Ferdinanda in njegovih protislavonskih svetovalcev Srbija ne želi nesreče bratskemu narodu bolgarskemu, nego se bo radovala, ako se doseže za Bolgarsko povoljen sporazum s Turčijo.

Turško - bolgarski sporazum.

Carigrad, 30. januarja. Turška vlada je izjavila, da sprejme od Bolgarske odškodnino 100 milijonov levov, zahteva pa obenem, da se obnovi suvereniteta Turčije nad orientsko železnico in regulira rumelijsko-turška meja.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metod: G. Anica Sušteršič nabrala v veseli družbi pri »Kajfežu« na Dunaju 2-60 K. — G. Mimica Gradnova nabrala v domači gostilni na Vinicah 3 K. — G. Mirko Fegic, nadučitelj 6-10 K. katere je nabrala botra Pepca na botrični Verice Fegicove. — G. Josip Rohrmann, notar v Cerknici 10 K, mesto venca na krsto dragega prijatelja g. L. Jošta c. kr poštnega tajnika na Dunaju. — G. Fran Krapež, kavarnar v Ljubljani 30 K, kot odkupnino za opuščene židovske koledarje. — Prost. gasilno društvo v Senožečah 1 K, za priobčeno vabilo na društveno veselico. — Iz nabiralnice v gostilni g. Zgonca v Cerknici 11-80 K. — Skupaj 64-50 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Za »Prosveto«: G. dr. I. Eržen ter g. Demšar v Postojni 12 K, mesto venca na krsto umrlega poštarja g. Vodopivec v Postojni. — Srčna hvala!

Za ponesrečenega strojnega ključavničarja I. Doviča v Šiški: G. Fran Berlec v Kandiji 60 h. Pr. seč nadaljnih podpor se najskrenejše zahvalujemo!

38 izkaz prispevkov za sio-menik in žrtve 20. septembra 1908

Od dne 7. januarja 1909 do dne 26. januarja 1909 poslali so prispevke blagajniku »Združenega narodnega odbora«: 1. Pisarna dr. Frana Tomiška, odvetnika v Ljubljani v kazenski zadevi Josipa Stupice proti Martinu Gučku v smislu kazenske poravnave od poslednjega za žrtve plačano globo 10 K. 2. Frank Sakser Co. v New Yorku potom »Ljubljanske kreditne banke« za oklic v ameriškem slovenskem dnevniku »Glas Naroda« od naših ameriških rojakov za spomenik Adamu Lunderu in Rodetu, za žrtve in uboge rodbine obsojencev darovanih 600 K. 3. Upravištvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani v listu z dne 9. januarja 1909 izkazane prispevke za spomenik in žrtve 111 K 10 v. 4. D. Dimir Vidmajer, učence 3. razreda ljudske šole v Ljubljani nabral iz lastnega nagiba po vinarjih pri svojih dobrih znancih za pobite šipe, katerih ubogi Nemci ne morejo plačati 5 K 43 v. 5. Mengeški samci v Mengšu na Gorenskem prebitek svojega Silvestrovega večera za žrtve prepustajoč odboru razdelitev 18 K 44 v. 6. Upravištvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani v listih št 12 in 15 ex 1909 izkazane prispevke za spomenik in žrtve 25 K 50 v. 7. Neimenovanec od primarija dr. Vinka Gregorita v Ljubljani odklonjen honorar za žrtve brez razlike 12 K. 8. Mesarska trdnja Jagrovi dediči v Ljubljani za žrtve na poljubno uporabo odboru 8 K, skupaj 790 K 47 v. Proseč nadaljnjih prispevkov izrekam imenom »Združenega narodnega odbora« plemenitim darovalcem in rodoljubnim nabiralcem svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno prisrčno se pa moram zahvaliti našim nad vse požrtvovalnim ameriškim bratom, ki so tudi v današnjem izkazu zastopani s tako častno svoto 600 kron. Za svojo dolžnost smatram, da pri ti priliki omenim, da je uredništvo našega ameriškega dnevnika do sedaj nabralo in po slovitih slovenskih banki Fran Sakser Co. v New Yorku na »Združenih narodni odbor« poslalo a) v 27. izkazu z dne 12. novembra 1908 izkazanih 165 K, b) v 34. izkazu z dne 11. decembra 1908 izkazanih 500 K, c) v 36. izkazu z dne 28. decembra 1908 izkazanih 500 K, d) v današnjem izkazu izkazanih 600 K, torej skupaj nad vse častno svoto 1765 K. S svoto, izkazano v današnjem izkazu, prekoračil se je tudi že petindvajseti tisoč, kar je gotovo najlepši dokaz slovenske požrtvovalnosti! V Ljubljani, dne 26. januarja 1909. Dr. Alojzij Kokalj, blagajnik »Združenega narodnega odbora«.

Za prebivalce mest, urednike i. t. d. Proti teškotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je prav neobhodno potrebno do mace zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz-prasek«, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnom povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseti je izrecno zahtevati MOLL-ov prasek, znanamovan z varnostno znamko in podpisom.

Narodno gospodarstvo v Bosni in Hercegovini.

(Kodec.)

Predno je prevzela upravo Bosna in Hercegovine sedanja bosnansko-hercegovaška vlada, ni imela domačega prebivalstva skoraj nikake priljubljenosti, da bi kaj pridobilo in zaslužilo. Zato so bile naravno tudi dnuje zelo nizke. Dandanes je to drugače. Dandanes štejejo samo delavci, ki so uslužbeni pri tovarniških podjetjih in prometnih zavodih v Bosni in Hercegovini, nad 48.000 duš. Ti delavci zaslužijo na leto na dnuhah okrog 14 milijonov kron. Dnina znaša povprečno 2 K 54 v, tovarniško delo pa 3 K 13 v. Pomisliti pa je treba, da te številke ne veljajo za obrtniške delavce, kateri zaslužijo pri večjih podjetjih do 6 K na dan.

Kreditne razmere. — V kakšnem stanju so bile kreditne razmere pred zavzetjem Bosne in Hercegovine, je najbolje razvidno iz dejstva, da ni bilo do tedaj v celi deželi niti enega kreditnega zavoda. Nasprotno pa ni bila obrestna mera po 20–30% nič posebnega celo pri boljše situiranih ljudeh. Dandanes sta v Bosni in Hercegovini dva velika in osem manjših delniških bančnih zavodov in dvanajst kreditnih zadrug. Zato je dandanes obrestna mera skoraj enaka, kakor na Hrvatskem, v Avstriji ali na Ogrskem.

Tudi hranilne vloge rastejo v Bosni od leta do leta. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem meseca junija 1908 nad 25 milijonov kron.

Poleg zgoraj omenjenih kreditnih zavodov so pa v Bosni in Hercegovini, posebno za kmetijski kredit, še tudi okrožne podporne blagajne, katere so koncem leta 1907. razpolagale z glavnico 3.713.667 K 42 v, rezervo 253.848 K 21 v in varnostnim zakladom, ki se šele ustvarja, 14.029 K 16 v, torej skupaj nad 3.981.544 K 79 v. K temu je pa še treba dodati skupno jamstvo, katero je prevzelo nase kmetstvo prebivalstvo vsakega okrožja in ki predstavlja kredit do petkratne višine gornje svote 3.981.544 K 79 v, to je ravno 20 milijonov. Kmetstvo prebivalstvo more torej vsled tega dobivati posojila po tako ugodnih pogojih, kakor jih skoraj ne more nobeden kmet, poljedelec ali mali posestnik v kaki drugi deželi.

Vrednost nepremičnin, posebno sveta v Bosni in Hercegovini je pod avstrijsko - ogrsko upravo poskočila do višine, o kateri ne bi bil nihče sanjal. Posebej je še treba poudariti važno dejstvo, da je vrednost sveta nenavadno poskočila, odkar je stopila v veljavo desetinska pavšalizacija. To je pripisati dejstvu, da so se začeli veleposestniki in vlastelini, ki so bili izpočetka zelo nasprotni tej davčni reformi, sprijaznjevati z njo in se je oklepali.

Gospodarske razmere, posebno v Hercegovini z ozirom na stanje živine in poljskih pridelkov. — Kar posebej zadeva kmečko prebivalstvo v Hercegovini, o katerem se zelo rado raznašajo govorice, da je popolnoma obubožalo, so gospodarske razmere dandanes mnogo povoljnejše, kakor če vzamemo razmere v Bosni in Hercegovini skupaj. Povprečni letni pridelek v Hercegovini je bil v petletju 1882.—1886. — 696.527 metrskih stotov, v petletju 1897.—1901. — 1.390.369 metrskih stotov, v petletju 1902.—1906. pa 1.167.500 metrskih stotov. Potemtakem je bil pridelek v razmerju s prvim petletjem po zavzetju boljši za 60, oziroma 67%.

Stanje domačih živali se je pomnožilo v letu 1905. v primeri z letom 1879. pri koptarjih od 22.859 na 39.196 glav, to je za 71%; pri goveji živini od 69.836 na 169.098 glav, to je za 141%; pri ovcah od 218.259 na 981.907 glav, to je za 346%; pri kozah od 146.858 na 377.385 glav, to je za 293%; pri prašičih od 10.316 na 27.690 glav, to je za 173%; pri pasemskih križancih pa od 16.025 na 44.808 glav, to je za 179%.

Kar je res, je res. Te statistične številke govorijo jasno. Kažejo, kako je bilo gospodarstvo v Bosni in Hercegovini pod turško vladjo, a kako se je razvilo in kakšno je danes pod avstro-ogrsko upravo. Gotovo je to lep uspeh. Seveda je tudi še dandanes v Bosni in Hercegovini krajcev, v katerih je gospodarstvo zaostalo, ali temu je krivo v prvi vrsti dotično prebivalstvo samo, ker se ni znalo ali se ni hotelo znati prilagoditi se novim politično - gospodarskim razmeram in novemu, modernemu duhu časa. Sedaj, ko sta Bosna in Hercegovina končno pripojeni Avstro-Ogrski, bo novi čas, nove razmere in nova bodočnost izlečila tudi te stare rane.

Članek v »Tršćanskem Lloyd« zaključuje potem doslovno tako: »Na nas Hrvatih in Srbih je leželo, da Bosna in Hercegovina osta-

neta naši deželi, naš svet, naš gospodarski delokrog. Ne dajmo ga drugim. Ne prepirajmo se, ali ste Bosna in Hercegovina hrvaški ali srbski, naši ste, ste i hrvaški i srbski deželi, v katerih živi isti narod z istim jezikom in isto krvjo. Vse ne sme biti povod prepirom in političnim spekulacijam. Vsaka vera je dobra in sveta. Spoštujmo se med seboj v verskem oziru, toda odkrito in pošteno. Lepa in divna je mohamedanska vera, zdrava in narodna je tudi katoliška, zdrava in narodna je tudi pravoslavna. Trije bratje in tri vere so v Bosni in Hercegovini, ali en narod, eno srce in en jezik, v katerem govorijo vsi ti trije bratje v naši Bosni in Hercegovini. Torej, bratje, roko na srce, dlan v dlan, oko v oko, pa se poljubite, spravite in delajte zavedno, pošteno, iskreno, odločno eden za vse in vsi za enega. V tem znamenju bodele zmagali vi Bošnjaki in Hercegovci, stare Slave sinovi, pa tudi mi vaši bratje Hrvati in Srbi tu, dasiravno so nas odcepili od vas slabi časi in zli ljudje. Delajte složno vi tamkaj v Bosni in Hercegovini, mi pa tu ob jadranskem morju in onstran Donave in Save. Delajte gospodarsko, politično in prosvetno delajte, da se čim prej zedinimo kot bratje enega rodu, kot pripadniki in člani novega politično-gospodarskega kraljestva v državi Habsburžanov. Quod est in votis!«

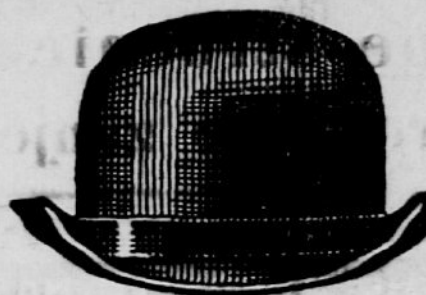
Po svetu.

* Kaj darujejo vladarji o božiču svojim dragim? »Lecture pour tous« prinaša jako zanimive podatke, kako vladarji slave božič. Zlasti je prijatelj božičnih praznikov kralj Edvard, ki jih preživi daleč od bučne buckinghamske palače v Sandringhamu. Kraljica Aleksandra marljivo izdeluje v svojem ateljeju razglednice, ki jih nato pošilja svojim številnim prijateljem. Kralj se zadovoljuje s čisto navadnimi razglednicami, na katerih je naslikana kaka zgodovinska slika. Božično jutro kralj Edvard nikdar ne pozabi pogledati darove svojih prijateljev, kateri darovi so postavljeni po vseh mizah dvoran sandringhamskih. Zlasti so bogati darovi kraljicini, med katerimi vsekakor mora album s fotografijami, na katerih je kraljica sama zabeležila vesele dogodke preteklega leta. Kralj daruje kraljici vsako leto enak dar: kaseto z dragocenimi parfumi s še kakim dragocenim darom. Ker je angleški vladar znan kot strasten kadilec, zato ga o božiču njegovi prijatelji bombardirajo z uprav nešteto množico cigaret in tobaka. Najdragocenejše darove poklanja kralju Edvardu ruski car. Ta je namreč lastnik najboljših tobačnih plantacij na Havani. Vsako leto se obilno tobaka pošlje v Petrograd, a car večino tega tobaka uporabi kot božične darove. Božična darežljivost ruskega carja je v obče znana. Car v tem času ne pozabi niti zadnjega svojega sluga. Svojim otrokom daruje car dragocene igrače, med katerimi se navadno nahaja igrača, ki jo je car napravil lastnoročno. Tudi sultan se ob krščanskem božiču spominja ostalih vladarjev in ministrov. Ob tej priliki jim pošlje dragocene skrinjice samih sladkarij.

* Obiskanje nemških vseučilišč. Vseh imatrikuliranih dijakov na vseučiliščih v Nemčiji je bilo v zimskem semestru 1908./09. 48.717, (v letnem semestru 1907./08. 47.799). Študij posrednih predmetov je razdeljen nastopno: filozofija in filologija 12.716, pravoslovje 11.392, medicina 8737, matematika 6370, luteransko bogoslovje 2194, katoliško bogoslovje 1670, farmacija 1656. Po vseučiliščih je bil obisk nastopen: Berlin 8641, Monakovo 6203, Lipsko 4418, Bonn 3282, Vratislava 2248, Halle 2158, Göttingen 2054, Freiburg 1966, Heidelberg 1841, Marburg 1756, Münster 1676, Tubinga 1647, Jena 1419, Würzburg 1345, Geissen 1196, Königsberg 1191, Kiel 1103, Erlangen 1090, Greifswald 786 in Rostok 685.

* Žetev v Avstriji leta 1908. Novejše poizvedbe so dognale, da je boljše, nego se je prvotno mislilo. Od 10.624 mil. ha je bilo nasejanih: 1.198.698 ha s pšenico (pridelalo se je 16.919.861 met. stotov), 2.084.148 ha z žitom (pridelalo se 28.829.969 met. stotov), 1.118.810 ha z ječmenom (pridelanih 14.164.607 met. stotov), 1.823.292 ha z ovsom (pridelanih 20.954.200 met. stotov), 3.462.997 ha s koruzo (pridelanih 3.866.213 met. stotov). V desetletju 1898. do 1907. se je na 1 ha pridelalo povprečno: pšenice 12,3 met. stotov (l. 1908.: 14,1), žita 11,4 met. stotov (l. 1908.: 13,8), ječmena 29,9 met. stotov (l. 1908.: 11,5), koruze 11,9 met. stotov (l. 1908.: 11,3). Torej je lanska žetev bila pri vseh 4 glavnih žitnih vrstah ugodnejša, nego povprečni pridelek v minoletem desetletju.

Slovenska trdnja
AVGUST REPIC
sotar
Ljubljana, Kolozijevska ulica 10.
(v Trnovem)
izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

B'až Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke
cilindre, čepce itd.
najnovejša facona
po najnižji ceni.

Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred Školjce 10, Stari trg 4.
Prešernova ulica 4.

AUSTRO-AMERICANA

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kineleka
v Ljubljani Kolozijevska ulica 20.
Kajalnika pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser
Ipuškar v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo
raznovrstnih
pušk, samokresov,
lovskih potrebščin, vseh
del koles (biciklov) kakor tudi
umetnični ogenj
po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov,
biciklov točno in solidno.
Gonovnihi nastoj in pod-
nize prosto.

4671-8

COGNAC
CZURA-DUMAZIER & Cie
CHATELAIN-FRANCAISE PARISIAN.
Dobiva se povsod.

To flov Talanda
Ceylon čaj

Seydlin

Najbolje za zoba

Župnika Kneippa
edino pristna
lasna voda
iz kopriv
Najboljše, tisočkrat preizkušeno
toaletno sredstvo proti izpadanju
las, prihaja izd. v steklenicah
po K 120, 2 in 4 krona.
Dobiva se v lekarnah, droge-
rijah in parfumerijah.
Pristna samo s sliko in podpisom
4577 Pf. Kneipp.

V Ameriko in Kanado

najpripravnejše, najcenejše
in najzanesljivejše prevaža
Cunard Line.
Odhod iz domačega pri-
stanišča Trsta:
Pannonia, 23. februarja 1909.
Carpathia, 4. marca 1909.
Slavonia, 17. marca 1909.
Iz Liverpoola: 18. 5.
Lusitania (največji in najlepši parnik
sveta) dne 6. februarja, 27. febru-
arja, 20. marca, 17. aprila, 8. in
29. maja 1909.
Mauretania dne 13. februarja, 6.
marca, 3. in 24. aprila in 15. maja
1909.
Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odiasok
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25,
poleg cerkve Sv. Janežvega.

50 hl dobrega in zdravega
belega vina
ima nepredaj Josip Maljavac v
Beču (Hetr). — Cena hektolitru,
postavljeno na vsako postajo na
Kranjekem, 22 kren. 4830-10

368 4
Vsa
parketska dela
prevzema
ter tudi daje material
Josip Puh
Gradaške ulice št. 20,
Ljubljana.
Cenoi Solidno!

Najhno, krasno posestvo
v Zagrebu, Hrvatsko, 2 minut od Glavnega
trga oddaljeno, z vili slično hišo, 4 sobami,
kujnjo, vsemi potrebnimi atranskimi pro-
stori, dalje zidanimi hlevi, skednjem, zida-
no, poleg 7 orolov rigolane zemlje. V
vinogradi se je letos pridelalo 160 hl vina.
Zraven je še 10 a lov, najplemenitejšega
sadnega vrta, potem 7 orolov krasnega polja
in travnikov, vse ležeče ob cesti.
To je najcenejše na prodaj z obsto-
ječim inventarjem drugih podjetij. Cena je
140.000 K in se jamči za 16% netto-do-
hodek. Potrebno je okoli 30.000 K glavnice,
ostanek se lahko plača v obrokih.
Natančneje se poizve pri lastniku Vik-
torju Kafku, realitetskemu posredniku v
Zagrebu, kamor naj pošljejo p. n. kupci
event poročila 420-2

Vinko Majdič
valjni mlin v Kranju
(Kranjako)
Največja proizvajanja priznana
najboljih pšeničnih mok in krminih
izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbra-
nih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo
jako veliko vode v se in dajo kvantita-
tivno nedosegljiv pridelek, kar je
zlasti za gospode pekarske mojstre
neprecenljive vrednosti. 3939 18
Zastopstva in zaloge:
V Ljubljani, Podgradu, Trnovem,
Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu,
Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tri-
dentu, Zadru, Spjatu, Ercegovnem,
Kotoru, Sarajevu in Falju.
Brzjavli: Valjni mlin, Kranj.

Zahtevajte zastoj
in franko moj veliki, bogato ilustrovani katalog
s preko 800 slikami vseh vrst miklajst h, sre-
brnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne plat-
nine in srebrnine, glasbil jeklenega in usnja-
tega blaga, kadinskih priprav itd. po izvirnih
3705 30 tvorniških cenah.
Nikljasta ura remonto-
arka K 3-10
Sistem Roskopf pat . . . 4-
Švicarska izvirna Ros-
kopf pat 5-
Regist. Adler Ros-
kopf nikljasta remon-
toarka na 3 dro . . . 7-
Goldinasta remontoar-
ka s kolejem Luna' . . . 9-
in dvojnimi pokrovi . . . 9-
Srebrna ren ont s ko-
lejem Glona' odprto . . 8-40
Srebrna remontoarka
z dvojnimi okrovi . . 12-50
Srebrna oklopna veržica s obrokom
na vzmet, 15 gr teže . . . 2-60
Ruska tiska nikljasta remontoarka s kolejem
Luna' K 1-50, ura s kukavico K 8-50, budil-
nica K 2-90, kuhinjska ura K 3-10. Schwarz-
waldska ura K 2-50.
Za vsako uro 3 leta plamenega jamstva.
Zamena dovoljena ali denar nazaj.
Prva tvornica za ure Ivan Konrad, a. kr.
dvorni dobavitelj, Most št. 697, Češko.

Rheumatizem, protin
neuralgije in ozeblina
so pogosto vzrok neznosnim boleči-
nam. Za njih pomirjenje in ublažitev,
za opipljivitev opeklin in obnovitev
premičnosti členkov in odstranitev
gnojenja presenetljivo učinkuje

Contrheuman
Besedna znanika za
mentosaliciliziran
kostonjev izvleček
za vdrgnenje, masiranje ali v obklad-
kih. Lonček 1 krono.
Denar naj se pošlje naprej, nakar
pošljemo franco: 5450-9
za K 15 1 lonček
za 5 5 lončkov
za 9 10
Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dv. dobav, Praga III, št. 293.
Poslajte na ime izdelka in izdelovalca.
Zaloga po lekarnah

Naprodaj ima **Fran Kollmann v**
Ljubljani. 3989-7

A simple line drawing of a bicycle, showing the frame, wheels, handlebars, seat, and pedals. The bicycle is oriented horizontally, facing right.

**tvornica koles, Opočno št. 80, ob drz.
železnici Česko. 422—2**

Najbolji češki nakupni vir.

Ceno posteljno perja: 1 kg sivega, puljevega 2 K, boljšega 3 K 40 h; polbelega 4 K 80 h; belcga 5 K; belega, puhačevega 5 K 10 h; 1 kg belefinega, snežno-belo 8 K; 1 kg puhačevega 10 K; najmanj vzame 5 kg,

Postelje
podrega, belega ali
a, 180 cm dolga,
koma, vsak 80 cm.
en z novim, sivim
posteljnim perjem
puh 24 K; same
4 K, 16 K; zglat-
Razpošiljanje po
franko. Dovoljeno
ti franko. Za ne-
9-2

S. Benisch, Deschowitz, št. 767, Sunava
na Češkem. Cenovnik zastoj in franko

**Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljnate barve
v posodicah po $\frac{1}{2}$, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.**

Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Šaki
pristni angleški za vozove,
za pohišstva in za pode.
Steklarski klej
(kit) priznane in strokovno
preizkušeno najboljši.

Karbolinej prve vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe

Čopiči 219—6
domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt
priporoča

Adolf Hauptmann
v Ljubljani.

**Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike!**

najboljše čistoilo za čevlje in usnje à 24 vin.
v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

„Ottoman“ papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

255—8

priporočai:

milo v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov
nadajlje vse druge vrste mila, kristalne sode, stearinske sveče zamki „Elektra“ in „Solace“,
teatlet-o mila ter vse druge pralne snovi.

Čast in ponos vsake gospodinjje zahteva, da rabi odsej le Ciril Metod. milo z gorenjo znamko.

ZELO TRPEZNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit-

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ VOCHLABRÜCK DUNAJ BUDIMPEŠTA NYERGES-ÚJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele
V. JANACH in DRUG, Trst.
 Vprašanja na založnika **Teodorja Korna**, krovia in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo
 strelovodi, kleparska in krovska dela iz različnega blaga. 1844 15

Deželni vinski semenj

v Zagrebu na Hrvaškem

priredi

13., 14. in 15. februarja 1909

Hrv. slav. gospodarsko društvo v Zagrebu

v trgovsko-obrtnem muzeju.

Ker se bo na tem izredno dobro obiskanem vinskem semnju lahko dobil pregled najizbranejših vin iz vseh vinorodnih delov Hrvaške ter požeške županije iz Slavonije, se priporoča semenj vsem vinskim trgovcem, gostilničarjem in konsumentom, posebno onim, ki si žele cenih vin **avstrijskega značaja boljše kakovosti.**

Posetnikom semnja bo izkazoval odbor vso poštrenost.

Za potrebna navodila ali eventualno predznanbo za stanovanje naj se vsakdo obrne na naslov:

Hrv. slav. gospodarsko društvo
V Zagrebu (Hrvatsko).

451—2

Na revmatizmu in na protinu
trpečim rad
brezplačno pi-
smeno sporočim, kako sem popolnoma
ozdravel od svojega trdovratnega muke-
polnega trpijenja. 2307/16

Karel Bader, Monakovo,
Kurfürstenstrasse 40a.

4386 70

Nedosežno

+ Najnovejša ume- +
riška Iznajdba +

Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. Patent. K 4-60.
Čez 2 miliona kosov prodanih v kratkem času.

Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. K 2 60.

Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
znamke) na pošlje diskretno in poštine
prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja

+ R. AUER, tvornice za gu- +
masto blago. — +

Dunaj IX 2, Nussdorferstr. 3-0.

St. 40922. 460 2

Ustanove za uboge.

Pri mestnem magistratu so izpraznjene sledeče ustanove:

1. **grof Lambergova ustanova** po 28 h na dan, do katere imajo pravico v Ljubljani bivajoči ubogi, ki so lepega vedenja.
2. **Jan Jak. Schillingova** v znesku 84 K na leto, do katere imajo pravico uboge vdove ljubljanskih meščanov in
3. **Marije Pavškove ustanova** letnih 40 K, do katere imajo pravico v Ljubljani rojene uboge sirote do dopolnjenega 15 leta.

Prošnje za podelitev ene ali druge teh ustanov je vlagati

do 20. februarja letos

pri magistrat. vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 23. januarja 1909

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana
Kolezijske ulice 16
1279 se priporoča za 43
nasaditev vrtov, parkov in
balkonov. — Velika izbira
cvetočih in listnatih rastlin,
vrtnic, prezimujočih cvetlic
(perene), krasna cvetlična
grmovja, konifere, cvetlice
za okna in balkone.
Izvršuje šopke, vence in
bukete za razne prilike.
Belo umetniško okusne in pe
solidnih cenah.
Trgovina s cvetličarni Ltd
Naročila na deželo hitro in vestno

Spedijska in komisijska družba

BALKAN

d. z. o. j. v Trstu, Riva Grumula 14

Telef. 21-60.

Žiro-račun pri Jadranski banki v Trstu.

Brzójavi: Balkansped.

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje nanje predurjeme pod najpovoljnejšimi pogoji, daja carinska posojila in ocarinjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na račun svojih odjemalcev najkulantneje.

Prekrbuje vsakovrstne pošiljkatve na vse kraje hitro in točno, obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila takoj in brezplačno.

Aspiranti za enoletno prostovoljno službo.

V svrhu polaganja u posobljajočega izpita (Intelligenzprüfung) za aspirante enoletnih prostovoljcev deli vspešen primerga pouk

„I. zagrebaški vojni pripravnici zaved“

škola 1. internat, Zagreb, Kukovičeva ulica br. 13.

Zavod je dosegel doslej še vedno izvanredno dober vseh na izpiti.

Prihodnji učni tečaj se začne 1. marca 1909; natančnejša pojasnila daje in prijave za obisk tečaja sprejema upravitelj zavoda.

Wilim Jelencić, upokojeni četnik. 394-3

Telefon št. 155.

Telefon št. 155.

Prvi, najstarejši slovenski zavod za plakatiranje in snaženje stanovanj

286-8

priporoča z velespoštovanjem

Peter Matelič, Ljubljana, Škofje ulice 14.

Julija Štor

Prešernovih ulicah št. 5

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in prišitih galaterskih gorakih čevljev.

Elegantna in 2095 35

jako skrhna izvršitev po vseh cenah.

Slovenci, pozor! pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobkih vencev

344-5

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

A. Kunst

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izbero.

Vsakič naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce vpo-

slati. 5

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec z

zlatino in srebrnino.

Stari trg 26.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

z uporabo svoj priporočeno izvršeno **Portland-cement** v vedno enakomerni vse od svetovnega društva inženirjev in arhitektov določena pred-
pisna glede tlakova in odporne trdnosti **zaleš nadkritičnejši dobroti** kakor
tudi svoje primarno izvršeno **zaleš**.

Priporočila in sprave

vseh vrst gradov in najvišjih vrst su na razpisno

Centralni urad:

2887 24

Dunaj, I., Maximilianova ulica 9.

Kdor Kdor

je bolan na želodcu, črelih, nima teka, in nagiblje k hujšanju, naj rabi že več let preizkušeno **želodčno sol** lekarnarja **Schaumanna v Stockerau** za uravnavo in vzdržanje dobre prebave rabi **Schaumannove**

pastilje želodčne soli bo neprimerljajči uspeh zapazil v dobrem počutju. 126-2

odstrani takoj preobilo želodčno kislino in pospešuje prebavo. Škatlica stane K 150

Želodčna sol Pastilje želodčne soli

prilpavne in prijetne, so natančno odmerjene in učinkujejo kakor želodčna sol. Omarica s 3 fiolami po 10 pastilj želodčne soli K 150 — Po pošti pošilja najmanj 2 škatljici po povzetju

lekarnar **SCHAUMANN v Stockerau**. Dobiva se v vseh lekarnah.

St. 13308/08.

443-2

Razglas.

Upravni svet zavarovalnice „Der Anker“ na Dunaju je v svoji seji dne 30. marca 1908 sklenil v proslavo šestdesetletnega vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. **podeliti**

za do to enemu otroku iz Kranjskega, ki je bil rojen dne 2. decembra 1908,

eno brezplačno, 20 let tekočo plico za 1000 K.

Pravico do te police ima v prvi vrsti otrok takih staršev, ki so bili pri „Ankerju“ že zavarovani, pa so morali zavarovanje zaradi neugodnih razmer opustiti.

S krstnim listom in eventualno drugimi dokazili opremljene prošnje je vložiti

do 15. februarja 1909.

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 20. januarja 1909.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 350-4

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modrool na vzmeti, zimnati modrool, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

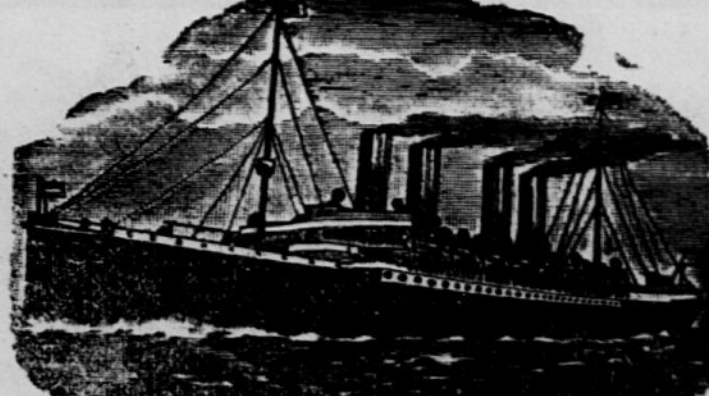
Najsolidnejše blaga.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja same 5-6 dni.

Natančno, sanesljiv poduk in voljavne vozne listke na parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških zele-
nic dobite v Ljubljani, na Dunaju in pri

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti obdeznani gostilni „pri Starem Višlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in sobota. —

Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizono, Utah, Womng, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez celaven. Odhod na toj
progi iz Bremna enkrat mesečno. 3270-24

To se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta
kakor: Braziljo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

Telefon št. 185

Ustanovljena leta 1882.

Poslovne hranilnice račun št. 828-405

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa K 59,197.246-20
upravnega premoženja K 12,888.795-43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike. 43-3

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim
prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 K 12,434.933-24
Posejaje na zemljišču po 5 1/2 %, z 1 1/2 % na amortizacijo ali
pa po 5 1/2 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posoji. sprejema tudi vsak drugi našt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

Glavanoplatiranje z električno silo.

galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicins-
skih instrumentov in vseh potreb-
ščin za bolnike.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfve ulice št. 5

priporoča svojo bogato zalogo

najmodernejših, najfinerših

kožuhovin,

klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto

spadajoča popravila proti naj-
nižji ceni. Kupuje tudi vsako-
vrstne kože divjačine in jih
najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Izdelovatelj vozov Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorske ulice 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in do rabljenih
VOZOV.

Razpis službe.
Pri podpisnem županstvu se sprejme v službo
občinski redar
s letnimi dohodki 1000 K in prostim stanovanjem.
Prednost se daje mladim prosilcem, ki so bili vojaki in so zmožni slo-
venščine, po možnosti tudi nemščine v besedi in pisavi.
Prošnje naj se vložijo najkasneje do
20. februarja 1909
pri podpisnem županstvu.
Županstvo na Bledu
dne 23. januarja 1909.
Fran Rus l. r. župan.

Varst. znamka: Eldro.
Liminent. Capsici comp.
nadomestilo za 3623-21
Pain-Expeller s sidrom
primano izborno, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;
po 80 h. K 1.40 in K 2.- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega sploš-
priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo iz originalne ste-
klenice v škatljicah s našo varstveno znamko „eldro“ potem je
vsako prepričan da je dobil orig. izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Blizina c. 5 nova.
Razp. 1.40 vsak dan

Liebigov mesni izvleček
izboljša juhe, omake, zelenjavo i. t. d.
OXO-buljon
rekoča, takoj pitna.
1 1/2 do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

Ustanovljeno leta 1842.
Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža
Brata EBERL
Ljubljana 343-4
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.
Prodajalnica: * Delavnica:
Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice šte. 6.
nasproti hotela „Union“.
Ustanovljeno leta 1842.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 1
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, evropskih in čeških
strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke trecove in puške Beech & Krup-
povimi ovmi za brezdimni smodnik.
Priporočam tudi
veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo
Osnovniki na zahtevanje, sestoj in poština prosto.

Ant. Presker
krojač.
Ljubljana, Sv. Petra c. 16
priporoča
svoje velike zaloge gotovih oblik
za gospode in dečke, joje in
plaščev za gospo, neprometljivih
havelokov itd. itd.
Oblike po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

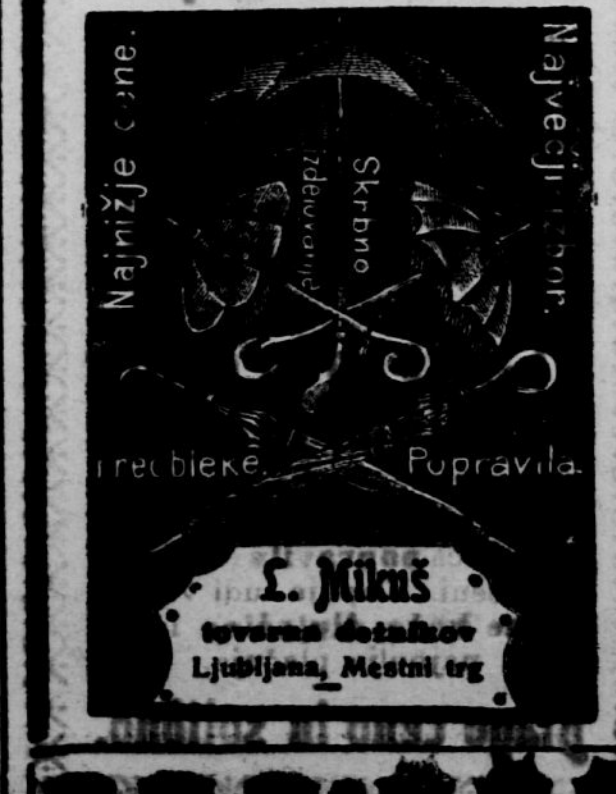
G. CADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polet. Ortovejova manufakturno trgovina
priporoča
klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerno
Posrežem točno

Usak dan sveže
pustne krofe
priporoča
J. Zalaznik
Stari trg šte. 21.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 1
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, evropskih in čeških
strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.
Posebno priporočam lahke trecove in puške Beech & Krup-
povimi ovmi za brezdimni smodnik.
Priporočam tudi
veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo
Osnovniki na zahtevanje, sestoj in poština prosto.

S. Mikuš
tovarna dotlačkov
Ljubljana, Mestni trg
Največji izbor
Najnižje cene.
Popravila.

Cherryjevo centifolijsko mazilo
najugotovljivejšo domačo sredstvo za otokline, rane, razpoke
vseh vrst itd.
Dobiva se pri A. Thiermy, lekarna pri Angolu varha v Pragi pri Boguški
Stitni, 2 lončja K 1.00. Cherryjev balzam za otokline, splavne znan, 12
steklenic K 5.-. Zaloga po skoro vsaki lekarni, na debelo pri medicinskih drogerijah.

Najkrajša in naicenejša pot
V AMERIKO
s modernimi velikimi brizoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je pruga
Red Star Line
Rdeča zvezda *
Na naših parnikih Finland, Kronland,
Vaderland, Iseland in Samland ki ohrab-
juje vsak teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpenom in New Yorkom je snalnost, iz-
borna hrana, vslednja postrežba in spalnice po
govoru urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja
soknja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek
večerni.
Naši parniki vožnje tudi na mesec po več-
krat čez Kanado v Severno Ameriko in je to
vožnja izdatne cenoja kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26
od južnega kolodvora na levo pred zbirno gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Najbolj varno n. ložen denar
je v slovenski
Mestni hranilnici ljubljanski
156-4
Stanje hranilnih vlog
nad 34 milijonov K
Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron.
Za varnost denarja jamči in je porok poleg
zervnega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Z to vlagajo v to hranilnico
sodišča denar maloletnih otrok in varovan-
cev ter zopnišča cerkveni denar.
Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od
8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje
po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.
Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot
gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz
svoje in ga vlagatelj ne zaračuna.
Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hraniln.
Posoja se na zemljišča po 4 1/2 % na leto. Z obrestmi vred pa
plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to
odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se
ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 % izposo-
jenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more
svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.
Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.
Hranilnica se nahaja v lastni palači
v Prešernovih, prej Slonovih ulicah 3,
nasproti frančiškanskemu kloštru.

Čestitajmo opozarjamo na inerat o Thymomel Scillae, prizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki

Ugodni uspehi, ki so se s porabo pranskega domačega mazila vedno dosegali, so mu zagotovili stalno mesto med domačimi in tujimi zdravili. Tolažeče, hladilne in antiseptične svojstvo pripisujejo pri vseh vrstah ranjenj, kar ima večkrat presenetljive uspehe in je pridobilo izdelovalcu B. Fragnerju, lekarnarju in c. in kr. dvornemu dobavitelju v Pragi najboljši glas po vsem svetu. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnicah. — Glej inerat.

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolecine olajšujoče in odvrčajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richterjeve lekarnice v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s „sidrom“ nadomestilo za Pain-Exceller s „sidrom“ prvo mesto. Cena je nizka: 80 h. K 140 in K 2.— steklenica. Vsaka steklenica se rahlo v elegantni skatli in jo je spoznati po znanem sidru

„TRANSYLVANIA“
4 00 SEC. 11
Generalno zastopstvo za Avstrijo pri gr. Barenfeld & Wedekind, Dunaj IX 3, Schwarzenbergstrasse 18.

„Menthogom“
mentholovi gumasti srđenci jačijo glasilke, varujejo pred prehlado, povzročajo jasen, čist zrak, razkrajajo sluz.
Cena skatlic K 1.20.
Dobivati se do lekarnah.
Zaloga in razpošiljanje: 4367—5
Nadvojvode Karla lekarnica
Dunaj II 8. Erzherzog Karlplatz 14.

Kalodont
neobhodno potrebno zobna Cremē
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Naši dedje bi se čudili
če bi mogli videti, kako se je razvil zimski šport. Sankanje, bobsley in ski se negujejo in zimski športne zabave so postale prireditve odličnega občinstva. Seveda je zimski šport resnično zdrav, ampak samo ako se skrbno varujemo prehlade. Ta pa storimo prav lahko s tem, ako med vožnjo vselej kako sodensko mineralno pastilo (pristno Fayevo) razpustimo v ustih. Davno je že znano, da Fayeve pristne sodenice že dobljeno prehladitev hitro odstranijo. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.
Generalno zastopstvo za Avstro-Ogr.:
W. Th. Guntzert, Dunaj IV 1, Grosse Neugasse št. 17. 3

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobro znana antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica s navodom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levatiku, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnjilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznanite, kog je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Del. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani; Rasljava cesta št. 1
log novegrajenega Fran Joževine
hrib, mestni 20 5

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 30. januarja 1909

Žitna	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
Pšenica	za april 1909	743.5	-9.1	sl. vzhod.	oblačno
Pšenica	za oktober 1909	737.4	-11.7	sl. jug.	„
Rž	za april	731.8	-7.4	sl. sv. vzhod.	„
Koruzna	za maj				
Oves	za april				

Efektiv.
6 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo,
Vidna nad morjem 206, Srednji snežni slok 357

Proti kataru
sapnih organov, kašlju, nahu, hripavosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na
GISSHÜBLER
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana.
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči učinek, posebno pospešuje razsluzenje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo. 202—1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih ščecernah, vinclih in delikatesnih trgovinah.

Telečje ali goveje meso
vsak dan svežega klanja, zadnji del od stegna, netto 9 funtov = 4½ kg K 3.60 dobavljajo v popolno zadovoljnost **Rubinstein & Comp., Podwolozyška št. 24 (Galicija)** 528

Vpokojen orožniški postajevodja želi vstopiti v kako primerno službo
kot pisec (slovenski ali nemški) ali kaj drugega. Vstop v 2—3 meseceih.
Naslov in druge podatke daje uprav. „Slov. Naroda.“ 391—6

Čevljiški pomočnik
se sprejme takoj v trajno delo.
Ivan Šober v Škofji Loki. 525—1

Izkušen ključavničar
oženjen, izkušen kurjač in strojnik, zmožen popravil strojev in kotlov ter kovaškega dela. želi sedanjo službo premeniti do 15. aprila.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 488

Iščemo spretnega inženirja
za potovanje in pisarno, večšega hrvaškega, slov. in nem. jezika. Prednost imajo oni, ki imajo izkušnje za gradnjo mlinov, žag in opekarnic. Nastop po mogočnosti čimpreje. 520—1
Ponudbe na
I. hrv. tovarnico strojeva Ijevona-nicu željeza d. Zagreb.

Zahvala.
Povodom nagle smrti našega nepozabljivega soproga, ozir. očeta, brata, svaka in strica, gospoda
Antona Vodopivca
c. kr. poštarja, občinskega odbornika, posestnika itd.
došlo nam je toliko tolažilnega sožalja, da nam ni mogoče vsem se zahvaliti. Zahvaljujemo se tedaj tem potom preč duhovščini, p. n. gg. uradnikom, slav. učiteljstvu, županstvu, gg. stanovskim tovarišem, ki so prihiteli iz okolice in oddaleč, da izkažejo zadnjo čast blagemu pokojniku, slav. narodnim društvom in „Notranjski posojilnici“ za častno spremstvo, pevskega društva in p. n. članom salonskega orkestra za prečesljive nagrobnice pred hišo in ob grobu, Čitalnici, Sokolu, g. uradnikom, poštarstvu, slav. zavar. družbi „Assicurazioni Generali“, gg. Ant. Ditrichu in Globotschniggu za darovane krasne vence ter ostalemu cenj. občinstvu od tu in iz okolice, ki je v tako častnem številu spremlilo draga pokojnika na njegovi zadnji poti. Vsem, ki so nas tolažili v teh britkih urah na ta ali oni način: stotera hvala! 529
Postojna, dne 29. januarja 1909
Žalujoča rodbina.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14—12
Del. glavnica K 3.000.000. Stritarjevo ulico št. 2. Rezervni fond K 300.000.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

Predstave ob delavnikih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Vsake sobote in srede nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne pariške tovarnice Pathé Frères.

Gospodična, izvežbana v gospodinjstvu, se želi pismeno seznaniti s kakim posestnikom, tudi vdovcem.
Pisma na: „Marija“ Domžale, poste restante. 489

Krojaški pomočnik
se sprejme takoj.
504—1 **Fr. Škrbec v Ložu.**

18 letni mladenič, inteligenten in prijeten zunanosti, ki je je prav dobro izvežban v računstvu in pisanju, išče primerno službo.
Ker pa ima silno veselje do učenja, zato bi najrajši vstopil v tako službo, kjer bi se še kaj naučil.
Naslov pove iz prijaznosti uprav. „Slov. Naroda.“ 496

Proda se takoj
v večjem trgu na Kranjskem tik sodojine in železnice
hiša
v kateri je nad 40 let obstoječa gostilna in mesnica z vsem gospodarskim poslopjem in poljem vred.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 526—1

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice za Loški potok, Drago, Travo in vso okolico
registrirane zadruge z neomejeno zavezo kateri se vrši
14. februarja ob 3. pop.
v gostilniških prostorih gosp. Jvana Lavriča v Čravniku št. 68.
Dnevni red:

1. Poročilo nadzorstva o izvršeni reviziji;
2. Odobritev račun. zaključka;
3. volitev načelstva;
4. volitev nadzorstva;
5. slučajnosti.
Ako bi občni zbor ne bil ob omenjenem času sklepčen, vrši se uro pozneje drugi, kateri sklepa veljavno, ne oziraje se na število zastopanih članov in deležev.
Načelstvo.

CHRISTOFLE
Jedilno in namizno orodje
Priznana najhote posrebrano.
NAJLEPŠE OBLIKE, Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE.
Edino nadomestilo za prave srebro.
Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensione, menaže itd. 4511 0
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I, OPERNRING 5 (HEINRICHSHOF).
Ilustrovani cenovnik zastoj. Po vseh mestih zastopniki-prodajalci. Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječega tvarišnega znamka in polno ime **CHRISTOFLE**

Kinematograf Pathé
prej „EDISON“
Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Nežesežna pomada za lase
ali lasna voda za doseg krepke rasti las in brade; v kratkem času presenetljiv uspeh. Cena K 2 in K 3 po povzetju pošilja gospa Käthe Menzel, Dunaj, VII. Mariahilfstr. 120, II. nadst. vrata št. 2—0.

Učenca
iz dobre hiše in nekoliko zmožnega nemškega jezika, 14—15 let starega, sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Leopold Zoré, trgovca na Javorniku, Gorenjsko. 457—8

Puške:
Lancaster od . . . K 26.—
Flobert 8.—
Pištole 2.—
Samokresi 5.—
naprej. Poprave ceno. Ilustrovani cenovnik franko. **F. Dušek, Opčno 76**
ob državni železnici, Česko. 3615—17

Gostilna
„pri pošti“ v Šitiji
se odda v najem.
Ponudbe naj se določijo na naslov „Julij pl. Wurzbach, Kriobach, Gradec“
do 1. aprila 1909.
C. kr. okr. sodišče v Šitiji, odd. 1.
dne 26. januarja 1909.

VABILO na redni občni zbor Posojilnice v Sodražici
registrirane zadruge z neom. zavezo ki se vrši
v nedeljo, 7. februarja t. l. ob 3. popoldne
v združnih prostorih.
Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računkega zaključka.
4. Prememba pravil.
5. Volitev članov načelstva. 505
6. Slučajnosti.
Ako bi po 3. uri občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu združnikov.
Načelstvo.

CHRISTOFLE
Jedilno in namizno orodje
Priznana najhote posrebrano.
NAJLEPŠE OBLIKE, Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE.
Edino nadomestilo za prave srebro.
Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensione, menaže itd. 4511 0
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I, OPERNRING 5 (HEINRICHSHOF).
Ilustrovani cenovnik zastoj. Po vseh mestih zastopniki-prodajalci. Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječega tvarišnega znamka in polno ime **CHRISTOFLE**

Cene prostorom:
I. prostor 60 vin., II. prostor 40 vin.: I. prostor otroci 40 vin., II. prostor otroci in vojakci do narednika 20 vin.
Vsaki četrti in soboto
od 3. do 6. ure predstave za učenje po znižani ceni. I. prostor 20 vin. II. prostor 10 vin. 498

Gospodična, izvežbana v gospodinjstvu, kmetijstvu, gostilni in trgovini, išče dobrovpeljano
gostilno na račun
v kakem mestu, okolici ali na deželi v bližini kolodvora ali farne cerkve.
Naslov „Gospodinja“ na upravništvo „Slov. Naroda“ 523 1

Česko posteljno perje najceneje!
5 kg novega, dobro puljenega K 9.60, boljsega K 12.—; 5 kg belega, mehkega kakor puh, puljenega K 18.—, boljsega K 24.—; 5 kg snežnobelega kakor puh mehkega K 30.—, boljsega K 36.—; 5 kg najfinejšega graščinskega puljenega K 48.—; 5 kg snežnobelega kakor puh mehkega, nepuljenega K 24.—, K 30.—, najboljsega K 36.—. Puh (beli kosmiči) silno izdatne polnitve pol kg K 3.60, 4.80, 5.40, 6.—.
Razpošiljanje franko po povzetju. Zamena proti povratni poštnine dovoljena.
D. Schnurmacher
razpošiljalna trgovina za posteljno perje.
Taus, 265, Česko. 257—2

V nedeljo, dne 31. januarja
bode
v hotelu „ILIRIJA“ KONCERT
I. tamburaškega društva iz Petrinje.
Začetek ob 8. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporoča
506—2 **M. Novak**, hotelirka.

VABILO na občni zbor hranilnice in posojilnice na Prevojah
ki se vrši
v nedeljo, 7. februarja t. l. ob 3. popoldne
v uradnih prostorih.
DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računkega zaključka.
3. Slučajnosti. **NAČELSTVO.**

Bolečine ublažiti
vnetje in onečiščenje kake ranitve morem preprečiti samo antiseptično delujočo obvezo.
Že 40 let se je izkazalo medilno vlažno maslo, tako imenovano praško domače maslo kot najboljšo sredstvo za obvezo. To obvezo rane, oiažuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.
Razpošilja se vsak dan.
1 pusica 70 v. Proti predplačilu 3 K 16 v po pošti se pošlje 4 pusice, proti predplačilu 7 K 10 pusice poštnine preto na vsako postajo avstro-ogrsko marniške.
Vsi deli embalaže imajo znakostno dopolneno varstveno znamko.
Glavna zaloga
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
a **Praga** 1477 7
Malá strana, ogor Nerudove ulice 203
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14—12
Del. glavnica K 3.000.000. Stritarjevo ulico št. 2. Rezervni fond K 300.000.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4½%
Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Brivci:

Paškal Domianović
brivec,
Dunajska cesta št. 6.

Stanko Kelšin

brivec
Kopitarjeve ulice št. 1.

Julij Sikutrič

brivec in lasničar
Marije Terezije cesta št. 11.

S. Strmoli

brivec in lasničar.
Zaloga lasnih mrežic,
Pod Trančo št. 1.

Čevljarji:

Fran Medic

čevljarski mojster, trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke, Sv. Petra cesta št. 2.

Ivan Zamljen

čevljarski mojster,
Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:

Josipina Herisch

zaloga čevljev češke tovarne,
Židovske ulice št. 7.

Drožarji:

Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
Ljubljana.

Makso Zaloker

prva izdelovalnica žitnih drožij,
Kladenske ulice 17. Rečne ulice št. 5.

Gostilne, restavracije:

Češka

budejeviška pivnica

Sv. Petra cesta št. 26.

Plzenski sanatorij pri Roži
priporoča plzenski „Prazdroj“ v steklenicah. Izvirna napolnitev.

Ivan Zupancič

gostilničar,
Martinova cesta št. 15.

Galanterijsko blago:

J. Frisch

trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-galanterijskega blaga,
Marijin trg št. 3.

Fr. Iglič

trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
Mestni trg.

Vaso Petričič

trgovina s galanterijskim blagom
Mestni trg št. 21.

J. Praznik

trgovina s papirjem,
Stari trg št. 24.

A. Skulj

trgovina s papirjem,
Poljanska cesta št. 12.

Kleparji:

Ivan Remžgar

klepar,
Florijanske ulice št. 15.

Knjigarne:

Narodna knjigarna

Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica

Katol. tiskovnega društva
Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Konfekcije:

A. Lukič

trgovina s konfekcijskim blagom,
Pred Škofijo.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čizmar

lekarna „pri Zlatem orlu“,
Jurčičev trg.

Lekarna Leustek

„pri Mariji pomagaj“,
Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana

Mestni trg (poleg rotovža).

Mizarji:

Simon Praprotnik

stavbno mizarstvo, izdelovanje omar za led, obrat s stroji, Jenkove ulice št. 7.

Alojzij Trink

mizarški mojster
Linhartove ulice št. 8.

Ignacij Vehar

mizarški mojster,
Gradaške ulice št. 12.

Manufakturno blago:

Janko Češnik

„pri Češniku“
trgovina s manufakturnim blagom
Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc

modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman

trgovina s suknemim blagom,
Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar

manufakturna trgovina
Mestni trg št. 7.

Manufakturna trgovina
„pri Cirilu in Metodu“
(lastnik Ivan Miklavc)
Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne

trgovina s manufakturnim blagom
na debelo in drobno,
Mestni trg št. 10.

Franč Ksav. Souvan

manufakturna trgovina na debelo,
Francovo nabrežje.

Franč Ksav. Souvan

manufakturni trgovini na drobno,
Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Feliks Urbanc

manufakturna trgovina na debelo in
na drobno
Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc

trgovina s manufakturnim blagom
Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc

zaloga na debelo s pleteninami, modnim in
drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Pavel Magdič

modna trgovina, narodne vezenine,
Prešernove ulice št. 7.

Matej Orehek

trgovina s mešanim blagom,
zaloga modernih oblik,
Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek

modna trgovina,
Jurčičev trg.

E. Skušek

modna trgovina za gospode,
Mestni trg št. 19.

A. Šinković dediči

modna trgovina,
Mestni trg št. 19.

Katinka Widmayer

trgovina s vsakovrstnim blagom za otroke
dame in gospode, „pri Solcu“ za vodo.

„Pri Žargi“
nizki cen! Sv. Petra
cesta št. 2.
velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin
za kraj čr in šivilje.

Franč Zorec

trgovina s mešanim blagom manufakturno in
potrebščinami za šivilje.
Martinova cesta št. 23.

Franč Zorec

trgovina s mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta št. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc

domači izdelek rjuh in vajšenc od pripro-
stega do najfinejšega, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc

domači izdelek srajc, korsetov, spalnih
srajc in kril, Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc

srajce za gospode, spalne srajce,
spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta št. 8.

Peki:

Avgust Jenko

pekovski mojster,
Marije Terezije cesta št. 7.

Perilo:

Marija Alešovec

perilo za gospode in dame, opreme,
učilišče za šivanje perila,
Elizabetna cesta št. 6.

Platno:

Anton Šarc

platno za rjuhe in za telesno perilo,
Sv. Petra cesta št. 8.

Anton Šarc

prti, prtiči, brisalke, namizne oprave
za kavo, robce itd., Sv. Petra cesta št. 8.

Posojilnice:

Kmetška posojilnica

ljubljanke okolice, sprejema hranilne vloge
in daje posojila, Dunajska cesta št. 17.

Pralnica, svetlolikal.:

Anton Šarc

parna pralnica s električnim obratom,
Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc

svetlolikalnica ovratnikov in manšet,
Kolodvorske ulice št. 8.

Anton Šarc

pranje in likanje bluz, zastorov in
finega perila, Kolodvorske ulice št. 8.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof

slaščičarna,
Poljanska cesta št. 22.

Jakob Zalaznik

slaščičarna, kavarna in pekarija,
Stari trg št. 21.

Stavbniki:

Accetto Valentin

stavbna tvrdka,
Trnovski pristan št. 14.

Tehnična pisarna

Karol Holinsky

arhitekt in mestni stavbnik,
Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin

stavbnik
Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Berjak & Sober

špecerijska trgovina in žganje
Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar

trgovina s mešanim blagom,
Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger

trgovina s špecerijskim, delikatesnim
in mešanim blagom,
Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami,
Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič

trgovina s manufakturnim in špecerijskim
blagom,
Zaloška cesta št. 15.

Fr. Sark

trgovina s špecerijskim blagom, deželni
pridelki in moko
Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

Jos. Sekula

špecerijska trgovina, zaloga žime in morske
trave, Sv. Petra cesta št. 14.

A. Sušnik

trgovina špecerije, železnine in raznih
barv. — Zaloška cesta št. 21.

A. Šarabon

trgovina s špecerijskim blagom, žganjem in
deželni pridelki na drobno in debelo.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

glavna zaloga rudninske vode,
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

Novo urejena pražarna za kavo in mlin za
dišave z električnim obratom.
Zaloška cesta št. 1.

A. Šarabon

zaloga brinja in sliv za žganjekuho,
Zaloška cesta št. 1.

And. Verbič

trgovina s mešanim blagom,
Turjaški trg št. 1.

Tapetniki:

Anton Obreza

tapetnik in dekorater,
Selenburgove ulice št. 1.

Urarji in zlatarji:

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

H. Sutner

urar, trgovina s zlatnino in srebrnino,
Mestni trg št. 27.

Fr. P. Zajec

optik, urar, trgovina zlatnine, srebrnine,
gramofonov in plošč,
Stari trg št. 26.

Usnje:

Fran Mally

trgovina s usnjem
Resljeva cesta št. 2.

Josip Seunig

zaloga vsakovrstnega usnja in čevljarskih
potrebščin na debelo in drobno,
Prešernove ulice

Vezenine itd.:

Toni Jager

trgovina ročnih del
Židovske ulice št. 5.

F. Meršol

trgovina s drobnim in modnim blagom,
vezenine, ročna dela, predtiskarija.
Mestni trg št. 18.

Vrtnarji:

Anton Bajec

ovetlični saloa pod Trančo,
vrtarija Karlovska cesta št. 2.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar,
Kolizejske ulice št. 16.

Zastopstva:

Jos. Zidar

glavni zastopnik za Kranjsko hrvaške vele-
žganjarne za slivovko in tropinovec A. Her-
manna v Varaždinu, Dunajska cesta št. 31.

Jos. Zidar

različna zastopstva, komisijska trgovina z
žitom, trgovina z lanenimi tropinami na debelo,
Dunajska cesta št. 31.

Železninske trgovine:

Valentin Golob

trgovina s železnino in kuhinjskimi
predmeti, Mestni trg št. 10.

A. Sušnik

trgovina železnine, Roman in Portland ce-
menta, kuhinjske posode itd.,
Zaloška cesta št. 21.

Ključavničarji:

Jos. Rebek

ključavničarski mojster,
Francovo nabrežje št. 9.

Slikarji:

Brata Eberl

črkoslikarija, tovarna barv in lakov,
stavbna in pohištvena pleskarja,
Miklošičeve ulice št. 4.

Anton Petek

sobni slikar,
Poljanska nasip št. 52.

Filip Pristou

slikar specialno le za napise in grbe,
Prešernove ulice št. 50.

Razne tvrdke:

Ivan N. Adamič

prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
Sv. Petra cesta št. 33.

Matko Arko

trgovina s lesno, pletarsko in sitarsko robo,
zaloga otročjih vozličkov, žime in morske trave,
v Ljubljani, semeniščno poslopje.

Jakob Babnik

vodovodni instalater
Poljanska cesta št. 3.

Glavna zaloga za južne dežele
češke delniške pivovarne

v Čških Budejovicah

Sv. Petra nasip št. 27.

M. Franzl

mehanično pletenje na stroj,
Privoz št. 10.

Götzl ml. & Lebar

rezbarstvo, pozlatarstvo in izdelava modernih
okvirjev
Turjaški trg št. 1.

Brata Hlavka

izdelovatelj kirurških in otropedičnih
predmetov in bandaž, Prešernove ulice.

J. Janc

trgovina delikates in praške šunke,
Wolfova ulice št. 1.

G. F. Jurásek

uglaševalec glasovirjev,
Sv. Petra cesta št. 62 a.l.

Fran Kollmann

zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Ludovik Krema

fotograf,
Sv. Petra cesta št. 27.

Lavrenčič & Domicelj

n.s.l. Karel Meglič
žitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr.

parna opekarna
Resljeva cesta št. 2.

Peter Matelič

plakater in snažilec stanovanj
z Vacuum-Cleaner,
Škofjske ulice št. 14.

M. Pakič

prvi kranjski lesni, kosariški in rešetarski
obrt. — Sanke.
Pogačarjev trg.

Puh Josip

Gospodična
izurjena v trgovini mešane stroke in
v šivanju, se sprejme takoj. 511-1
Ponudbe na upravništvu „Slov.
Naroda“ pod „št. 15“.

Svobodna Misel
III. letnik. Znatno povečana izdaja.
Stane K 3— za celo leto. — Naslov:
Praga-Vinogradi Češko.
262—3

Proda se
dvonadstropna hiša
na Marije Terezije cesti pod zelo
ugodnimi pogoji. Priljubljeni prostori so
jako ugodni za gostilniško obrt z
zračnimi kletmi, vrtom in salonom.
Več pove **Alojzij Accetto, Tr-**
novski pristan št. 14 470—2

2 lepo
meblirani sobi
s posebnim vhodom in v bližini
sodniške palače ter event. s hrano
zjutraj in opoldne ter postrežbo, išče
mlad gospod.
Ponudbe pod „Samec“ na uprav.
„Slov. Naroda“ 42—4

Prodaja trgovine!
Dobro idoča trgovina s konfek-
cijo in vsakovrstnim drugim blagom
v zelo prometni ulici v Ljubljani
se proda takoj
radi smrti prejšnje lastnice z vso
zalogo. Potrebni kapital 20—24 000 K.
Ponudbe brez posredovalcev na
uprav. „Slov. Naroda“ pod „Izvrstno
idoča trgovina“ 417—4

Uradna dovoljena, že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 492
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor privatno, trgovinsko in gostilniško
osobe za Ljubljano in zunan.
Potrebna tukaj
Vesna in kolikor možno hitro
postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.
Prosi se za natančni naslov.

Prilika za nakup!
Prekrasna
žepna ura
z verižico
samo K 3.50.
30.000 komadov nakup-
ljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno
(ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na
sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim
okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo
pozlačeno ali posrebreno verižico, natančno
idočo za samo K 14.50. — Dalje po-
nujam pristno pozlačeno 36 urno remonto-
arko na sidro, veleprima švic ura s pozlač.
verižico za 5 K. — 3letno pisarno jamstvo
za vsako uro. Po povzetju razpošilja
S. KOHANE, izvoz ur Krašev št. 358.
Nebroj zahvalnih pisem in nešteto ponarob
Za neugajoče denar nazaj. 495

Za šport
in promet.
Zaloga koles
Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.
Izposojevanje koles
prejem koles za emajliranje,
poniklanje ter popravila
solidno in ceno. 360—6

Karel Camernik
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Zelo okusen
celomastni
(na pol emodelski) in
polumastni sir
ima 300—5
po najnižjih cenah na prodaj
parna mlekarina v Medvodah.

Izdelane postelje
iz rdečega postelnega inleta.
Prav dobro napolneno!
Pernica ali blazina, 180 cm
dolga, 116 cm široka K 10—
K 12—, K 14—, K 16—, K 18—
K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 3—, K 3.50 in K 4—, 90 cm dolg,
70 cm širok K 4.50 in K 5—. Izdelujemo
tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni mo-
droci iz dlake za 1 posteljo K 27—, boljše
K 33—. Pošilja se poštno prosto po po-
vzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame proti povratni poštni stroški.
Benedikt Sachsel, Lob s 913.
65 pri Pliznju na Češkem. 3

Triumph—štedilna ognjišča
za gospodinj-
stva, okono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Ze 30
let so najboljše
priznane. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
prejšejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: štedilna ognjišča
za hotela, restavracije, kavarno
dr. Geniki in proračuni na raspolago.
Najvišja katalog franko proti doplačilu
namiki 2241 32
Fabrika za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Vratislav 15, Bozovicova ulica 15

Superfosfati
rudninski in živalski, najbolj
preizkušena, najzanesljivejša in
najcenejša fosforokislina gnojila
za vse 127—5
vrste zemlje.
Vsečina strogo zadržana.
Jamčeno najhitrejši učinek,
najvišji donos!
Neutrpijivo za spomladajo setev.
Dalje amonijakove, kalijeve
in solitarjeve superfosfate
dobavljajo vse
tvornice umetnih gnojil, trgovci,
kmetijske zadruge in društva.
Pisarna Praga, Příkopy 17.

Stock
Cognac
Medicinal
Prisni vinski destilat
v uradno plombiranih
steklenicah.
Camis & Stock
Barkovlje.
Edina parna žgálnica
konjaka pod državno
kontrollo. 3819 15

Kašelj
nastopa pri ljudeh vseh starosti.
Mučne krčevne napade, ki otroke
slabe, odrasle pa motijo v poklicu,
pomiri in ublaži raba 2
Zhimomel Scillae.
Kš Prosim, vprašajte zdravnika. Za
steklenico 2.20 K, po pošti frako, če se
pošlje denar naprej 2.90 K 3 stekl, če se
pošlje denar naprej 7 K 10 steklenic, če se
pošlje denar naprej 20 K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
8539 c. in kr. dvorni dobavitelj. 18
Praga III., št. 203.
Dobiva se po skoro vseh lekarnah.
Pazite na ime
izdelka, izde-
valca in var-
stveno znamko.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
Ljubljana
Stari trg št. 9
velika zaloga
čevljev
domačega in tujega izdelka.
Trpežno blago. — Cene solidne.
Točna postrežba.

August Agnola
Ljubljana
Dunajska
cesta 13.
Izborna
zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk,
najnovejše
vrste
po nizkih
cenah.

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke
ter zastorov, barvarja in
likanje sukna
na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tudi po Knepu, uetne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dlšave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumu in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in soli za kopal.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, so iter, eocjan, kolmože,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna
zelišča (rože), cvetje, korenine, seme-
na, skorje itd. itd.

Trgovski pomočnik
mlad, več mešane stroke, posebno
dobro izurjen manufakturist, želi pre-
meniti službo takoj ali nekoliko
pozneje. 513—2
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.
Veliko zalogo
gramofonov in plošč
tudi s slovenskimi komad
plošče
od
K 1.80
naprej
pri-
poroča
FR. P. ZAJEC, urar
347 Ljubljana, Stari trg 26. 8

Prodase takoj
pod jako ugodnimi pogoji
1 decimalna tehtnica
1200 kg, cimentirana,
1 lesen skladiščni voziček
za prevažanje vreč („rudl“ in
1 mreža za čiščenje filzola.
Vse je že sicer rabljeno, toda jako
dobro ohranjeno. 464—2
Natančni naslov pove iz prijaz-
nosti upravništvu „Slov. Naroda“.

čisti samo
GLOBUS
čistilnim ekstraktom
Globus
Najboljše čistilo
na svetu
Čisti boljše 01.06.11.3
nego vsako drugo kovina se čistilo.
Na svetovni razstavi v St. Louisu leta 1907
„Grand Prix“.

V hotelu pri Maliču
se oddajo v najem
društvene dvorane
sobe za pisarne
in za
obrtiške delavnice
event tudi krasno velike
stanovanje
na vogalu v II. nadstr., obstoječe
8 sob, najlepša in najprometnejša
lega mesta. 459—2

Iščemo
nevest
ki si nameravajo napraviti **opremo**; istotako
lako kupijo vse blago za gospodinjstvo naj-
ceneje v tkalnici
Bratje KREJCAR
Dobruška št. 9137 (Češko).
Prepričajte se in naročite še danes po
znižani ceni: 6 kosov rjuh la 150/200 cm ve-
likosti, K 15— franko; 6 kosov rjuh la
150/200 cm velikosti K 16.50 franko; 1 kos
irske tkanine la 20 m dolgoti K 11— franko
Tucat batistovih žepnih robcev K 3— franko
30 metrov najfinjših ostankov popolnoma
brez napake, 3—8 metrov dolgoti K 24—
(Vzorci od ostankov se ne razpošiljajo.)
Vzorci od vsega platnenega in baževinastega
blaga gratis in franko. 268—3

Prve vrste reprezentativnega
zastopnika za Kranjsko
išče večje podjetje betonske gradbe.
Samo gospodje, pri industrijalnih, oblatv. itd. dokazano dobro
vedeni, naj svoje ponudbe dimprej pošljejo pod „W. F. 72935“ na
anončno ekspedicio M. Dukes Nachl. Dunaj, 1/L 502

Prodajalka
se sprejme za mešano trgovino na
deželi. Nastop takoj, plača po dogo-
voru. Želi se priprestit. 458—3
Ponudbe na prometno pisarno B.
Kamenšek v Ljubljani.
Išče se izvežban 2 463
občinski tajnik
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Učenko
staro 15—16 let, zmožno slovenskega
in nemškega jezika, išče za svojo
manufakturno trgovino 509—1
T. Ogrin, Novo mesto.

Karbid
franko a 28 K na postajo prejemnika.
JOS. ARKO
acetilenski in vodovodni instalater
v Ribnici. 51—1

Uradnik
išče takoj službe v odvetniški, no-
tarski ali kaki drugi pisarni. 515
Zmožen je strojepisja.
Ponudbe pod „uradnik“ na upravni-
štvu „Slov. Naroda“.

Stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo itd. se
odda za dva meseca, ali pa se
odda drugo enako stanovanje od
1. marca dalje.
Povpraša naj se Sodniške ulice
št. 4, dvorišče levo. 467—8

Službo
želi premeniti
gospod, zmožen knjigovodstva, ste-
nografije in strojepisja. 514—1
Blagohotne ponudbe pod „712“
na upravništvu „Slov. Naroda“.

Podmojstra
išče predilnica na Štajerskem za
stroje selfaktor in trostier. Znati mora
oba deželna jezika in imeti daljšo
prakso iz kake predilnice.
Ponudbe z navedbo starosti,
stanu in zahtevo plače na uprav.
„Slov. Naroda“ 445—3

Vabilo
na
redni občni zbor
Posojilnice
za sodni okraj velikolaški ter okolico
registrovane zadruge s neomej. zavezo
ki se vrši
v nedeljo, 14. februarja t. l.
ob polu 3. popoldne v združeni pisarni.

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva ter
odobrenje rač. zaključka za l. 1908
2. Sklep o porabi dobička.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil. 522
6. Slučajnosti.
K polnoštevilni udeležbi vabi
NAČELSTVO

Poslji **1 K**

vsak gumasti predmet. Diskretne pošiljate.

H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
Dunaj, L. Wipplingerstrasse 15-10. 836-48

Langen & Wolf, Dunaj X, Laxenburgerstrasse 53.

Specijalna tvornica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto“
v svezi 5718 16

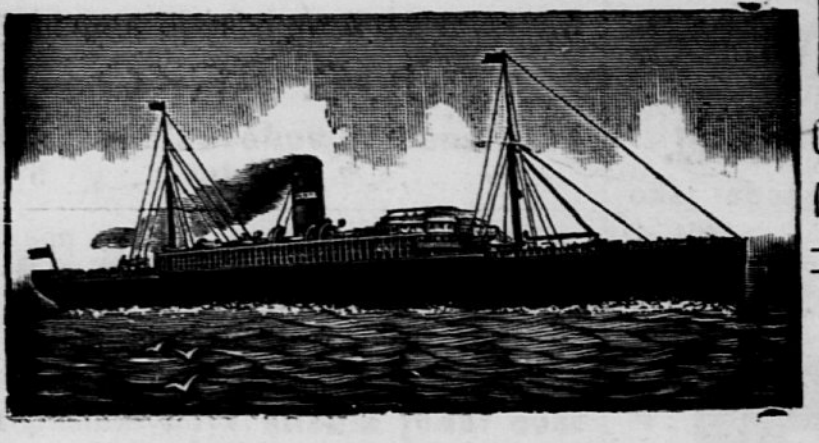
z napravo za sesalni plin
za kurjenje s rjavim premogom, fu-
žinskim ali plinovim koksom, kauma-
zitom ali ogljem.

Gospodarsko najbolj primerna
obratna moč novega časa!

Originalni motorji „Otto“ za svetilni plin,
benzin, bencol, petrolin, karbonol.

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.
Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno trdka
D. S. Fakin kot zastopnika za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

 E. Kristan
oblastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna
za 246-3

Ameriko
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štey. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Naznanilo.

V tekočem letu se bodo vršile pri

Obrtno oblastveni komisiji za pomočniške preizkušnje
na Kranjskem skušnje štirikrat, in sicer:

1. v ponedeljek, dne 8. marca, 3. v ponedeljek dne 20. septembra,
2. " " 7. junija, 4. " " 6. decembra.

Lastnoročno pisane, koleka proste prošnje za pripustitev k skušnji
je pravočasno, to je vsaj štiri tedne pred vsakim izpitom, poslati podpi-
sanemu načelniku.

Obrtno oblastvena komisija za pomočniške preizkušnje
v Ljubljani, dne 25. januarja 1909.

Načelnik: **Ivan Šubic**
ravnatelj c. kr. državne obrtne šole.

Gospodje in dame,
ki polagajo važnost na lepe lase in krasno brado, naj ne
pozabijo kar takoj rabiti moje obl. var.

Ella, pomado za rast las in brade

Učinkuje že po kratki rabi pri starih in mladih, gospodih
in damah enako hitro, pri gospodih, ako je še kaj kore-
nin hitro pošteno lepi lasje in brada. Prihaja se izgubi in
izpadanje las poneha že po kratki rabi, jako lajša to tudi
česanje, ker so lasje polni in radi stoje. Na razpolago je
za vsakogar premnogo izpričeval, ki dokazujejo dobroto
in neškodljivost moje pomade Ella. Naj torej ne zamudi
nič, napraviti en poskus, ker je to najbolj in najne-
škodljivejši izdelek. Dobiva se pri iznajditelji gospe

Ramili Mitzky Maribor, Štajersko,
Goethejeva cesta št. 2/h.

Naročila samo po povzetju ali ako se pošlje denar naprej. 480-1
Lonček stane 2 c., 3 lončki 5 K.

O. kr. avstrijske državne železnice.

Izveleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908 leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica,
d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Po-
drožico, Celovec, Praga.

7-07 utraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpoldno. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Praga.

11-38 predpoldno. Osebn. vlak v smeri:
Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel.,
Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak,
(čez Podrožico) Celovec, Praga.

1-05 popoldno. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldno. Osebn. vlak v smeri:
Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel.,
Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak,
(čez Podrožico) Celovec, Praga.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič,
Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico)
Celovec, Praga.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž.
žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolezdov:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldno. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sama
ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v sredini
evropskega časa.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

**Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov**
in navadne do najfinejše

žime
M. Pakič
v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip štey. 8.
Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo.
Cene zmernne. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Jos. Rojina
krojač prve vrste
Šelenburgove ulice št. 5
nasproti glavne pošte

konkurira z največjimi tvrd-
kami glede linega kroja
in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najf. angl.
in franc. specijalit. blaga.
Zavod za uniformiranje.

Svoji k svojim!

Ciril-Metodove drože

Te žitne drože, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pekarnic, trgovcem in
slav. občinstvu. Prodaja jih
v korist Ciril-Metodovi družbi
po nizkih cenah samo

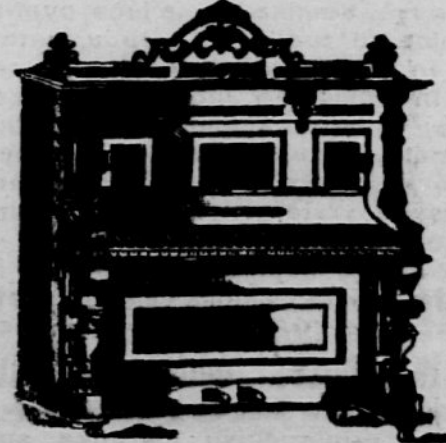
Maks Zaloker
v Ljubljani
v lastni hiši
Kladzalne ulice št. 17 in
Rečne ulice št. 5.
V korist
Ciril-Metodovi družbi!

Odlukovana

Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana

Bliserjeve ulice 5 Blizu Gradščica

Rudolf A. Warbinek

Ekspert v vse doželo.

Priporočam svoje prve vrste, za vsa
podnebja solidno narejene **planine,**
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne

**za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.**

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računljivo najceneje. 1706 1

Največja tvornica na Avstrijsko jugo.

„LE GRIFFON“ Cigaretni papir — cigaretno stročnice
Dobivajo se povsod. — Glavna zaloga:
Jac. Schnabl & Co., Dunaj, I. Predigerg. 5.

Lep, poln stas

dobe dame vsake starosti, ako rabijo mojo najnovejšo **creme** za prsi ali
prano vodo, ki se rabi samo na zunaj, edino zanesljivo učinkujoče sredstvo,
zajamčeno neškodljivo. Cena K 3.—, K 5.— in K 8.— Zraven spadajoče milo
60 h. — **Lepotilni creme „lilija“** pravi vsem nečistostim kože, daje koži
mladostno svežost do visoke starosti. Lonček stane K 1.— in K 2.— zraven
spadajoče milo 60 h. Puder škata K 1.— Po povzetju pošilja ga **Käthe Menzel,**
Dunaj VII, Mariaböserstrasse 120, II. nadst. vrata 32-0. 10 4

Tucat damasta za brisače, čisto platno 50 x 110 cm K 8.—. Fini ostanki
tkanin od 8-20 metrov po 50 h meter. 45 metrov brezhibnega posteljnega
blaga, oksforda, flanele, čifre K 17.—.

rjuhe brez švā

150 x 200 cm, zajamčeno platno, kos K 2 30 150 x 225 cm, zajamčeno platno,
kos K 2 70, ravno iste finonite 10 h dražje. — Razpošiljanje po povzetju.

Bertold Hochberg tkalnica, Kostelec Červený št. 15,
Kronoši, Češko

Najfinejši čaj

iz otoka Ceylon, v originalnih zavitkih, izdelanih na otoku,
torej ni mogoča kaka primes v Evropi in 512

pristine omake

importirane iz Kalifornije, in sicer: grozdne, marelične in
mešanega sadja in priznane najboljši rum priporoča trdka

FR. KHAM
trgovin s špecerijo, delikatesami in vinarna v Ljubljani.

Razpis.

V bolnici zdravstvenega okrožja **postojnskega** je popolniti mesto
ordinujučega

zdravnika-voditelja

z letno plačo K 1600.—

Prosilo za to mesto, ki zamorejo dokazati, da so doktorji vsega
zdravilstva ter da so kot taki že dalj časa praktično delovali na kaki bolnici
in se tam osobito v kirurgiji tako izvežbali, da so večši samostojno izvrševati
potrebne operacije, naj vložijo svoje s tozadevnimi dokazili, z rojstnim in
domovinskim listom opremljene prošnje

do 15. februarja t. l.

pri podpisnem zastopu.

Poleg navedenih zdravniških sposobnosti se zahteva tudi še znanje
slovenskega ali vsaj kakega slovanskega jezika in dokaz o avstrijskem
državljanstvu.

Zastop zdravstvenega okrožja postojnskega.
V Postojni, dne 25. januarja 1909

Frančišek Arko,
načelnik.

THE MUTUAL

zavarovalna družba za življenje v New Yorku

Ustanovljeno 1842. Docela vzajemno.

1. januarja 1908:

vseh aktiv K 2.438.814.691-95
zaloga jamščine v Avstriji 15.648.552-—

z besedami: petnajst milijonov 648 tisoč 552 kron.

Najmodernejši način zavarovanja! :-: Najdalekosežnejša jamstva!

Zahtevajte prospekte od agentur ali pa od 524

generalnega ravnateljstva za Avstrijo
na Dunaju, I. Kärntnering 2.

Izkaz trgovcev
po Ljubljani in drugih krajih na Kranjskem,
ki prodajajo milo Goriške tovarne mila **A. Gabršček**
v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani:

Berjak & Šober
Čušnovar A.
F. Jvar Ivana
Polak Josip
Hajek G.
J. reb Nežika
Jebačin Marija

Javornik F., Glince
Leskovic & Meden
Mehle Jak
Polak Josip
Planinšek Karel
Škerlj Viktor

Sušnik A.
Sarabon A.
Stacul Anton
Sark F.
Vodnik J., Šiška
Kotnik J., Šiška
Perdan I.

Gergelj Adolf
Sekular Jos.
Mencinger I.
Remic L.
Krivic J.
Verbič A.
Spreitzer M.

Po drugih krajih na Kranjskem:

Bergoč Iv., Klini pri St. Petru
Brinšek I., Trnovo
Dežman Val., Lesce
Dekleva I., Slavin pri St. Peteru
Domicelj A., Rakek
Dekleva Fr., Slavin
Domicelj A., Zagorje, St. Peter
Dolgan Jos., Sežana
Ditrich L., Postojna
Fü sager L., Radovljica
Fatur Iv., Rakek
Falečič J., Sežana
Kalan A., Trata
Kemperle Jernej, Kamnik
Kobi A., Breg-Borovnica
Kogoj Jernej, Postojna
Lozar Fr., Domžale
Lapajne Štef., Idrija
Mekinda Ivan, Rakek

Pogačnik A., Cerknica
Primožič A., Idrija
Puhar Iv., Logatec
Piki I., Postojna
Svetličič E., Logatec
Spil-r L., St. Peter n. K.
Tomšič Iv., Il. Bistrica
Trampuž L., Novo mesto
Vrtovšek Fr., Cerknica
Werli Karolina, Cerknica
Zadnek F., Senožeče
Zelen Ivan
Šumrada Janko, Stari trg
Križaj A., Orehek
Znidaršič M., Matenja vas
Kutin I., Postojna
Seidl M., Novo mesto
Klemenčič I., Kamnik
Kranjc I., Borovnica

MOTORNİ VOZOVİ! Zahtevajte prospekte od Douglas Robinson, Gradec, Nenthorgasse 55¹/₆. Delavnica za popravila.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOŃA GRENÓIOA NA SVETU!
Neutrpijiva v vsaki družini! Dobliva se v Ljubljani pri: J. Buzzo
liniju; Anton Staculu; slačičarni Jak. Zelaznika.

Žrebanje nepreklicno 3. aprila 1909 Loterija za ogrevalne sobe

1500 dobitkov v elektrini vrednosti K 55.000. 49-1
Prvi trije glavni dobitki kron 30.000, 5000, 1000,
se na zahtevanje dobitelja odštevi 10% in zakonitega dobitvenega davka impla-
tajo v gotovini. — Srečke po 1 K se dobivajo po vseh trafikah, loterijah,
menjalnicah in v loterijski pisarni I, Spiegelgasse šte. 15.

Kaj? ... Oče je dovolil,
saj so to „Jacobi“ antini-
kotinske cigaretné stročnice.
Pazite na ime „Jacobi“.

Priljetno presenečenje!
Vsak karton ima velezani-
mlvo čarovno karto.

3837 14

Klavirje prvovrstnih tvornic

posoja najceneje in
odaja proti ceniku z
rednim popustom ter
delna odplačila jedino
le narodna tvrđka. :-

Alfonz - -

- Breznik

adišče šte. 11 (blizu
nunske cerkve). :-

Kot strokovnjak in
učitelj Glasb. Matice
opozarjam na trpež-
nost in blagoslavnost
svojih instrumentov
ter priporočam zlasti
K. Keitzmannove
pianine, ki so ne-
prekosljivi. :-
Jamstvo 10 let! :-

858-97

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Velika zaloga in izdelovanje oblek
za gospode in dečke.

Stroga, solidna in strokovnjaška postrežba.

Milijoni

478

se porabijo vsako leto za kopeli in druge
zdravilne načine v nadi, da se s tem do-
seže zopet izgubljeno zdravje. Žal, da
premnogi teh bolnikov dožive bridke
izkušnje, čeprav se natančno drže pred-
pisov in se ne plaše nobenih stroškov.
Svetujemo zatorej vsakemu bolniku, zlasti
takim, ki jih muči **nervoznost, nevra-
stenija, revmatizem, boleznj v glavi
in križu, želodčne in črevesne nepri-
like, slabosti srca, ohromelosti in
oslabelosti vseh vrst**, da naj, mesto
da se pečajo z neuspešnimi poskusi, po-
skusijo ono radikalno sredstvo, ki ima pri-
znano zmožnost zgorajšnje boleznj zdra-
viti najuspešneje, in to je **electriciteta**.

O tem radi damo vsakemu bolniku
brezplačnega pojasnila, pošlje naj samo z doljnji kupon na našo ordi-
nacija, nakar mu takoj gratis in franco pošljemo svojo 64 strani
obsežno in s premnogimi ilustracijami opremljeno

brezplačno knjigo

„Razprava o moderni elektroterapiji“,
zastonj in poštne prosto

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Schwangasse 1
s/2 I. nadst.

Kupon za brezplačno knjigo. 30./I. 1909.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Schwangasse 1, s/2 I.,
Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni
elektroterapiji“ gratis in franco pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Sv. Petrac. 6.
Ceniki franko.

**Krasne
BLUZE**
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri. :-
Vsakovrstna krila, perilo
in otročje obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Ant. Bajec

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se
856- nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdelovanje šopkov, vencev i. t. d.
Okusno delo in zmerno ceno.

:: Zunanja naročila točno. ::

Svoji k svojim!

Velika zaloga
juvelov, zlatnine,
srebrnine in raz-
ličnih ur

Lastna delavnica
za popravila in nova dela.
Blago prve vrste.

Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Atelije „Viktor“

fotografski umetni zavod
Beethovenove ulice šte. 7.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Stona Zupanciča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana
za 3 K, vezana za 4 K. 474-2

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča
M. GELBHAUS 4877-64
inženir in zapriseženi patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

Od 25. decembra do 25. januarja

prodajam na svojih prostorih

v Šolskem drevoredu poleg jubilejnega mostu

Prima slanino

brez kože od prašičev iz lastnih pitališč

I. vrste kg kron 1'50
II. „ „ „ 1'30

Meso istih prašičev:

I. vrste kg kron 1'40
II. „ „ „ 1'20

Elia Predovič.

Pozor! Slovenske dame! Pozor!

Elegantne klobuke

za dame in za otroke

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trgovina ter salon za damske klobuke.
:: Filialka v Kranju, Glavni trg. ::

Česko (ne nemško)

budjeviško svetlo pivo
in
temni granat

prodaja

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

glavna zaloga za Kranjsko

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 28,

kjer smo ustanovili tudi

Česko budjeviško pivnico

kakor že pred več leti jako renomirano pivnico
v Zagrebu. 3071-8

Poštne hranilnice štev. 49.086.

Telefon štev. 135.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka rentnega davka.

22-5

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim
in galanterijskim blagom
na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: obleke itd. ::

3558

Anton Leutgeb,

363 rokavičar in bandažist. 5

Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.

Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glaz,
usnjatih in vojaških rokavic.

Izdelovatelj
kilnih pasov.

Vsa kirur-

gična dela.

Zunanja na-

ročila točno

Cene nizke.

Klobuke
cilindre in
čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

priporoča

IVAN SOKLIČ.

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

352-5

Pod trančo št. 22. Postaja elek. železnice.

Nizke cene, točna postrežba!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gg. trgovcem v mestu in na deželi in drugemu sl. občinstvu

FRAN CERAR,

tvornica slamnikov v Stobu, pošta in železnična postaja Domžale.

Na zahtevo se izgotovi vsakovrstna zaželjena oblika.

Vzorci na razpolago! 4674-7

Fotografski umetni zavod
Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice štev. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečavanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365-5

Otvoritev trgovine.

P. n.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem dne 16. septembra 1908 izstopil iz tvrdke „Franc Xav. Souvan“, kjer sem se pod vodstvom svojega pokojnega očeta, gospoda Franca Ksav. Souvana star. trgovsko izobrazil in kjer sem bil pozneje več let kot družabnik in solastnik udeležen, in da

otvorim začetkom februarja 1909

v svojih lastnih prostorih, Mestni trg štev. 22 in 23

manufakturno trgovino na drobno

pod protokolirano tvrdko

„Franc Souvan, sin“

Že 1. januarja 1909 otvorjeni oddelek na debelo

pa se nahaja začasno do preselitve v hiši Pred Škofijo štev. 1 v II. nadstropju.

Ker se nahajam v jako dobrih kupčijskih zvezah, zagotavljam cenjeno občinstvo, da bo moja nova trgovina ustrezala vsem zahtevam, ker bo opremljena z blagom od najbolj priproste do najfinejše vrste, in ker bom gledal na strogo solidnost in nizke cene.

Dovoljujem si torej izreči cenjenemu občinstvu pristržno zahvalo za v teku toliko let kot solastniku tvrdke „Franc Xav. Souvan“ izkazano mi zaupanje ter prosim obenem, da mi je ohrani v polni meri tudi sedaj kot lastniku nove tvrdke.

Slednjič naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se ravnokar povrnil z Dunaja, kamor sem se podal v posebni skrbi za svoj oddelek na drobno. Nakupil sem samo najnovejše in najlepše blago in prosim, da se cenjeno občinstvo izvoli samo prepričati in me počastiti z obilnim nakupom.

Z odličnim spoštovanjem

437-8

Franc Ksav. Souvan mlajši, lastnik tvrdke „Franc Souvan sin“.